

kubbe

HAZİRAN 2024 SAYI:2

Sancaktepe Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisesi – Kùltür ve Edebiyat Kulübü

kubbe

EYLÜL 2024 SAYI:2

**Sancaktepe Teknoloji Ana-
dolu İmam Hatip Lisesi Adına
İmtiyaz Sahibi:**

Enes ORUÇ

Genel Yayın Yönetmeni:

Mehmet ASAĞ

Yayın Kurulu:

Mehmet ASAĞ

Ömer FIDAN

Adnan USTABAŞ

Muhammed Burak KARA

İbrahim OZODOV

Grafik Tasarım:

Mehmet Nişancı

Yazışma Adresi:

Yenidoğan Mah. Sultangazi Cad.

No:213/223, İç Kapı No:2, B Blok

Sancaktepe / İstanbul

Tel: 0216 629 39 38

Teknolojiahl.meb.k12.tr

Instagram: teknolojiahl

Kubbe Dergisi Sancaktepe
Teknoloji Anadolu İmam
Hatip Lisesi bünyesindeki
Kültür ve Edebiyat Kulübü ve
Mesleki Tatbikat Kulübü'nün
yayıdır.

Değerli Okuyucular,

Sancaktepe Teknoloji İmam Hatip Lisesi olarak okul
dergimiz "Kubbe" ile karşınızda olmanın sevincini
yaşıyoruz.

Dergimiz "Kubbe" öğrencilerimizin edebi yazılarının
yanında sosyal bilimler alanında kaleme aldıkları
yazılardan oluşmakta. "Kubbe"nin bu sayısında,
"Edebiyat nedir?" sorusuna yanıt ararken, Endü-
lüs'teki bilim adamlarının medeniyete olan katkı-
rını da inceledik. Ayrıca, öğrencilerimizin gezdikleri
ülkelere dair yazdıkları gezi yazılarıyla gönül coğ-
rafyamızı tanıtmaya gayret ettik. Öğrencilerimizin
kaleme aldığı şiirler ve hikâyeler bu sayımızda da
yerini aldı. Dergimizde önemli isimlerin biyografileri
yanında ülkemize büyük hizmetleri olan kıymet-
li isimlerle yapılan mülakatlar da sizleri bekliyor.
Kaleme alınan kitap tahlilleri ise, öğrencilerimizin
okulumuzdaki kitap okuma gruplarında okudukları,
tahlil ettikleri eserleri sizlerle paylaşma arzularının
bir neticesi olarak ortaya çıktı.

Ahıska Türklerinin hüznü tarihine ve sürgünde
geçen yıllarına, aynı zamanda Doğu Türkistan'daki
Müslümanların bugün verdikleri zorlu mücadeleye
de bu dergimizde yer vermeye çalıştık. Zira dergimiz
"Kubbe", adını geniş gökyüzü altında yaşanan olay-
lara ve mücadelelere bir çatı olmaktan ilhamla aldı.

"Kubbe"nin sayfalarında, geçmişin birikimi ile gele-
ceğin umutlarını bir arada bulacağınızı umuyoruz.

Selam ile...

İçindekiler

Ufkunun Fezalara Ulaştığı
BİR GENÇLİK
Enes ORUÇ

BARAT HACI
Muhammet Hamza ÖZGÜR

08 Ahir Zaman
Muhammet Burak KARA

10 Ahıska Türkleri
Yasin Ömeroğlu

20 Beyin Ölümü
YUSUF ZİYA ODUNCU

21 CEVHER'İN RÜN KAOSU
Rıdvan IŞIKTEKİN

36 Edebiyat Nedir?
Ayhan Asaf Tamgüç

40 Fatih-Harbiye
Romanının Tahlili
İsmail Durmaz

43 Gazali
Ömer Salih ORTAK

İMAM HATİPLİ OLMAK
Tahir Erdem EREN 14

Ahmet AKÇA
ile Mülâkat

Söğüt'ün Gölgesi
BOSNA
Ahmet Fırat ÖZOLU

38

**ENDÜLÜS'TEKİ
MÜSLÜMAN
BİLİM ADAMLARI**
Süleyman Taha BEŞLİ

58

KÜTAHYA
Metin Akbulut

60

**MEDRESELER VE
POZİTİF İLİMLER**
Ahmet Fırat OZOLU

44

Hüsn-i Hat

Fusun Akşamoğlu Dolaş ile Söyleşi
İbrahim ALSHOURA
Abdullah ALSHOURA

48 İKİNCİ ŞANS
Mustafa Cevahir

51 İSTANBUL'UN FETHİ
Salih Eymen Şan

53 (GADDAR) KEL ALIÇO

54 Kuran-ı Kerim'in Mucizevi Yönleri
Ömer Salih ORTAK

57 Sabırsız Yürek
Mehmet Emin Kaya

65 O AN İÇİN
Zeyd Siraceddin Atlı

67 KIYMETİNİ BİLMEDİĞİMİZ ŞU ZAMAN
Furkan Kerim ARIKAN

64

MEVLÂNÂ İDRİS ZENGİN
Abdullah Kaya

66

ŞEYH ŞAMİL
Enes Malik TERCAN

Enes ORUÇ Okul Müdürü

Ufkunun Fezalara Ulaştığı Bir Gençlik

Kıymetli Okuyucular;

Her geçen gün yeniliklerin hayatımıza girdiği, yaşam şekillerimizin değiştiği bir süreçten geçiyoruz. Bu değişimin olumlu veya olumsuz tezahürlerini yaşıtılarımızda hissediyoruz. Bu değişimin ve yenileşmenin günlük hayatımıza getirdiği yenilikleri eğitim hayatımıza da getirmesi kaçınılmazdı. Bu yenilik arayışı ve toplumun öncülerinden olma vizyo-

nu 2020 yılında ülkemizin ilk teknoloji programı uygulayan okulumuzun kurulmasına vesile olmuştur. Elbette ki bu yenilik anlayışı sığ, kof bir anlayışın ötesinde, kadim medeniyet değerlerinden kopmadan, günceli yakalamak hatta yön verecek çalışmalar yapmak fikrinden mülhem ortaya çıkmıştır.

Tarihimizde birçok bilim adamımız insanlığa faydalı işler yaparak insanlığın ortak değeri bilime ve üretime katkıda bulunmuştur. Örneğin; Siberetik bilimini kurarak eşyanın insana hizmet etmesinin sağlanacağı görüşü üzerine bilim üreten Cezeri, Optik ilminin kurucusu Ebül Heysem, Matematik'te Harezmi, Astronomi'de Fergani, Tıp alanında İbni

Allah'ın koymuş olduğu kanunlara yani harama helale dikkat eden, muasır medeniyetlerin bilgi birikimine sahip, lider ruhlu bireyler yetiştirmek okulumuzun öncelikli vizyonudur. Bunun için ilham aldığımız; Necip Fazıl'ın hitabında bahsettiği “Kim var?” diye seslenilince, sağına ve soluna bakınmadan fert fert “Ben varım!” cevabını verici, her ferdi “Benim olmadığım yerde kimse yoktur!” duygusuna sahip bir dâva ahlâkını pırıldatıcı bir gençlik...”

Sina gibi daha ismini burada zikre demeyeceğimiz kadar çok sayıda olan Müslüman bilim adamlarımız gibi, Mevlana'nın pergel metaforu benzetmesiyle ana omurganın medeniyet değerlerimizden beslendiği, ufkunun fezalara ulaştığı bir genç yetiştirme hayaliyle kurulmuş eğitim yuvamız, Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisemizde gençlerimize vizyon katabilme gayretiyle çalışıyoruz.

Allah'ın koymuş olduğu kanunlara yani harama helale dikkat eden, muasır medeniyetlerin bilgi birikimine sahip, lider ruhlu bireyler yetiştirmek okulumuzun öncelikli vizyonudur. Bunun için ilham aldığımız; Necip Fazıl'ın hitabında bahsettiği “Kim var?” diye seslenilince, sağına ve soluna bakınmadan fert fert “Ben varım!” cevabını verici, her ferdi “Benim olmadığım yerde kimse yoktur!” duygusuna sahip bir dâva ahlâkını pırıldatıcı bir gençlik...”

Sezai Karakoç'un hayallerini süsleyen “Diriliş Nesli”, Mehmet Akif Ersoy'un Övgüyle bahsettiği “Asım'ın Nesli”, Cemil Meriç'in “Fikir İşçisi” olan gençliği bizler için birer köşe taşıdır.

Yine bizleri heyecanlandıran önemli bir gençlik kuşağı 'Teknofest Kuşağı' Cumhurbaşkanımız Sn. Recep Tayyip ERDOĞAN Beyefendi'nin gençliğimize yüklediği derin misyon... Öncülüğünü yapan bu toprağın yetiştirmiş olduğu kıymetli isimlerden olan Selçuk BAYRAKTAR gibi özgül ağırlığı yüksek olan 'Teknofest Kuşağı'...

Değerli dostlar, okumak kadar yazmanın kıymetli olduğu, konuşmak kadar yapmanın değerli olduğu bu eğitim sürecinde bu dergimizin hazırlanmasında emeği geçen Müdür Yardımcımız Mehmet ASAĞ'a Edebiyat Öğretmenimiz Ömer FİDAN'a ve

İngilizce Öğretmenimiz Fatih Şen'e, araştırmalarıyla içerikleri oluşturan öğrencilerimize, desteklerini uzatmalarından esirgemeyen İlçe Kaymakamımız Sn. Ahmet KARAKAYA Beyefendiye, İlçe Milli Eğitim Müdürümüz Sn. Hale BAĞCE ÖZBAŞ Hanımefendiye, Danışma Kurulu Üyemiz Prof Dr. Bahadır TUNABOYLU ve Doç. Dr. Muhammed GARİP Hocalarımıza, Okul Aile Birliği Başkanımız Sadettin DEMİR'e, belediye başkanlığı döneminde ilçemize ve okulumuza pek çok hizmetlerde bulunan Sn. Şeyma Döğücü Hanımefendi'ye, okulumuzun tüm süreçlerinde maddi ve manevi olarak yanımızda duran kıymetli büyüğümüz, Danışma Kurulu Başkanımız Sn. Ahmet AKÇA Beyefendiye teşekkürü bir borç bilirim.

Ahir Zaman

Muhammet Burak KARA

Bizlerin bu güne ulaşmasını sağlayan, bizleri sonsuz nimetleriyle donatan ve bu yazıyı yazmamıza imkân veren Cenâb-ı Hakk'a sonsuz hamdüsenalar olsun.

Ahir zamanın ne olduğunu kavramak için öncelikle "ahir" ve "zaman" kelimelerinin ne demek olduğunu iyice idrak etmemizde fayda olacaktır. Ahir kelimesi, sözlük anlamı bakımından "son, en son" gibi manalara gelmektedir. Zaman kelimesi ise sözlükte, "süre, vakit" manalarına gelmektedir.

İki kelimeyi de ele alıp anlamlarını iyice idrak ettiğimize göre 'ahir zaman'ın ne demek olduğu akıllarımızda az buçuk şekil al-

maya başlamıştır. Ahir zaman, kelime manalarını birleştiren ortaya çıktığı gibi, son zaman anlamına gelmektedir. Günümüzde bu kalıbı daha çok "ahir zaman alametleri, ahir zaman ümmetiyiz" gibi cümlelerde işitmekteyiz. Peki bu kullanımlar doğru mudur, hangi zamana ahir zaman denir? Bunları hep birlikte görelim.

Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v)'in son Peygamber olduğunu biliyoruz. Nitekim Cenâb-ı Mevlâ Kur'ân-ı Hakîm'de şöyle buyuruyor: "Muhammed, sizin erkeklerinizden hiçbirinin babası değildir. Fakat o, Allah'ın Resûlü ve nebîlerin sonuncusudur. Allah, her şeyi hakkıyla bilendir." (Ahzâb suresi 40.

ayet) buyurmaktadır. Bu çerçevede Resulullah'a "Âhir zaman Peygamberi" denilmektedir. Bunun anlamı da "Son Peygamber" demektir. Ahir zaman, terim olarak ise Hz. Peygamber (s.a.v.)'in İslâm'ı tebliğinden başlayıp kıyametin kopmasına kadar geçecek olan müddet hakkında kullanılır.

Günümüzde ahir zaman daha çok kıyametin yaklaştığı zaman için kullanılmaktadır. Bu tanım da yanlış değildir. Nitekim, yazımızda bizim Peygamberimizin son Peygamber olduğunu, yani bizim de son ümmet olduğumuza belirtmiştik. Bu zamanın kesin olarak ne zaman başlayacağı da belli olmadığı için sadece bu

döneme yakın bazı belirgin âlâmetlerin görüleceği ifade edilmiştir.

İslâm'da ahir zaman denince dünya hayatının son dilimi ve son dönemi hatıra gelmektedir. Zira akidemize göre başlangıcı olan bu âlemin mutlak sonu da vardır. Fakat bu sonun kesin olarak zamanı bildirilmemiştir. Bu bilgi yalnız Allah'a mahsustur. Ancak İslâm akidesini bozmak isteyen bazı batıl inanç sahipleri bu konuda tarihler vererek belirlenmemiş ve belirlenmediği nasslarla sabit olan bir hususta (A'raf suresi 187. ayet; Lokman suresi 34. ayet, Cibril Hadisi) bazı tahmini rakamlar vermektedirler. Ancak, Hz. Peygamber'in ge-

lişi ile kıyamete yakın olan son dilimin başladığı hususunda İslâm bilginleri de görüş belirtmişlerdir. Âhir zamana İslâm'ın M.S VII. yüzyılın başlarında yani 610 yılında vahyin başlamasıyla girildiği hususunda bazı hadislerde işaretler vardır (Müslim, Fiten, 132 vd.). Başlangıcı hakkında işaretler verilmişse de sonu ile ilgili net bir bilgi vermek imkânı mümkün değildir.

Yazımızı bitirmeden önce şuna değinelim ki, hepimiz bir imtihan dünyasına gönderilmişizdir. Cenâb-ı Hakk yine şöyle buyurmaktadır: "Her nefis ölümü tadacaktır. Sizi bir imtihan olarak kötülük ve iyilikle deneyeceğiz. Hepiniz de sonunda bize dön-

dürüleceksiniz." (Enbiyâ suresi 35. ayet) Aslında hepimiz kendi ahir zamanımıza yaklaşmaktayız, hepimiz kendi kıyâmetimize yaklaşmaktayız. Önemli olan kendi ahir zamanımıza ve kendi kıyâmetimize hazırlanmak olacaktır. Vesselam...

Günün birinde Hoca'nın ahbabları Hoca'ya; "Hocam, kıyamet ne zaman kopacak?" dediklerinde Hoca; "Hangi kıyamet?" diye sorar. Bu defa Hoca'nın dostları; "Hocam, kaç kıyamet var ki?" deyince Hoca; "Arkadaşlar iki kıyamet var. Hanım öldüğünde küçük, ben öldüğümde büyük kıyamet kopar. Siz bunlardan hangisini soruyorsunuz?" deyiverir.

Ahıska Türkleri

Yasin Ömeroğlu

Ahıska kelimesi, Gürcüce “yeni kale” anlamına gelmektedir. Ayrıca Ahıska kelimesi yazılı kaynaklarda ilk kez 12. yüzyılda anılmıştır. Bazı kaynaklarda Ahıska Türklerinin MÖ 4. asırdan beri var olduğu yazmaktadır. Ahıska, coğrafi olarak Ardahan sınırlarından on beş kilometre uzakta Gürcistan’da bulunur. Bölgenin en önemli akarsu kaynağı ise Kür Irmağı’dır. Yöresel lezzet olarak; ahıska hinkalı, çerez hinkalı, yap-

rak hinkalı, sinor, tutmaç çorbası, bazlama, kete, samsa, pişi vardır. Aynı zamanda yaşadıkları ülkelerden ve farklı kültürlerden kendi mutfaklarına uydurarak aldıkları yemekler vardır: Özbek pilavı, Uygur mantısı, Kırımlardan da çiğ börek gibi. Ayrıca Ali Haydar Efendi Hazretleri Ahıska Türküdür. Irken Bun Türkleri ve Kıpçak Türklerinin torunlarıdır. Son olarak Ahıska Türklerinin ana dili Türkçedir.

Ahıska Türklerinin ilk olarak Osmanlı padişahı III.Murat döneminde, 5 Ağustos 1578’de gönderilen bir mektupla Osmanlı ordusuna bağlanmaları istendi. 8 Ağustosta Mere ve Vale kaleleri teslim alınıp 9 Ağustosta Ahıska, Tümük, Hirtız, Çıldır, ve Ahılkelek fethedildi. Rusların sıcak denizlere inme isteği ve II.Mahmut devrinde yeniçeri ocaklarının kaldırılmasıyla Ahıska, 28 Ağustos 1828’de Rusların eline geçti.

Bu olaylar sırasında kimi Ahıska Türkü Anadolu'ya göç ederken kimisi de Ahıska'da kaldı.

Ardından 1938 Sovyet Anayasası'nın kabulünden sonra Ahıska kalıpların bir kısmı Azerbaycan milleti olarak yazdırıldı ve 2. Dünya savaşına kadar askere alınmayan Ahıska Türklerinden yaklaşık 40 bin kişi, Almanlara karşı savaşmak üzere askere alındı. Geriye kalan yaşlılar ve kadınlar, yapımı 1944'de biten Ahıska-Borcom demiryolu inşaatında çalıştırıldılar. 31 Temmuz 1944'de Devlet Savunma Komitesi tarafından alınan kararla; 40 bin kişi Kazakistan'a, 30 bin kişi Özbekistan'a, 16 bin kişide Kırgızistan'a ve diğerleri de başka ülkelere sürgün edildi. 14 Kasım'da tüm bunlar hayvan vagonlarıyla yapıldı ve yolda inanların bir kısmı öldü. Ölüler, tren yavaşlamasın diye vagonlar hareket halindeyken atıldı. Sürgün edilen insan sayısının, Beriya'nın sürgün raporunda 91 bin, Alman dergisinde ise 180 bin olduğu yazmaktaydı.

Günümüzde Ahıska Türklerinin Türkiye'deki çoğunluğu Bursa, İzmir, Van ve Ardahan'dadır. Ülke olarak genellikle Rusya, Azerbaycan, Amerika ve Türkiye'de yaşamaktadırlar. Kültürde aile arasında Türkçe konuşulur ve bazı sözcükler başka dillerden

(Rusça, Azerice, Gürcüce) gelme olabilir. Daha çok Erzurum ağızına yakın konuşulur. Toplum zihniyetinde ilk hedef her zaman ev almaktır. Aile ve akraba bağları çok geniştir ve genelde ev alınırken tanıdıkların çok olduğu bölgeler seçilir. Düğünlerde çalan şarkılar ise yöresel Ahıska ezgidir. Rusça şarkılar da vardır ve Türk müzik ve şarkılarından da uyarlamalar mevcuttur. Gelinler genel olarak tepkisiz bir surat ifadesiyle (tebessüm etmeden) düğün boyunca durur, sakın ve yavaş hareket eder, davetlileri hafif dizlerini kırıp ellerini aşağı yukarı nazikçe oynatarak selamlar. Bu bir saygı göstergesidir. Evlenirken de genelde evlenilen kişinin bir akraba olması göz önünde bulundurulur. Kız isteme töreninde Türk kahvesi yerine şerbet ikram edilir. Boş bardakların içine para bırakılır. O parayı şerbeti kaynatan alabilir, fakat genelde gelinle damada destek olmak için para onlara armağan edilir. Nişan töreninde erkek tarafı kız tarafına içi makyaj malzemesi, kıyafet, ayakkabılar, gecelik vb. eşyalar; kız tarafı erkek tarafına ise iç çamaşırı, çorap, traş makinası, kıyafet vb. eşyalar dolusu bavul hazırlar. Buna çımadan olayı denir. Bu çımadanları her iki taraf da birbirine sunar.

Geline bağlanan kırmızı kurdele-ye somun ekmeği takılır. Bu bolluk ve bereketi simgeler. Evlenen çiftin evinden eksik olmasın diye. Düğünde gelin, salonun ortasında sandalyeye oturtulur, başına kırmızı duvak örtülür, etrafında aileden bir erkek elinde bıçakla dans eder. "Gelinin dilini mi keselim yoksa elini mi" diye davetlilere sorulur. Herkes dilini der ve bıçakla gelinin duvağı kaldırılır. Duvağı kaldıran kişi "Dilini kesah ki az konuşsun, çok işlesin." der ve oynamaya devam eder. Yenidoğan bebeğin saçları tıraş edilir. Bu, bebeği arındırır. Ayrıca gür ve temiz saçlara sahip olacağı düşünülür. Yeni alınan ev, araba vb. şeylerde Kur'an okutulur. Hastalık, nazar ve olumsuz vb. olaylarda üzerlik (tütsü) ev, oda içerisinde gezdirilir. İnanç, değer, gelenek ve göreneklerine sahip bir topluluk olan Ahıska Türkleri her ne kadar bilinmese de sayıca çoktur.

Kaynakça:

http://www.ahiska.org.tr/?page_id=1839

<https://www.datub.eu/ahiska-cografya-tarih>

<https://tr.wikipedia.org/wiki/Ah%C4%B1ska>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Ah%C4%B1ska_T%C3%BCrkleri

Barat Hacı

Ömrünü Çinli işgalcilere karşı cihad ile geçiren bir gazinin hikâyesi.

Muhammet Hamza ÖZGÜR

Hürriyet, özgürlük ve vatan uğrunda geçmiş bir asrın şahidi, kahramanı, zulüm dağlarının yenilmez Barat Hacı

Kaşgar'da 1910 yılında, bir berat gecesinde doğdu. Adı buradan geliyor. Medrese eğitimini tamamladıktan sonra babasının yanında ticaretle uğraştı. Doğu Türkistan İslâm Cumhuriyeti'nin kuruluşunu hazırlayan, Hoca Niyaz önderliğindeki mücadele başlayınca mücahitlerin safına katıldı, Çinli istilacılara karşı kah-

ramanca savaştı. Doğu Türkistan 1937'de yeniden Çin işgaline maruz kalınca aile fertleriyle beraber hapse atıldı. 1942'de hapisten çıktı ve mücadelesine kaldığı yerden devam etti. 1945'te kurulan Doğu Türkistan Cumhuriyeti ordusunda binbaşı rütbesine kadar yükseldi.

Fakat bu cumhuriyeti tanımayan Çin, saldırılarını artırarak sürdürüyordu. Çinlilere karşı yaklaşık on yıl süren bu seferki direnişte Doğu Türkistanlı müca-

hitler ya öldürüldü, ya da hapse atıldı. Barat Hacı da 1960'ta yakalanarak tutuklandı. 1981'e kadar aralıksız hapiste kaldı. Yıllarca seksen santim eninde, yüz elli santim boyunda beton bir hücrede, elleri ayakları zincirlenerek tek başına tutuldu, işkence gördü. İyice zayıflamış, takatten düşmüştü. Öleceğine kanaat getirildiği için 1981'de şartlı olarak salıverildi.

Kendini toparladı, Kaşgar'da bir müddet kömür ticareti yaparak

sessiz sakin yaşamaya çalıştıysa da içi rahat etmedi. Yaşlanmış da olsa böyle bir hayat bir mücahide uymuyordu. Cihat arzusu ağır bastı ve Doğu Türkistan'daki Çin zulmünü dünyaya duyurmak için 1993'te İstanbul'a geldi. Burada ilerlemiş yaşına rağmen Çin'i protesto eden eylemler düzenledi, Doğu Türkistan davasını herkese duyurmaya çalıştı.

Yıllardır özlemini çektiği Kâbe'ye, hacca gitti. Hac görevini yaptıktan sonra 2003 yılının Şubat ayında Mekke'de vefat etti. Mezarı Cennetü'l-Muallâ'dadır.

Barat Hacı gibi namaza durmak

Yıl 1981. Çin hapishanelerinde aralıksız yirmi bir yıl çile çeken Barat Hacı salıverilmiş, memleketine, ailesine dönmektedir. Hapishane hayatının önemli bir kısmını daracık bir beton hücrede elleri ayakları zincire vurulmuş bir halde tek başına geçirmiştir. Yirmi bir yıl boyunca akla hayale gelmez işkencelere

maruz kalmış, yirmi bir yıl boyunca kendisine günde tek öğün sadece bir parça mısır ekmeği verilmiştir. Bir gün yiyip bir gün oruç tutarak hayatta kalmaya çalışır ama boylu poslu bu heybetli adam hapisten çıktığında otuz sekiz kiloya düşmüştür. Bu kadar zaman içinde ailesiyle görüşmeye bir kere izin verilmiştir. Çin hapishanelerinden sağ çıkan ender mahkumlardandır o. Şimdi yetmişini geçmiş, zayıf, halsiz bir ihtiyar olarak evine dönmektedir.

Sabah namazına yakın bir vaktte ailesinin bulunduğu şehre girer. Bunca yıldır sevdiklerine doya doya sarılamamıştır. Bunca yıldır rahat bir uyku yüzü görmemiş, mısır ekmeğinden başka bir şey yiyememiştir. Ve artık bütün bunlara hasret sona erecektir. Fakat o eve değil, şehrin girişindeki mescide yönelir. Arı sudan abdest alır, sabah namazının vaktini beklemeye koyulur. Abdesti, rükuu, secde-

leri olan, cemaatle kılınan bir namazı öyle özlemiştir ki... Gerçi yirmi bir yıl boyunca bir vakit namazını bile geçirmemiştir. Ama çoğu zaman teyemmümle kılmıştır. Daracık bir hücrede elleri ayakları prangaya vurulduğu için gözleriyle kılmak zorunda kalmıştır namazlarını.

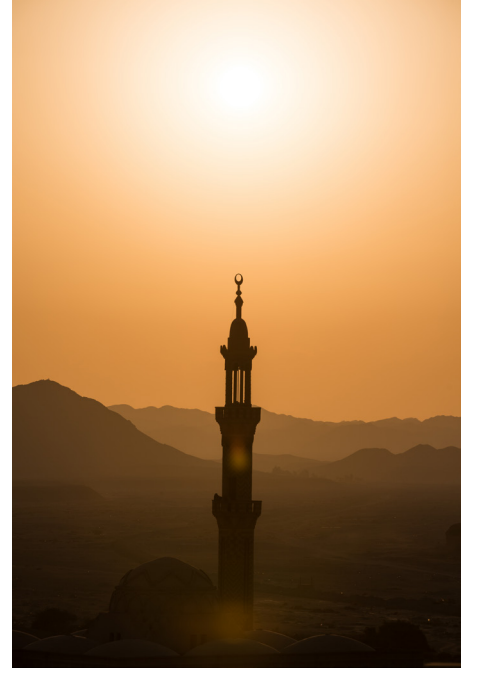
Cemaate karışır, saf tutar, tekbir alıp el bağladığında dünyalar onun olur. Barat Hacı namaza durmuştur. Yirmi bir yıl sonra ilk kez ağlamakta, gözlerinden sicim gibi yaşlar dökülmektedir.

Bu namaz hassasiyetidir işte. Sır budur. Siz namazı dosdoğru kıalarsanız, namaz da sizi dosdoğru kılar. Siz namazı hakkıyla ikâme ederseniz, namaz da sizi dik tutar. Bütün ağırlığıyla üstünüze gelse de altında kalmaz, üstesinden gelirsiniz dünyanın. Tıpkı Barat Hacı gibi.

Hak Tealâ rahmet eylesin, makamlarını âlî kılsın.

İMAM HATİPLİ OLMAK BİR DAVA ADAMI OLMAKTIR

Tahir Erdem EREN

Türkiye’de tek parti dönemi süresince din dersleri kaldırılmış, dinî ahlâk ve âdetler kötülenip terkedilmeye zorlanmıştı. Ezan Türkçe okunuyor, Kur’an öğretenler ve öğrenenler suçüstü yakalandığında hapse gönderiliyordu. 1950’li yıllara yaklaşıldığında ne cenaze yıkayacak, cenaze namazı kıldırarak, ne de halkın imanını, ruhunu yıkayacak hoca kalmamıştı. Halktan yükselen tepkilerin ardından, bazı illerde İmam Hatip kursları adıyla kurslar başladı. 1952 yılında ise Adnan Menderes’in imzasıyla İmam Hatip Okulları açıldı. Bu okulların açıldığını duyan, din eğitime hasret delikanlılar, ülkenin dört bir yanından az sayıdaki bu okullara koştular ve ilk öğrencileri oldular. İmkansızlıklarla imtihan edilirken bile vazgeçmediler. O ilk mezunlar bugün Türkiye’nin ilahiyat sahasındaki otorite isimleri oldular.

İmam Hatipli olmak bir dava sahibi olmaktır. Davası ise Müslümanların kaybettiği değerleri geri verebilmektir.

1923’te Türkiye Cumhuriyeti’nin kuruluşunun ardından, 1924’te hepsi bir şekilde dinî alanla ilgili üç kanun kabul edilmiştir. Bunlardan biri olan Tevhid-i Tedrisat kanunun sonucu olarak medreseler kapatılmış, din eğitiminin devlet gözetiminde verilmesi öngörülmüştür.

1924 yılında ülke çapında din hizmetlerini yürütmek amacıyla 29 İmam ve Hatip mektebi açılmıştır. Yeni açılan bu okullarda devletin modernleşme politikasıyla uyumlu olarak dinî ve seküler derslerin bir arada verilmesi planlanmıştır. Zira İmam Hatip mektepleri, gelenekle modernlik arasında ilişki kurmayı hedefleyen bir okul tipidir.

İmam Hatip okullarının Cumhuriyetin kuruluşundan günümüze kadar geçirdiği süreci beş dönemde ele almaktadır: Kuruluş (1924-1930), oluşum ve büyüme (1951-1973), dönüşüm ve gelişme (1973-1997), zayıflama ve gerileme (1997-2002), canlanma ve yenilenme (2002'den günümüze kadar).

Tek parti yönetiminin, din eğitimiyle ilgili uygulamalarıyla İmam Hatip mekteplerinin normal eğitim kurumları olarak faaliyet göstermelerine fiilen veya psikolojik olarak engel olunmuştur. İmam Hatip mekteplerinin kapatılmaları sonrasında, 1948'e kadar Türkiye'de din eğitimi ve öğretimi yapılmamış, bu durum milletin dinî ve sosyal hayatında ciddi bir boşluğa neden olmuştur.

Mehmet Şevket Eygi

İdeal İmam-Hatipli genç nasıl olur?

İDEAL İmam-Hatipli genç nasıl olur, İslâm'ın Ehl-i Sünnet ve'l-Cemaat kısıtlarına göre sıralamak istiyorum:

1. İtikadı sahih olur. Kendisinde inançla ilgili hiçbir bid'at ve aykırılık olmaz. İcazetli ulemânın ve fukahânın telif ve tasnif etmiş olduğu akaid kitaplarındaki bilgileri öğrenir, kabul ve tasdik eder... Allah'a kesinlikle noksan sıfatlar izafe etmez. İtikat konularında İmam-ı Eş'arî'yi veya İmam ı Mâturidî'yi inanç önderi olarak benimser.

2. Beş vakit namazı cemaatle kılar. Normal lisede okuyan bir Müslüman

gencin namaz kılmaması bir ayıp ise, imam hatipli Müslüman gencin kılmaması bin ayıptır. İzninizle şu hususu da belirtmek isterim: Bütün imam hatip mekteplerinde beş vakit namaz (okul saatleri hangi namazlara denk geliyorsa) okul imamının ardında cemaatle kılınmalıdır. 1908'e kadar Türkiye'nin en parlak lisesi olan Galatasaray Sultanîsinde (lisesinde) namazlar böyle cemaatle kılınırdı. Namaz kılmak, cemaate katılmak ihtiyarî (seçimlik, keyfe kalmış) değildi, mecburî idi. Hem imam hatipte öğrenci, hem de namaz kılmıyor. Ben olsam böylesini okuldan atardım.

3. İmam hatip öğrencisi Kur'ân, Sünnet, İslâm ahlâkıyla mütehallîdir (ziynetlidir). Onbeş yaşında bir imam hatipli, yirmi beş yaşındaki bir insan kadar ciddi, olgun, ağırlıklıdır. Onda gevezelik, zevzeklik, şımarıklık, cıvıklık olmaz. İslâm'ın kazandırdığı bir vakar ve asalet örtüsüne bürünmüştür. Yirmi tane liseli genç bir arada, bunların dördü imam hatipli... Baktığınız zaman, onların hangisinin imam hatipli olduğunu hallerinden anlamalısınız.

4. İmam hatipli gençler, gece gündüz ilimde, irfanda, ahlâkta, marifette kemâl bulmak için çalışırlar. Zaruret olmadıkça tatil yapmazlar, dinlenmezler.

5. İmam hatipli gençler, bugünkü tedrisat programı yetersiz olduğu için dışarıdan paralel ve alternatif ders alırlar, eğitim görürler. İlim ve irfan sahibi üstadları bulurlar, önlerinde diz çö-

Tek parti yönetiminin, din eğitimiyle ilgili uygulamalarıyla İmam Hatip mekteplerinin normal eğitim kurumları olarak faaliyet göstermelerine fiilen veya psikolojik olarak engel olunmuştur. İmam Hatip mekteplerinin kapatılmaları sonrasında, 1948'e kadar Türkiye'de din eğitimi ve öğretimi yapılmamış, bu durum milletin dinî ve sosyal hayatında ciddi bir boşluğa neden olmuştur

kerler, âli, â'li ilimleri, faydalı ve müsbet kültürü adamakallı tahsil ederler.

6. İmam hatipli gençler, geleneksel İslâm sanatlarından birini de mutlaka öğrenmelidir. On kadar sanat ismi veriyorum: Hüsn-i hat, Tezhip ve süsleme... Ebru... Edirnekâri tahta işleme... Ahşap üstüne dağlama sanatı... El dokuması kumaşlar üzerine ahşap kalıplarla ve doğal boyalarla yazmacılık... Sedefkârlık... Elyapımı kağıt... Aherleme... Porselen, seramik, çini, çömlek sanatı... Daha çok sanatlar var...

7. İstidadı olan imam hatipli gençler, fotoğrafçılık, (Şeriata aykırı olmamak şartıyla) ressamlık gibi sanat dallarına da yönelmelidir.

8. İmam hatipli gençlerimize mutlaka çok iyi derecede Arapça öğretilmelidir. Yarım yamalak Arapça ile Zeyd ile Amr'ın kavgasıyla hoca olunmaz.

9. İmam hatipli gençler, fikir kitaplarını okuyacak, fikrî tartışma yapacak derecede İngilizce bilmelidir. İleride içlerinden bazıları İngilizce düşünce ve kültür kitapları yazacaktır.

10. İmam hatipli gençler zengin, edebî, yazılı Türkçeyi (Osmanlıca'yı) mükemmel şekilde bilmelidir. Bunun ölçüsü de şudur:İslâm harfleriyle yazılmış bir Fuzulî divanı gencimize verilecek, içinden bir gazel ve kaside seçilecek, bunu oku ve metin şerhi yap denilecek. O da hiç aksamadan, duraklamadan mükemmel

şekilde okuyacak, şerh edecek... Adam yetiştirmede önemli olan kemmiyet değil keyfiyettir.

Prof.Dr.Hayrettin KARAMAN

"İslâmlaşmak nasıl olur? İslâmlaşmak hangi vasıta ile olur? Vasıta nedir? Benim şahsi kanaatime göre -yanılmadığımı sanıyorum, Çünkü defaatle söyledim, aksini iddia eden olmadı- İslâmlaşmak; eğitim öğretim yoluyla, eğitim ve öğretim verdiğimiz insanlarla hâsıl edeceğimiz iman ve aksiyonla olur. Demek ki biz, vasıta olarak eğitim ve öğretimi kullanacağız. Bu vasıta ile insanımızda bir iman ve aksiyon meydana getireceğiz. Bunun sonucunda insanımız yeniden Müslüman olacak. Eksikli imanla,

Ve size son tavsiyem, “Esbaba tevessül, zahire riayet!” Yani elinden geldiği kadar hayırlı bir işi yap, yapılan iyilik hiçbir zaman heba olmaz. Eğer gerçekleşmiyorsa Allah’ın takdiri olduğunu unutma. Her daim bu bilinçle, bir imam hatipli olmanın gerektirdiği şekilde yaşayarak Allah’a emanet olun evladım.

eksikli Müslüman iken tam, kâmil Müslüman haline gelecek. Tabii bu hale gelmek, zaten İslâmlaşmak demektir. Ne kadar çok insanı kâmil Müslüman yaparsanız, o ülke de ahlakıyla, suretiyle, hakikatiyle, müesseseleriyle, nizamiyle o kadar çok Müslüman olur. Demek ki bunu eğitim ve öğretimle yapacağız. Peki bunu kim yapacak? Bugün Türkiye’de insanımızı İslâmlaştırmak için İmam-Hatip camiasından daha iyi bir camia varsa, yani elemanı, konumu, teşkilatı, plan programı, ehliyeti-liyakatı itibariyle eğer başka bir oluşum varsa, bu sefer hiç şüphe yok ki biz de İmam-Hatip camiası olarak onlara katılırız, onların peşine düşeriz. Bunun için en uygun, en şümüllü teşkilat İmam-Hatip mektepleri ise, o zaman başkaları onunla kendilerini koordine etmelidir, onunla işbirliği yapmalıdır. Biz diyoruz ki, bu iş için bugün şu şartlarda en uygun camia İmam-Hatip camiasıdır, bu nesildir.”

Prof. Dr. Hayrettin KARAMAN

“Şimdi asıl mesele İmam-Hatip neslinin Türkiye’ye tesiri ne-

dir? En köklü, en temel, en esaslı tesiri nedir? Bu sorunun cevabı şudur: Medeniyet şuurudur. (...) Bu memleketin çocuklarının bir kısmı diyorlar ki biz medeniyet değıştirelim ve batılı olalım diyorlar. Meşrutiyetten Cumhuriyete geçiyoruz, tamamen apaçık olarak, ‘biz ilhamımızı göklerden alacak değiliz’ diyorlar. Göklerden alacak değiliz derken, ne demek istiyorlar. Yani vahiyle bizim bir alakamız olmaz demek istiyorlar. (...) Biz 23 medeniyetimizi değıştirmeyi kabul etmiyor, reddediyoruz. Bu medeniyet İslam merkezli, Kur’an merkezli bir medeniyettir. Biz İslam’a, Kur’an’a, medeniyetimize sahibiz ama yapılacak şey çok açık ortada: ‘İhya ve inşa’. Bu milletin özü bozulmadan; bugün bütün dünyaya alternatif medeniyet olarak sunulması gerekiyor. Bunun için gece gündüz çalışmamız, bir dil bulmamız, bir ifade şekli bulmamız gerekiyor.”

Mahmud Celaleddin Ökten

İmam hatip gençliğine tavsiyeler

Biz, imam hatipleri kolay kurmadık, öncelikle bunu asla unut-

mayın. İçinde bulunduğumuz çağ, yalnızca dini ilimlerle yetinilecek bir çağ değildir. Zamanımızda müspet ilimlerin de okutulması zarureti vardır. İşte bizim imam hatip davamızın kökü buraya dayanmaktadır. Benim imam hatip okullarının kurucusu olduğumu söylerler ama burada Adnan Menderes ve Tevfik İleri’yi zikretmemek eksiklik olur. Çünkü bu okulların açılmasında en büyük bedelleri onlar ödemiştir. Bunları asla unutmayın. Bizim aradığımız imam hatip nesli, “Asrın ihtiyaçlarını müdrik, Doğru’yu ve Batı’yı bilen münevver, aydın desinler diye dinden taviz vermeyen, dindar desinler diye de dinden taviz vermeyen, tavizsiz fakat müsamahakâr bir gençlik...” Ve size son tavsiyem, “Esbaba tevessül, zahire riayet!” Yani elinden geldiği kadar hayırlı bir işi yap, yapılan iyilik hiçbir zaman heba olmaz. Eğer gerçekleşmiyorsa Allah’ın takdiri olduğunu unutma. Her daim bu bilinçle, bir imam hatipli olmanın gerektirdiği şekilde yaşayarak Allah’a emanet olun evladım.

Söğüt'ün Gölgesi BOSNA

Ahmet Fırat ÖZOLU

Hani diyordu ya Akif “Şüheda fışkıracak toprağı sıksan şühe-
da!” İşte tüm Bosna gezisini tek
bir cümleye sığdıracak olsam
bu cümleye sığdırırım. Bir haf-
talık Bosna turu kapsamında
ölümlere, katliamlara sahne
olmuş, acılarla dolu ülke Bos-
na-Hersek’e geldik. Yol boyunca
dağları aştık, Drina Nehri’nin
sularından gözlerimizi ayırama-
dık. vahşi doğanın yüreklerimize
işleyen güzelliğine hayranlığımızı
gizleyemedik.

Ülkedeki ilk durağımız Drina
Köprüsü oldu. Drina Köprüsü
tüm heybeti ve ihtişamıyla kar-
şımızda. Osmanlı’nın gücünün
nerelere ulaştığının en büyük
göstergesi. Öyle bir köprü ki
adına roman yazılsın ve o ro-
man nobel ödülü kazansın; işte
Drina Köprüsü böyle bir köprü ve

bir köprüden çok daha fazlası.
Sonraki günümüzde Ahmiçi köyü
ve Travnik’i gezme fırsatı bul-
duk. Ahmiçi köyü... Muhteşem bir
köy. Hırvat köylerinin arasında
tek başına Boşnak bir köy ola-
rak minaresiyle dimdik ayakta.
Bu köy, savaş sırasında sadece
Müslüman olduğu için Hırvatlar
tarafından yok edilmek isteniyor
ve sabah ezanında öğle ezanına
kadar çoluk çocuk demeden 116
kişi katlediliyor. Müslüman köy
halkının öyle bir vakur duruşu
var ki, savaş zamanında katlia-
ma destek olan Hırvat köylülerin
hiçbirine dokunmamışlar, hiçbi-
rini köyden göndermemişler.

Ahmiçi köyünden sonra vezirler
şehri Travnik’e geçtik. Şehirde
bulunan kaleye çıktık. Muhteşem
bir ses ve nidayla yankılanan,
Avrupa’nın göbeğinde minare-

lerden yükselen ezan seslerini
dinledik. “İşte ecdad işte Os-
manlı.” diyerek atalarımızı bir kez
daha hayırla yad ettik. Gezimizin
üçüncü gününde Mostar şehrini
gezdik. Mostar şehri, köprü’nün
bir tarafında Boşnakların diğer
tarafında hırvatların yaşadığı
tam bir Osmanlı şehri. Mostar
köprüsü sadece bir köprü değil
aynı zamanda Osmanlı Devle-
ti’nin fethettiği toprakları sö-
mürmediğinin, insanlara zulüm
değil hizmet ettiğinin en büyük
göstergesidir. Bugün gidiniz
Bağdat’a, Hindistan’a, Cezayir’e;
ne Amerikan ne İngiliz ne de tek
bir Fransız eseri görebilirsiniz.
Çünkü onlar toprakları gasp et-
mek için gelir, biz ise fethetmek
için geliriz. Evvela fetih, toprakta
değil gönülde yapılır. Bunu da
Osmanlı’nın başardığını, yıkılışın-

dan 100 yıl sonra insanların nasıl bir özlemle bizi beklediklerini görürnce anlıyoruz. Hırvatlar, Mostar köprüsünün arkasında bulunan tepeye herkesin görebileceği büyüklükte bir haç dikmiş. Demek istedikleri şey gayet açık ve net. Azınlık olmalarına rağmen "Burası bir Hristiyan şehri!" demek istiyorlar ama biz de onlara Aliya İzzetbegoviç'in tüyleri diken diken eden şu muhteşem sözleriyle cevap veriyoruz: "İstediğiniz kadar dağlara haç koyun, gökyüzüne her baktığınızda hilali göreceksiniz." Gezimizin dördüncü gününde Saraybosna'da Baş Çarşı'yı gezdik. Şehirde, çarşıda ve her yerde tam bir Osmanlı mimarisi hakim. Sanki Anadolu'da bir şehirde gezdiğini zannediyor insan. Adım attığımız her noktada, kafamızı kaldırdığımız

her yerde Osmanlı medeniyetinden izlere rastlamak mümkün. Baş Çarşı'da Gazi Hüsrev Paşa'nın imzasının, eserinin olmadığı yer adeta yok. Gazi Hüsrev Paşa Camii'nde namaz kılmanın tadını sadece orada namaz kılan bilir. Adeta İstanbul'da bulunan selatin camilerde namaz kılıyormuş gibi hissediyor insan. Sonraki günümüzde Srebrenitsa'ya gittik. Öfke, hüznün, kin ve bolca rahmet... İşte bir gün boyunca bu dört kelime içerisinde dönüp dolaştım. Medeniyet beşiği diye yutturulan Avrupa'nın ortasında bir haftada on binden fazla Müslüman'ın katledilmesi kelimelerle açıklanabilecek bir durum değil. Srebrenitsa soykırımı, Avrupa ve Atlantik ötesinde "Osmanlı hafızasını" taşıyan Boşnakların Avrupa'dan silinip

yok edilmesi için planlanıp yapılan bir soykırımdır. Aliya İzzetbegoviç'in dediği gibi "Bizi toprağa gömdüler fakat tohum olduğumuzu bilmiyorlardı". 2023 yılında Bosna Hersek'te yaşamakta olan 1.8 milyon Boşnak, bu sözün doğruluğunu bir kez daha ortaya koyuyor. Efendimiz'in (sav) buyurmuş olduğu gibi "Mümin bir delikten iki defa ısırılmaz." hadisini dikkate alarak bir daha böyle bir hataya düşmeyip dünyadaki tüm Müslümanların refahı ve korunması için fert fert çalışacağız.

Bosna gezimi bu sessiz düşünceler, fikirler, tarif edilemeyecek duygular ve tecrübeler ışığında bitirdim. Bu gezide emeği geçen herkesten Allah razı olsun.

Beyin Ölümü

YUSUF ZİYA ODUNCU

1.

Sabah

Tanrılar Venediklileri çağırıyor

Tüm gece denizde

Kör rahibelerse

Bitmeyen dua nöbetinde bekliyor

Ateş bir genci tutuşturmuş

Ölüme seslenirken gür edasıyla

Genç, kavgacı, rüyasında

Elinde kıvılcımlı kırıvat

Cinayetler işliyor

2.

Devrim seni kurban etti

Bu gece hayatlar

Bey'in meşalesini yakıyor

Onun seçkin ruhundan habersiz

Üç gecede, üç ceset ağlıyor

Suret, en çok görmeyi özlediğim şey

Karnı aç köpekler, açlık savaşı

Ve ölüm

Ardından bir sessizlik ve

Balkanlardan duyulan bir ses

Partizanlığın Tanrısı makina oldu!

Deus ex machina diye bağırıldı herkes

Artık tanrılarda anladı ki

Bu halk toprağa ve tiyatroya nankör

Kağıda aşık , kaleme kör

Bu halk artık sahte

Değmez artık beklemek onu bu kafeste

İnsanlık şimdi çizmeyi aştı

Fedakarlık zamanı geldi çattı

3.

Artık vakit mavi tozlu sevdanın

Çırasının yanma vakti

Aynalı seherlerde buna dahil

Çünkü kaybolmuştur gönlümün esamesi

Kırk şehirde , kırk şairle bezenmiş sofrada artık iftar vakti

Son akşam yemeği

Kursağımda dizilen lokmalar şahittir ki

Her firavuna bir Musa

Kendimi en çaresiz hissettiğim anda

Ya Rabb gönder bana bir asa

CEVHER'İN RÜN KAOSU

Rıdvan IŞIKTEKİN

Bölüm 1: Tanıtım

Dört denizci arkadaş var ve onların iki gemisi var. Bu arkadaşların isimleri: Oğuz, Yağmur, Azra ve Öykü'dür. Bu arkadaşlar, her ne kadar normal denizciler gibi görünseler bile buradaki insanlar, bilinenler gibi değil. Buranın farkı ne mi? Özellikler. Burada insanların %10'u kişinin kendisi tarafından keşfedilip geliştirilmek üzere doğuştan bir özellik ile dünyaya gelir. Bununla da sınırlı değil bu dünyadaki farklar. "Rün" denilen ufak taşlar var. Bu taşlar, içlerinde büyük güçler taşır ve kullanan kişileri fazlaca güçlendirirler. Bizim dört denizci neredeyse herkes

tarafından bilinen ve tanınan denizcilerdir. Dünyanın dört bir yanını gezmiş, birçok korsanla savaşmışlar. Güneyden "Güney Rünü", kuzeyden "Kuzey Rünü" olmak üzere iki Kutup Rünü'ne sahipler. Bu Kutup Rünleri'nden Güney Rünü'nü bir gemide, Kuzey Rünü'nü ise korsanlarla girdikleri bir çatışmadan kazandıkları diğer gemide tutuyorlardı. Bu gemilerin birine "kalkan gemi", diğerine ise "piyon gemi" ismini vermişlerdi. Güney Rünü'nü, kalkan geminin alt katında manyetik alanından dolayı yerinin belirlenmesini engelleyen bir sandıkta, Kuzey Rünü'nü ise piyon gemide diğerinin aksine kaptan köşkünde ve manyetik alanın dışı-

ridan bulunmasını engellemeyen bir sandıkta tutuyorlardı. Bu, onların bir stratejisiydi. Dışardan Rün'leri almak isteyen herhangi bir grup, piyon gemiye odaklanacak ve Güney Rünü'nün olduğu kalkan gemiyle pek ilgilenmeyecekti. Takımın kaptanı ise Öykü'ydü...

Bölüm 2: Belirsiz Şüphe

Oğuz ve Yağmur, sırasıyla kalkan ve piyon gemileriyle kıyıya yakın balık tutmaya çıkmışlardı. Balık tutarak hem karınlarını doyuruyor hem de pazarda satarak para kazanıp alışverişlerini yapıyorlardı. Denizde hafif dalgalanmalar başlamıştı ama bir okyanus kıyısında olmalarından

dolayı bunu oldukça normal karşıladılar. En kötü ihtimalle fırtına başlar onlar da kıyıya dönerlerdi. Azra ve Öykü ise kıyının biraz ilerisinde açılan pazarda bir şeyler almaya gitmişlerdi. Sudaki dalgalanmalar artıp, balıklar azalmaya başlayınca fırtına çıkacağını anlayıp kıyıya dönmeye karar verdiler ve yavaş yavaş toparlanıp yola koyuldular.

Bölüm 3: Eskimiş Kaptan

Oğuz, dalgalanmanın artış hızının yüksekliğini garipsiyordu. Normalde bu kadar hızlı yükselmemeliydi dalgalar. Oğuz'dan biraz bahsetmek gerekirse Oğuz, Yağmur'un kardeşi olarak gruba da en son katılan kişiydi. Ona gruba katılması için de Yağmur ısrar etmiş ve diğerleriyle onu yine Yağmur tanıştırmıştı. Oğuz, iyi kılıç kullanırdı ve oldukça da hızlı ve çevikti. Dalgalarla beraber rüzgâr da sertleşiyordu. Kesin fırtına çıkacaktı. Yağmur'a kendi gemisinden seslenerek dönmeleri gerektiğini söylemek için piyon gemiye baktığı anda piyon geminin hemen dibinden önce hızlı bir dalgalanma gördü. Sonra piyon geminin yükselmeye başladığını gördü. Piyon geminin altından büyük bir el çıkıyordu. Yağmur da güverteye çıkıp ne olduğuna baktı. Oğuz, Yağmur'a "Hey! Ne oluyor?" diye seslendi ama birkaç garip sestenden dolayı Yağmur'un ona geri dönüşünü duyamadı. Hatta Yağmur'un onu duyup duymadığından bile emin değildi. Yağmur'un gemisi gitgide yükseldikçe altındaki okyanusun içinden dev bir canavar oluştu ve

piyon gemiyi bir oyuncak gibi havaya kaldırdı. Oğuz, Yağmur için endişelenmeye fırsat bulamamışken kendi gemisinden de sallantılar hissetti. Oğuz, ne olduğunu anlamak için aşağıya bakmak istediği anda arkasından "İlk buraya dikkat kesil ufaklık." diye bir ses duydu. Hemen arkasına baktığında karşısında sakalları beyazlamış, korsan şapkalı, çürümüş gibi duran bir hayalet gördü. Hafiften korkarak "Sen de kimsin ve ne istiyorsun?" diye sordu. Karşısındaki hayalet "Bunu ölmeden önce sormuş olsan garibime giderdi ama ölümüm büyük değişiklikler oluşturdu. Adım Bermuda Hayaleti. Ne istediğimi ise birazdan zor yoldan öğreneceksin." diye yanıtladı. O sırada geminin her tarafından Bermuda Hayaleti'nin hayaletleri ve iskeletlerden oluşan çürük tayfası tırmanıyordu. Oğuz, hemen kılıcını eline aldı ve düşmanlarıyla kavgaya koyuldu. Oğuz, Bermuda Hayaleti'nin tayfasıyla savaşımaya devam ederken Bermuda Hayaleti Oğuz'a "Direnme evlat, direnme! Canını çok daha fazla yakar ve beni de yorar. Ama ben nasıl hala yok olmadım ve ayaktaım? Direnmek evlat, direnmek! Nasıl olduğunu bilirim. Kendini zorunda hissedersin. O halde diren evlat, diren! Sana engel olmayayım." der. Oğuz, karşı koymaya çalıştığı kalabalıktan cevap vermeye fırsat bulamaz. Oğuz, iskeletleri ve hayaletleri azaltmaya başladığını düşündüğü sırada zaten ölü olan bu tayfadan ikinci kez öldürdüklerinin tekrardan ayaklanıp saldırdıklarını fark eder. Bu sadece

zaman kaybıydı. Bermuda Hayaleti, bunu bildiğinden sadece izlemekle yetiniyordu. Oğuz, bir anda Bermuda Hayaleti'ne kılıcıyla bir hamle yapar. Bermuda Hayaleti bu hamleyi anında bloklar ve "Hiç beklemediğim anda saldırdın. Savaşımaya layık biri olduğunu görmek zor değil." der. Oğuz, onunla ve tayfasıyla savaşımaya devam ederken ona "Yağmur'un olduğu gemiyi elinde taşıyan o yaratığın da ne olduğunu söyle!" der. Bermuda Hayaleti, ona "Aldığı gemi seninki değilse neden ilgileniyorsun ki?" der. Oğuz, "Çünkü o benim kardeşimin içinde olduğu gemi." der. Bermuda Hayaleti, "O zaman onun için hiç iyimser düşünemeyeceğimi söyleyebilirim." der. Oğuz, daha sert saldırmaya başlar. Bir süre daha savaşımaya devam ederler. Bermuda Hayaleti, kılıcını havaya kaldırır. Kılıcı, parlamaya başlar ve gökle arasında bir bağlantı kurup şiddetli bir fırtına başlatır. Oğuz, "Demek yağmur da yağdırabiliyorsun. Ne tatlı." der. Bermuda Hayaleti, "Gençsin. Enerji dolusun. Bunların seni etkilememesi normaldir." der. Oğuz, birkaç yara alır ama bunlar onu durduramamak zorundaydı. Bunun için zorlanmışlardı. Oğuz, biraz daha savaştıktan sonra Bermuda Hayaleti'nin niyetinin gemiyi batırmak olduğunu anlayıp Güney Rünü'nü korumak ve bir yandan da ondan destek alıp daha da güçlenmek için Güney Rünü'nün olduğu geminin alt katına doğru savaşımaya devam ederek ilerler. Bermuda Hayaleti, Oğuz'un, oraya niçin gittiğini merak edip saldırıyı,

Bermuda Hayaleti, kılıcında bir parlama çıkarır ve bu parlamayla bütün tayfasını yok ederek hepsinin gücünü kendi üzerine toplar. Oğuz, bu parılıya dikkat eder. Kılıcından çıkan bu parlama, Okyanus Rünü'nün parlamasıydı ve bu hayaleti hayatta tutan ona gücünü veren şey buydu.

Oğuz alt kata inene kadar hafifletir ve Oğuz'un Güney Rünü'nü almayla gittiğini anlayınca gemiyi batırtmaktan vazgeçer. O, bu gemide de bir Rün tutulduğunu bilmiyordu. Taktik işe yararmış gibiydi. Bermuda Hayaleti, Oğuz'un Güney Rünü'nü alıp gücünü kullanmasını engellemek için askerlerine son ataklarını yapar gibi atlamalarını emreder ve kendisi de saldırır. Tam bu sırada Oğuz, kendini bir anda yenilenmiş hissederek. Bütün yaraları iyileşir ve hiçbir acısı kalmaz. Oğuz, düşmanların arasından sıyrılarak Güney Rünü'nü alır ve hemen kullanarak kendisini güçlendirir. Bermuda Hayaleti, kılıcında bir parlama çıkarır ve bu parlamayla bütün tayfasını yok ederek hepsinin gücünü kendi üzerine toplar. Oğuz, bu parılıya dikkat eder. Kılıcından çıkan bu parlama, Okyanus Rünü'nün parlamasıydı ve bu hayaleti hayatta tutan ona gücünü veren şey buydu. Oğuz, artık nereye odaklanması gerektiğini tahmin edebiliyordu. İkisi, savışarak güverteye geri çıkarlar ve Bermuda Hayaleti tekrar fırtınadan güç almaya başlar. Bu sırada yükseklerden fazlaca kafa yoran ve hiç kesilmeyen bir ses başlar. Bir süre daha savaştıktan sonra Oğuz, yarıdaki piyon gemideki Kuzey Rünü'nün kendisindeki Güney Rünü'yle

kurmaya çalıştığı bağlantının sinyalinin alır ve bağlantıyı kurar. Sonra Güney Rünü'nü önce yukarıya sonra da aşağıya tutarak kendisini iki Kutup Rünü'nün arasında oluşturduğu güç dairesine alır. Bermuda Hayaleti, Oğuz'a o sırada bir darbe vurmaya çalışır. Oğuz, aldığı güçle Bermuda Hayaleti'nin hamlesine ağır bir karşılık vererek kılıcını kırar. Bermuda Hayaleti, kılıcını kaybedince güçsüz kalır ve yere düşer. Kılıcsız yenilginin kesin olduğunu bilen Bermuda Hayaleti, "Büyük balık, küçük balık döngüsünü bilirsin evlat. Ama büyük balık her zaman küçük balığı yiyemez. Zamanla eş yürüdükçe büyük balık olur yaşlı balık. Ve bu sefer o, küçük balığın yemi... Yaşlanmışım demek." der. Oğuz, Bermuda Hayaleti'ni öldürür ve Okyanus Rünü'nü alarak fırtınayı ve dalgaları dindirir. Bu sırada piyon gemiyi elinde tutan dev canavar da göğsündeki bir patlama sonrası yavaş yavaş yok olur, piyon gemi suya geri iner ve yukarıdan gelen ses de kesilir. Oğuz, hemen Yağmur'a "Yağmur! Orda mısın?" diye seslenir. Yağmur'dan cevap gelmez. Cevap vermek yerine halsiz bir şekilde güverteye çıkar. Oğuz onu görünce rahatlar ve ona eliyle kıyıya gitme işareti yaparak

kendisi de gemisini kıyıya yönlendirir. Kıyıya çıktıklarında Oğuz, hemen kardeşinin yanına gidip ona sarılır ama kardeşi oldukça bitkin düşmüştür. Oğuz, Yağmur'u hiç o kadar yorgun görmemişti. Azra ve Öykü de oraya gelir. Oğuz, arkadaşlarına başından neler geçtiğini anlatır ve onlara Okyanus Rünü'nü gösterir.

Bölüm 4: Yağmur'un Kâbusu

Yağmur için dalgalar pek de sorun değildi. O, bu havayı severdi. Ama abisi Oğuz, pek de hoşlanmış gibi durmuyordu. Yağmur'dan biraz bahsedelim. Yağmur, Oğuz'un kız kardeşi ve grubun en küçük üyesiydi. Yüksekten korkmazdı. Aksine, yükseklerde kontrolün kendisinde olmamasını severdi. Ayaklarının yerden kesilmesini... Bununla alakalı birkaç deneyimi vardı. Takım arasında "manyak Yağmur" veya "psikopat Yağmur" olarak da anılırdı. Bu biraz çılgın bir kişiliğe sahip olmasından dolayı olmalıydı. Her zaman oldukça enerjik birisiydi, asla yorulmayacakmış gibi görünürdü. Yağmur'un, doğuştan gelen bir özelliği de vardı. Özelliği, bulunduğu noktaya o anki zamanını sonraki zamanlara bağlayan kendi zaman parçalarını bırakıp o parçalar arasında sekebilmesiydi. Bunu, duruma göre

farklı şekillerde de kullanabiliyordu. Şu an o, piyon gemiyi sürüyordu. Yağmur'un dönmek için hiç acelesi olmadığından Oğuz'un ona sesleneceği ana kadar bekler. Bir dakika gibi bir süre sonra gemisi olması gerektiğinden çok daha fazla sallanır ve ilerleyemez. Gemi anlık bir sarsıntıdan sonra bir anda yükselmeye başlar. Yağmur, güverteye koşarak ne olduğunu kontrol eder. Piyon gemi resmen uçuyordu. Bu sırada garip bir ses başlar ve yavaş yavaş yükselir. Aşağıya baktığında kalkan gemiyi, kalkan geminin güvertesindeki Oğuz'u ve geminin altında suların içinden piyon gemiyi havaya kaldıran bir el oluştuğunu görür. Fazla yükselmeden önce Oğuz'a "Ne olduğu hakkında hiçbir fikrim yok ama geri ineceğim. Sadece sen altta güvende bekle!" diye bağırır. Ama bu abisinin onu duyup

duymadığından emin olamaz. Devasa elden hemen sonra kafa, omuzlar ve geri kalan vücut derken devasa bir yaratık, gemisini eline alıyordu. Bu, Okyanus Canavarı'ydı. Yağmur, ilk olarak Okyanus Canavarı'nın gemisini avucunun içinde ezmesini veya başka bir şekilde parçalamasını engellemek için geminin o anki bütün zamanını tutar ve sürekli otomatik olarak o anki haline dönüp sağlam kalmasını sağlar. Okyanus Canavarı, görüntüleri bulanıklaştırabilecek kadar yoğun bir manyetik alan ve kulakları çınlatacak kadar da yüksek bir ses yayıyordu ve bunlar hiçbir şekilde kesilmiyordu. Yağmur'un başı ağrıyor ve elleriyle kulaklarını kapatıyordu. Okyanus Canavarı, diğer elindeki uzun tırnaklarından biriyle gemiyi didikliyor, geminin bazı bölümlerine tam parçalamadan bir delik açma-

ya çalışıyor veya Yağmur'u görüp onu ezmeye çalışıyordu. Yağmur, bir direğin arkasına saklanarak ezilmekten korunur. Manyetik alan ve ses, başını zorlamaya devam ediyordu. Yağmur, Okyanus Canavarı'nın Kuzey Rünü'nü istediğini anlamıştı ve oraya gidip onu kendisi alması gerekti. Zaten Okyanus Canavarı, Kutup Rün'lerinin dışarıdan hissedilebileceği geminin piyon gemi olmasından dolayı bu gemiyi seçmiş olmalıydı. Yağmur, "O RÜNÜ RÜYANDA BİLE ALAMAZSIN! BENİM NÖBETİMDE OLMAZ!" diye bağırır. Yükselmeye devam eden sestten dolayı kendi sesini bile duyamıyordu. Ve bu, ona tüm güç çılgılık atıp istediği kadar bağırabilmesi için mükemmel bir fırsattı. Bunu hep isterdi. Bulunduğu yere bir zaman parçası bırakır. Bu parça istediği zaman oraya geri sekebilmesini sağ-

layacaktı. Bir anlığına aşağıda kıyıya baktığında Yağmur, orada da şehirde binaları yıkan bir şey olduğunu görür. Galiba başı belada olan tek kendisi değildi. Sonra aşağıyı seyretektense işine odaklanması gerektiğini düşünür. Geminin en arkasından en önlerdeki kapiya gidip geminin içine girmesi gerekiyordu. Önündeki diğer bir direğin arkasına gitmeye çalışır ama manyetik alanın yoğunluğu koşabilmesini bile engelliyordu. Tıpkı suyun altında yürürken yoğunluğun insanı yavaşlatması gibiydi. Zorla yürümeye çalışırken Okyanus Canavarı tırnağıyla ona doğru bir hamle yapar. Yağmur ön direğin arkasına bıraktığı parçaya sekerek bu saldırıdan kurtulur ve öncekini harcadığı için yeni bir parça bırakır. Yağmur, "BİRKAÇ KERE DAHA DENE! BELKİ BİR GÜN!" diye bağıır. O sırada birden fırtına başlar. Yağmur, "İŞTE BAK, HAVA DA BENDEN YANA! ŞANSIN YOK PES ET!" diye bağıır. Okyanus Canavarı, gemiyi sallayarak Yağmur'u düşürmeye çalışır. Yağmur, zamanını sabitleyerek savrulmasını engeller. Orta direğe tekrar erişmeye çalışır. Kendini çürüyormuş gibi hissetmeye başlar. Bu sefer orta direğe ulaşır ve buraya da bir parça bırakır. Yağmur, gide gide yıpranmaya devam eder. Kendi kendine: "ARTIK GÖR BURAYI! KENDİ KENDİMİ İYİLEŞTİREMEM İŞTE!" diye bağıır. Ona sanki zaman hiç geçmiyormuş gibi geliyordu. Sanki hastalanmaktan başka bir şey yapmıyormuş gibi... Tam orta direğin arkasından çıkıp arkadaki kapiya gidecekken hemen karşısına bir yıl-

dırım düşer ve Yağmur, biraz geriye tepip düşer. Yağmur'un biraz başı döner. Tam o sırada Yağmur, kendini bir anda iyi hissetmeye başlar. Sanki savaş yeni başlıyormuş ve az önceki yıpranmalar hiç olmamış gibi hisseder. Yerden kalkıp Okyanus Canavarı'na bakınca göğsünde bir parlama görür. Parlamanın ufak ama kuvvetli bir kaynağı var gibi görünüyordu. Yağmur, bunun bir rün olduğunu anlar. Bu, Manyetik Rün'dü. Bilinen rünlerin en güçlülerinden biriydi Manyetik Rün. Bu koca Okyanus Canavarı'nın bu kadar güçlü olmasına da şaşmamalı. Yağmur'un bu devasa canavarı yenmesinin tek yolu, göğsündeki rüne isabet almaktı. Tabi Yağmur, bundan önce Kuzey Rünü'nü almak istiyordu. Orta direktan hızlıca kaptan köşküne koşarken yolun yarısında güvertenin Okyanus Canavarı'na en yakın olan kenarına uğrar ve buraya bir parça bırakır. Bu parça işine yarayacaktı. Okyanus Canavarı, tırnağıyla onu tekrardan ezmeye çalışır. Parçayı bırakmaz Okyanus Canavarı'nın hamlesinden sıyrılır ve kaptan köşküne ulaşır. Bu sırada da "BEN OL-SAM KENDİMDEN UTANIRDIM!" diye bağıır. Kaptan köşkünden Kuzey Rünü'nü alır ve cebine koyar. Okyanus Canavarı'nın yaydığı ses, iyice artmaya devam ediyor ve bir sınırda durmuyordu. Yağmur da, artık başının ağrısına karşılık bu sese eşlik ederek anlaşılmasız çığlıklar atıyordu. Şimdi yapması gereken şey, orta direğe geri dönüp oradaki kaportadan aşağıya topların olduğu

yere inmekti. Kaptan köşkünden dışarı çıkıp "BENİ DAHA YÜKSEĞE KALDIR, ELİNİ KORKAK ALIŞTIRMA! SONSUZ KADAR SAVAŞ, BANA YAPABİLECEĞİM HİÇBİR HAMLE BIRAKMA!" diye bağıır. Okyanus Canavarı'nın tırnağıyla yaptığı hamleyle yüz yüze gelecek yakınlığa gelene kadar bekler, sonra bir anda orta direğin arkasındaki parçaya seker ve "HALA ÇOK YAVAŞSIN!" diye bağıır. Asıl sorunun tırnak hamlelerinden ziyade yayılan manyetik alan ve ses olduğunun farkındaydı, ama buna dayanabilecek biri varsa o da kendisiydi ve bu şekilde kendisine moral veriyordu. Bulunduğu yerdeki parçasını yeniler ve kaportadan aşağıya iner. Buraya da bir parça bıraktıktan sonra toplardan birini yükler ve Okyanus Canavarı'nın göğsüne nişan alır. Topu ateşlediğinde ona pek de bir zarar veremez. Birkaç atış daha yapmaya başlayınca Okyanus Canavarı, gemiyi tekrar yukarı aşağı sallamaya ve Yağmur'un nişan almasını zorlaştırmaya başlar. Yağmur'un son bir topu kalır. Sonra aklına cebindeki Kuzey Rünü gelir. Yağmur, abisinin de Güney Rünü'ne yeterince yakın olmasını umar ve Kuzey Rünü'yle Güney Rünü arasındaki güç bağlantısını kurmak için Kuzey Rünü'nden Güney Rünü'ne bir sinyal yollar. Sinyalin yanıtlanması ve bağlantının kurulması uzun sürmez. Yağmur, bağlantının bu kadar çabuk yanıtlanmasına sevinir ve Kuzey Rünü'nün gücünü topa bağlayıp topu yükler. Sonra önceden güvertenin kenarına bıraktığı parçaya seker ve

Okyanus Canavarı'na "BAŞKA BİRİ-SİNİ SEÇSEYDİN BUNDAN NEFRET EDERDİ AMA ŞANSINA KÜSMELİSİN Kİ KARŞINDAKİ BENİM! NEFRET LİKLERİ SEVMEKLE MESUL BİRİ..." diye bağırır. Bu sırada fırtına da anında kesilir. Bir tırnak darbesiyle daha yüzleşmeden önce hızlıca geminin alt katındaki parçasına geri seker. Çok yorulmuştu, gençliğinin ve manyaklığının ona verdiği enerjinin sonuna gelmişti ve bu işe bir son vermek istiyordu. Kuzey Rün'ünün gücünü topa yükler, iyice nişan alır ve atışını yapar. Yaptığı güçlü top ateşi Okyanus Canavarının Göğsünde büyük bir patlama çıkarır ve Manyetik Rün'ü düşürmeyi başarır. Okyanus Canavarı ağır ağır yok olur, manyetik alanın etkisi ve baş ağrıtırıcı ses sona erer ve piyon gemi suya güvenle geri iner. Yağmur, halsiz bir şekilde kendisini güverteye atar ve abisinin gemisine bakar. Oğuz, ona kıyıya çıkmasını işaret ediyordu. Başparmağıyla "Tamam" işareti yaparak kaptan köşküne gider. Oğuz, bir şeyler söylediyse bile Yağmur'un kulakları, geçici olarak duyma yetisini kaybetmiş gibi olduğu için onu duymamıştı. Yağmur, daha önce verdiği hiçbir mücadelede kendisini bu kadar tükenmiş hissetmemişti. İlk defa bir savaş bittiği için şükrediyordu. Kıyıya çıkınca Oğuz, ona doğru koşar ve sarılır. Öykü ile Azra da oraya gelir. Takımda en çok yıpranan kişi Yağmur'du. Azra, onunla biraz ilgilenir ve onu elinden geldiğince iyileştirir. Bu sırada Yağmur, Oğuz'dan sonra kendi başından geçenleri anlatır ve Man-

yetik Rün'ü aşağıya düşürmek zorunda kalıp onu kaybettiğinden bahseder. Öykü, Manyetik Rün'ün kendisinde olduğunu gösterip "Ben de bunun nerden geldiğini merak ediyordum. Demek senden düşmüş." der. Bunu gören Yağmur, Manyetik Rün'ü kaybetmedikleri için az da olsa sevinir.

Bölüm 5: Yıkıma Yıkım

Azra, Link ve Öykü'yle işlerine yarayabilecek bir şeyler almak için pazarda geziyordu. Yakın zamanda sattıkları balıklardan gelen para pek de fazla olmadığı için gerçekten ihtiyaçları olan şeyler almalıydılar ve bunun hesaplarını da tabi ki takımın zeki üyesi olan Azra yapacaktı. Azra'yı biraz tanıyalım. Azra, takımda fiziksel güç kadar zekâ gücünün de önemli olduğunun hatırlatıcısıydı. Hatta bir rünün korumalı, diğer rünün korumasız olma taktiği gibi çoğu zekice plan ondan çıkmıştı. Azra da doğuştan gelen özelliklere sahipti. Bu özelliklerin kendisinde olan kısmı bir tür destek özelliği idi. Yani kendini veya takım arkadaşlarını iyileştirebiliyor, onları savunabiliyor ve takım arkadaşlarına fiziksel yönden destek sağlayabiliyordu. Her bir takım arkadaşına kendi ruhundan, onlardan biri tehlikeye girince bunu anlamasını, onlara sürekli bir fiziksel destek vermesini ve kullandıktan sonra yaklaşık 1-2 saat arası gibi bir sürede geri toparlanan tüm takım arkadaşları için aynı anda bir iyileştirme kullanmasını sağlayan bir parça vermişti. Bu parça sayesinde takımını sürekli

kontrol altında tutuyordu. Azra'nın özelliklerinin kendisinde olmayan kısmı ise "Link" adını verdiği, özelliğinin fiziksel güç kısmının dışa yansması olan evcil aslanındaydı. Bu gerçek bir aslan değil, Azra'nın özelliğindeki bir kısmın yansımasıydı ama canlı bir aslan gibi bilinci ve duyguları vardı ve bir insan gibi akıllıydı. Üstelik Azra da onu çok seviyordu. Link İngilizcede "Bağlantı" ya da "Köprü" gibi bağlamaya dayalı anlamlara gelir. Azra ona kendisini özellikleriyle bağlamasından dolayı Link ismini vermişti. Azra, Link'i; Link, Azra'yı güçlü tutuyordu. Link'in sesi insana sadece bir kükrme olarak gelse bile Azra, onun dilini anlıyordu. Kış için hazırlık sağlayacak bir şeyler bakarken Azra,

ruhunun arkadaşlarındaki parçalardan, önce Yağmur'daki hemen sonra Oğuz'dakinden kötü bir his fark eder. Başlarına bir şeyler gelmiş olmalıydı. Hatta Yağmur'dan da bu hissin gelmesine bakılırsa oldukça kötü bir şey gelmiş olmalıydı. Azra, Öykü'ye kontrol etmelerini gerektiğini söyler ve giderler. Kıyıya yaklaşınca garip bir şey görürler. Sanki okyanusun üstünde dev bir yaratık var gibiydi ve elinde bir gemi vardı. Hangi gemi olduğunu tam çıkaramadılar. Biraz daha ilerleyince de kalkan geminin etrafında hayaletlerin uçuştığını görürler. Öykü, "Orda neler oluyor öyle?" der. Azra, "Kalkan gemi yerdeyse havadaki piyon gemi olmalı ve Oğuz kalkan gemide, Yağmur da piyon gemi-

deydi." der. Azra, hemen yanlarındaki şehirden gelen bağrıışmalar duyar ve kaçıyan insanlar görür. İnsanlar oldukça korkmuş görünüyordu. Azra, "Ben şurayı bir kontrol etsem iyi olur." Der. Öykü, Azra'ya onay verir ve dağılırlar. Azra ve Link, şehrin içlerine doğru ilerlerken yolda, oradan kaçan insanlardan birini durdurup "Neyden kaçıyorsunuz?" der. Adam "Orada nereden çıktığını bilmediğimiz, her şeyi yakıp yıkan büyük bir yaratık var." der ve kaçmaya devam eder. Azra ve Link, biraz daha ilerledikten sonra karşılıklına enkazlar çıkmaya başlar. Enkazlardan birinin arkasından baktıklarında, orada gerçekten büyük ve üç başlı bir canavar görürler. Bu Üç Başlı Ejderha'ydı. Hemen kar-

şısına çıkmak yerine Azra, önce bir plan yapmaya karar verir. Onu, öylece karşısına çıkıp yenemezlerdi. Bu sırada aniden bir fırtına başlar. Azra, içinden "Bir bu eksikti." der ve tekrar Üç Başlı Ejderha'ya odaklanır. Biraz düşündükten sonra Azra'nın aklına bir fikir gelir. Link, önden giderek Üç Başlı Ejderha'nın karşısına çıkar, Azra da arkasında saklandıkları enkazların üstüne çıkar. Link, Üç Başlı Ejderha'ya yaklaşınca ne kadar büyük olduğunu bir daha fark eder. Üç Başlı Ejderha, Link'i görür ve ona ortadaki kafasıyla kükrer. Ortadaki kafası diğer iki kafasına göre biraz daha büyüktü. Üç Başlı Ejderha, Link'e bir pençe darbesi vurmaya çalışır. Azra, uzaktan Link'e çeviklik desteği vererek darbelerden kaçmasını kolaylaştırır. Pençe darbesi bir binaya denk gelir. Bina tam yıkılacakken Azra, kendi özelliğiyle binaya destek verir ve düşmesini engeller. Amacı binaların zarar görmemesi değildi. Bu planının bir parçasıydı. Link, Üç Başlı Ejderha'ya birkaç vur-kaç hamlesi yaparak sinirini iyice bozar ve onu birçok yüksek binanın yan yana ve ayakta olduğu bir yere doğru çekmeye çalışır. Üç Başlı Ejderha, Link'e bazen pençeyle bazen de kafalarıyla saldırmaya devam ediyordu. Azra, bir yandan Link'e güç ve hız desteği sağlar ve yıkılmak üzere olan binaları ayakta tutar. Üç Başlı Ejderha'nın yaptığı bir pençe darbesi Link'e isabet eder ve Link savrulur bir eve çarpar. Azra, Link'e seslenir ama cevap gelmez. Azra Link'in yanına gitmeye çalışacakken Üç Başlı Ejder-

Azra, kendisini ve Link'i bir duvar ile sarsıntıdan korur ve "HAYIR! BU GÜN KİMSE ÖLMEYECEK! Burada durup savaşaacağız." der. Azra, planı biraz hızlandırmak istiyordu ve kendisi de özelliğiyle binalara zarar verip onları ayakta tutmaya başlar. Link de Üç Başlı Ejderha'nın saldırılarını kullanarak aynı şeyi yapıyordu. Sonunda son hamleye geçme fırsatı oluşmuştu.

ha, oraya gider. Azra "İşte bu hiç olmadı." der ve Üç Başlı Ejderha'nın üzerine doğru gider. Üç Başlı Ejderha, binanın içinde Link'i ararken arkasını döner ve Azra'yı görüp pençe atar. Azra Link'i iyileştirmeye çalışırken bir yandan da pençe darbesini bir kalkanla bloklar. Üç Başlı Ejderha kalkanı zorlarken Link, çevik bir hamleyle çıkıp Üç Başlı Ejderha'nın orta kafasına pençe atar ve kükrer. Üç Başlı Ejderha, Link'e doğru yönelecekken Azra önüne özelliğinden bir duvar çekip hızlıca Üç Başlı Ejderha'ya çarptırır ve "Ben ağzından lafı alırdım." der. Artık Azra da resmen savaşın içindeydi. Üç Başlı Ejderha, Azra'nın üstüne pençesiyle vurur ve oraya kükrer. Link, Üç Başlı Ejderha'ya bir pençe daha atarak onu çekmek istediği yere doğru gider. Üç Başlı Ejderha, Link'in peşinden koşar. Link'e bir pençe daha atacakken Link, anlık bir hız kazanıp sıyrılır. Üç Başlı Ejderha ikinci bir hamle yapacakken arkasından Azra üzerine bir duvar daha indirip onu yere yıkar ve "Ona oyun oynamalısınız. Bir süre altta kalmalısınız Link." der. Şaşkına dönen Üç Başlı Ejderha, kızıp Link'e doğru koşmaya devam eder. Azra da peşlerinden gider ve o sırada okyanustaki dev canavarın elindeki piyon gemiye bir yıldırım düştüğünü görür. İçerisindeki Yağmur'un zarar görmüş olabileceğini düşünüp şifa özelliğini kullanır ve aynı anda hem kendisinin hem de tüm takım arkadaşlarının sanki savaş yeni başlamışçasına iyileştirir. Link, Üç Başlı Ejderha'dan kaçarken aldığı şifayla daha da enerjik

hale gelir ve içinden mırıldanır. Azra, Üç Başlı Ejderha'nın önüne sanki çekmek istedikleri yere gitmesini istemiyormuş gibi duvarlar çeker. Üç Başlı Ejderha, önüne çekilen her duvarı delerek daha da hırsla onu çekmek istedikleri yere doğru koşar ve sonunda yüksek ve ayakta kalmış binaların arasına gelir. Link, buradan sonra Üç Başlı Ejderha'nın etrafında koşturmaya başlar ve pençe darbelerinden kaçır. Azra da yetişir ve pençe darbesi alan binaları ayakta tutar. Üç Başlı Ejderha, bir anda Link'i bırakıp Azra'ya bir pençe atar. Azra, bir duvarla bunu bloklamaya çalışsa da pençe duvarı kırarak Azra'yı ileri savurur ve Üç Başlı Ejderha Azra'nın savrulduğu yere doğru gider. Link, tüm gücüyle Üç Başlı Ejderha'ya saldırır ve kükrer. Azra da ayağa kalkar ve içinden "Ve seni savaştırmaya zorlayacağım." der. Üç Başlı Ejderha zıplar ve yere geri düşerek bir sarsıntı oluşturur. Azra, kendisini ve Link'i bir duvar ile sarsıntıdan korur ve "HAYIR! BU GÜN KİMSE ÖLMEYECEK! Burada durup savaşaacağız." der. Azra, planı biraz hızlandırmak istiyordu ve kendisi de özelliğiyle binalara zarar verip onları ayakta tutmaya başlar. Link de Üç Başlı Ejderha'nın saldırılarını kullanarak aynı şeyi yapıyordu. Sonunda son hamleye geçme fırsatı oluşmuştu. Link, binaların arasından çekilir. Azra, Üç Başlı Ejderha'nın orta kafasının alnındaki taşın bir rün olduğunu tahmin ettiğinden Üç Başlı Ejderha'nın yeterince yaklaşmasını bekler ve bir anda tuttuğu bütün binaları bırakır. Üç Başlı Ejderha'nın

etrafındaki tüm binalar onun üstüne yıkılır ve Üç Başlı Ejderha, binaların altında kalıp ölür ve yok olur. Bu sırada fırtına da başladığı gibi aniden biter. Azra'nın tahmin ettiği gibi Üç Başlı Ejderha'nın yok olan orta başından geriye bir rün kalır. Bu Toprak Rünü'ydü ve Üç Başlı Ejderha'yı o hayatta tutuyordu. Azra, Toprak Rünü'nü alır ve Link ile birlikte kıyıya doğru yürürler. Yolda Öykü'yü görür. Öykü'nün eline kılıcı vardı ve o da bir savaştan yeni çıkmış gibi görünüyordu. Onun yanına giderler ve birlikte konuşarak kıyıya doğru giderler. Kıyıya gelince Oğuz ve Yağmur'un sarıldığını görürler ve yanlarına giderler. Oğuz, fazla zarar görmüş gibi durmazken Yağmur, sonuna kadar yıpranmış görünüyordu. Azra hemen onunla biraz ilgilenip onu iyileştirmeye çalışır. Bu sırada da Oğuz ve Yağmur'dan sonra kendi başından geçenleri anlatır ve onlara Toprak Rünü'nü gösterir.

Bölüm 6: Masallar Asla Bitmez

Öykü, Azra'nın paralarını dengeli kullanmak için yaptığı hesapları hiçbir şey anlamadan umutsuzca dinliyordu. Azra, almış başını giderken Öykü, onu dinlemektense başka şeyler düşünüyordu. Öykü, takımın kurucusu ve lideriydi. Görev dağılımlarını iyi yapar ve takımın moralini yukarda tutardı. Onun özelliği zihinle alakalıydı. Karşısındaki kişinin kafasını karıştırabilir, koordinasyonlarını bozabilir ve anlık odaklarını bozabilirdi. Onun dışında iyi de bir savaşçıydı. Azra, bir süre daha

hesap yaptıktan sonra durur ve Öykü'ye "Bir sorun var." der. Öykü, "Hesaplar mı tutmadı?" der. Azra, "Hayır, Oğuz ve Yağmur bir sorun yaşıyor olmalı." der. Öykü, "Ne gibi bir sorun?" der. Azra, "Yağmur bir anlığına kendisini tehlikede hissetti." der. Bunu duyan Öykü'nün bir anda gözleri açılır ve "Yağmur tehlikede mi hissetti? O zaman hemen gitmeliyiz." der ve giderler. Kıyıya yaklaşınca garip bir şey görürler. Sanki okyanusun üstünde dev bir yaratık var gibiydi ve elinde bir gemi vardı. Hangi gemi olduğunu tam çıkaramazlar. Biraz daha ilerleyince de kalkan geminin etrafında hayatlerin uçuştüğünü görürler. Öykü, "Orda neler oluyor öyle?" der. Azra, "Kalkan gemi yerdeyse havadaki piyon gemi olmalı ve Oğuz kalkan gemide, Yağmur da piyon gemideydi." der. O sırada Azra, yandaki şehre dikkat kesilir. Orda bir şey olduğunu söyler ve kontrol etmek için izin ister. Öykü, Azra'ya izin verir ve dağılırlar. Öykü, kıyıya doğru gitmeye devam eder. Kıyıya vardığında orda birisini görür. Bu adam diğerlerinin aksine kaçmıyordu.. Biraz yaklaşınca onu tanıdığını fark eder. Bu eski düşmanları Cevher'di. Cevher, Öykü'ye doğru döner ve "Dağılmış takımının lideri hoş gelmiş." der. Öykü, "Tekrar neden karşıma çıktın?" der. Cevher, "Beni yenmenizi intikamsız bırakmayacaktım." der. Öykü, gemilere saldıran şeyleri göstererek "Onlar senin başının altından mı çıktı?" der. Cevher, "İntikamım öyle basit olmamalıydı değil mi? Sizden sonra dört farklı rün ele geçirdim ve her birini

sizden birine karşı kullandım." der. Öykü, "Benim karşımdaki hangisi?" der. Cevher, elinde ateşten bir kılıç oluşturarak "Ateş Rünü. Güçlü element rünlerinden biri." der. Öykü, "Sen denizcileri yağmalyordun. Seninle mücadele etmemizin sebebi buydu. Eğer bundan vazgeçersen bizim de sana zararımız dokunmaz." der. Cevher, "Buraya tavsiye almak için gelmedim." der. İkisi savaşmak için hazırlanırken birden bir fırtına başlar. Öykü, güler ve "Ateşin sönmemesin dikkat et." der. Cevher, "İki damla su ile intikam ateşi sönmez. Ancak yenilmezlikle, güç fazlalığıyla veya mücadeleyle; ya da ölümle söndürülebilir." der ve ilk darbeyi vurur. Öykü, saldırıyı bloklar. Karşılıklı saldırılar yapmaya devam ederler. Cevher, savaşta üstünlük kurarak Öykü'yü zorlar. Öykü, geride kalmasına rağmen gardından taviz vermez ve sanki öndeki kendisiymiş gibi agresif oynayıp Cevher'i baskı altında tutmaya devam eder. Cevher'in ikinci kez yenilmeye hiç niyeti yoktu ve tüm gücüyle saldırıyordu. Cevher, Öykü'ye bir hamle vurmayı başarır ve onu biraz yaralar. Öykü, özelliğiyle Cevher'in kafasını karıştırdığından Cevher, hem Öykü'yle hem de kendi zihniyle mücadele ediyordu. Öykü, ona bilip de bilmezden geldiği şeyi sürekli onun kafasında dolaştırıp aklına getiriyor, ona resmen fısıldıyordu. Kendisiyle inatlaşıyormuş gibi hisseden Cevher, her duraksamadan sonra daha da hırslanıyordu. Öykü'ye birkaç küçük yara daha atar. Ama Öykü de hiç yenilmek istemiyordu. O, artık

yenilmezlik için savaşıyordu. Ateşi söndürmek için bu seçeneği kullanacaktı. Yani bir bakıma bir yandan birbirleriyle bir yandan da bilinenleriyle savaşıyorlardı. İkisi de savaş, kazanacakları yollara çekmeye çalışıyordu. Bunun için pozlarını da pozisyonlarını da kullanıyorlardı. Öykü, yaralarını görmezden gelerek savaşımaya devam eder. Pozunu kaybetmemeliydi. Cevher, "Oyun bitiyor Öykü. Düşüyorsun." diyerek öne geçmeye çalışır. Öykü, "Öyle mi görünüyor?" der ve yerini korur. Cevher, "Birazdan anlaşılır." der ve Ateş Rünü'nün gücüyle ikisini de ateş duvarından bir çemberin içine alır ve ateş duvarındaki her parça ateş onu daha da güçlendirir. Bu hareket Cevher'i açık ara farkla öne geçirmişti. Öykü'nün yapabileceği hamle imkânları ve geçebileceği yerler kısıtlanmıştı. Mücadelenin geldiği yerde güçlü kalmaya ve son kalan yerlerini korumaya çalışıyordu. Hamle her nereden geliyorsa Öykü, "Bende üşümüş hissetmiştim. Bu biraz iyi geldi." diyerek son bilinen yollarında oynar. Cevher, Öykü'ye birkaç saldırı daha yaparak onu bitkin duruma düşürür. Öykü, yenilmek üzereydi ama bunu istemiyordu. Diğer arkadaşlarının olduğu yerlere bakarak içinden "Kazanmalıyım. Ben kazanamazsam hiçbirini kazanamaz." der. Çok geç olmak üzereydi. Ama yeni bir şey olur. Cevher, kazanma noktasına gelecekken Öykü bir anda ayağa kalkar. Kendisini bir anda iyi hissetmiş, savaşa sanki yeni giriyormuş gibi hissetmişti. Bu Öykü'ye de bir yol oluş-

Cevher, buna karşı bir yol bulamaz ve yenilgiyi zor da olsa kabul etmek zorunda kalır. Öykü, bu intikam ateşini yenilmezlikle söndürmüştü. Cevher, öne geçmiş, üstünlük kurmuş ve zafere çok yaklaşmıştı ama en başından beri bilip de bilmezden geldiği bir şey vardı: O da Öykü'nün takımıyla birlikte bir kahraman olduğu ve masallara konu olmuş olmasıydı. Ve masallar asla bitmezdi.

turmuştu. Şimdi ise bu yola girmek vardı. Öykü, "Tükendim mi sanmıştın?" der. Cevher ise şaşkınlığını gizleyerek "Fark eder mi? Sonun belli." der ve saldırıya devam eder. Sonuna kadar gelmişken Cevher, bu yolu bırakmak istemiyordu. Öykü, savaşın başında yaptığı gibi agresifliği eline alır. Kendi yoluna girmek istiyorsa yerini ve pozunu değiştirmesi ve baştan yazması gerekiyordu. İki taraf da karşısındakine üstün gelebilecek bir yola sahipti ve ikisi de kendi yollarına girmeye çalışıyordu. Cevher, bir yerden sonra tekrar sert karşılıklar vermeye ve baskı kurmaya başlar. İki de agresif oynar ve kontrolsüz hamleler yaparlar. Öykü'nün bir anlık yaptığı yanlış bir hamle ile Cevher, Öykü'ye bir darbe vurarak onu yere düşürür. O sırada Öykü, yanına küçük bir şeyin düştüğünü fark eder. Kopan fırtına, bir anda sona erer. Cevher, "İşte sona geldik Öykü. Görüyor musun?" der. O sırada Öykü, yanına düşen şeyin bir rün olduğunu fark eder. Bu Manyetik Rün'dü. Öykü, bu rünün nereden geldiğini sorgulamaya fırsat bulamadan Cevher'in kendisine son bir

hamle yaptığını görünce, Manyetik Rün'ü hızla eline alır ve gücünü kullanarak hamleyi bloklar. Bu sefer Cevher, yere düşmüştü ve Öykü ayağa kalkmıştı. Öykü, son girdiği yolla bu işi bitirmeye karar verir ve "Sana böyle olması gerekmediğini söylediğimde dinlemeliydin." der. Cevher, buna karşı bir yol bulamaz ve yenilgiyi zor da olsa kabul etmek zorunda kalır. Öykü, bu intikam ateşini yenilmezlikle söndürmüştü. Cevher, öne geçmiş, üstünlük kurmuş ve zafere çok yaklaşmıştı ama en başından beri bilip de bilmezden geldiği bir şey vardı: O da Öykü'nün takımıyla birlikte bir kahraman olduğu ve masallara konu olmuş olmasıydı. Ve masallar asla bitmezdi. Öykü, son bir vuruşla Cevher'i öldürür. Cevher yok olur ve bir tek Ateş Rünü kalır. Öykü, Ateş Rünü'nü alır. Birkaç saniyeliğine nefeslenirken şehirden Azra'nın geldiğini görür. Azra, "Peki senin başından ne geçti?" diye takılır. Öykü, "Önce Oğuz ve Yağmur'un yanına gidelim sonra konuşuruz." der ve kıyıya doğru giderler. Kıyıya gelince Oğuz ve Yağmur'un sarıldığını görürler ve yan-

larına giderler. Hepsinin başından apayrı şeyler geçmiş gibiydi ama hepsi başarılı olmuştu. Önce Oğuz, başından geçenleri anlatır ve Okyanus Rünü'nü gösterir. Sonra Yağmur anlatır ve sonunda "Ama aşağıya düştüğün için Manyetik Rün'ü ele geçirme imkanım olmadı ve onu kaybettim. Üzgünüm." der. Bunu duyan Öykü, gülümser ve Manyetik Rün'ü göstererek "Ben de bunun nereden geldiğini merak ediyordum. Demek senden düşmüş." der. Yağmur, Manyetik Rün'ün kaybolmadığını görünce mutlu olur. Yağmur'dan sonra Azra, başından geçenleri anlatıp Toprak Rünü'nü gösterir ve en son da Öykü neler yaşadığını anlatır ve Ateş Rünü'nü gösterir. Kendileri iyileşip dinlendikten sonra gemilerini tamir ederler ve eski hayatlarına fazladan dört rünle devam ederler. Sonuçta dört arkadaş, dört farklı macera yaşamış ve geriye dört farklı hikâyeye daha kalmıştır. Yeni hikâyeler yaşamaya ve masallara konu olmaya devam etmek üzere hayatlarına devam ederler.

Ve son...

Ahmet AKÇA

ile Mülâkat

Yedi yaşındaki hafız ağabeyimin ilkokul çağının gelmesi sebebiyle, onu ve bizi okutma gayretiyle babamın kararıyla 1960 yılında İstanbul'a göç ettik.

Öncelikle kıymetli vaktinizi bize ayırdığınız için teşekkür ederiz. Efendim, bizler sizin okulumuz için yaptığınız kıymetli hizmetler vesilesi ile adınızı duyuyoruz. Bu yüzden de sizi biraz daha yakından tanımak istedik. Bize kendinizi tanıtır mısınız?

1956 yılında Sinop ili, Boyabat kazası, Emiroğlu köyü, Maşalı Mahallesi'nde doğdum. Yedi yaşındaki hafız ağabeyimin ilkokul çağının gelmesi sebebiyle, onu ve bizi okutma gayretiyle babamın kararıyla 1960 yılında İstanbul'a göç ettik. Eylül ayının yağmurlu bir gününde Beykoz'a geldik. Yuşa Tepesi yolu üzerindeki Tokatköy Mahallesi'nde amcamın bir gecekondu-su vardı. Bu gecekonduyun bir odasına altı kişilik bir aile olarak yerleştik.

Eğitimime, Ortaçeşme Hacı Numan ilkokulu'nda başladım. İlkokulu okul birincisi olarak bitirdim. Bu yıllarda Kuleli Askeri Lisesi'ne gitmek niyetindeydim. Daha sonra babamın da isteği ve yönlendirmesi ile İstanbul'daki tek imam-hatip okulu olan İstanbul İmam Hatip Okulu'nun ortaokul kısmına kaydoldum. Kuleli'ye gidemediğim için üzülmüştüm. Bu yüzden

çok fazla başvurunun olduğu imam-hatip okulunu kazandığıma da pek sevine-medim.

İstanbul İmam Hatip Ortaokulu'nun sınavına girip kazandığımda, bizim de amca evinde altı yıl süren misafirliğimiz sona erdi ve Üsküdar'a taşındık. Ortaokulu bitirdikten sonra aynı okulun lise bölümüne devam ettim. Lise mezuniyetimin ilk yılı olan 1973'te üniversiteye giremedim. Zaten o dönemde imam-hatip lisesi mezunlarını üniversitelere almıyorlardı. Üniversiteye girebilmemiz için başka bir liseden fark derslerini vererek diploma almamız ve bu diploma ile kayıt yaptırmamız gerekiyordu. Çocukluğumdan beri hayatımda bir şekilde iş hep var olduğu için, liseden mezun olduğum yıl Garanti Bankası'nın bir sınavına girdim ve bu sınavda birinci oldum. Sınavda birinci olmama rağmen kayıt işlemleri sırasında imam-hatip lisesi mezunu olduğum için işe alınamayacağım söylendi. Ancak kayıt sırada benim durumumu gören ve kendimi savunduğumu duyan bir banka müfettişi bu kaydın hemen yapılması gerektiğini, bankanın böyle bir yönet-

meliğinin olmadığını söyledi ve işe alındım. Garanti Bankası'nda çalıştığım yıl üniversite sınavında başarılı olarak ODTÜ'ye girdim; hem de imam hatip diplomamla. İlk defa o yıl ODTÜ ve Boğaziçi Üniversitesi imam-hatip lisesi diplomamızı kabul ettiğinden dolayı ODTÜ'ye kendi diplomamla kaydoldum. Öte yandan diğer üniversitelere imam-hatip mezunlarının alınmayışından dolayı ODTÜ'deki öğrenciliğim sırasında Ankara Aydınlikevler Lisesi'nden de fark derslerini vererek diploma almayı ihmal etmedim.

ODTÜ Matematik Mühendisliği bölümünü kazanıp kayıt yaptırdım. ODTÜ, bizim için, Türkiye'nin sosyolojisini tanıma bakımından önemli bir mekân oldu. Orada farklı düşüncelerden insanlarla bir arada bulunma, arkadaşlık, dostluk kurma imkânımız oldu. Diğer taraftan zor zamanlarımız da oldu. ODTÜ'de KYK bursu alıyorduk ancak bu burs yetmiyordu. Bazen okul yemekhanesinde bir kişilik yemek alır, o yemeği iki kişi yerdik. Bu sıkıntılı durum içerisinde Rahmetli Fethi Gemuhluoğlu'nun başında bulunduğu Petrol Vakfı'na ve Türkiye Milli Kültür Vakfı'na burs başvurusunda bulunduk. Ancak iki kurumdan da de burs alamadık. O zor durumda İlim Yayma Cemiyeti'ne burs için müracaat ettim, Yunus Can Ağabey ile ilk görüşmemi yaptım ve bana burs tahsis edildi. Bu benim imam-hatip okulunda okurken İlim Yayma Yurdunda kalışımından sonra cemiyet ile ikinci kez karşılaşmamdı.

ODTÜ'de üç yıl matematik mühendisliği okudum. Daha sonra İstanbul Üniversitesi'nde üç yıl sosyoloji bölümü okudum. Sosyoloji bölümünde okurken aynı zaman-

da Bursa'da Uludağ Üniversitesi'nde dört yıl ekonomi okuyup buradan mezun oldum ve iş hayatına atıldım. İlk işime yirmi beş yaşında İstanbul Cam Sanayi'nde dış ticaret müdürü olarak başladım.

Efendim, sizin imam-hatip okulu ile olan ilişkinizin nasıl başladığını öğrenebilir miyiz?

Ben 1966-1967 eğitim öğretim yılında imam hatip okuluna kayıt yaptırdım. O yıllarda İstanbul'da bir tane imam-hatip okulu vardı. Sadece İstanbul'dan değil, bu okula Anadolu'dan da pek çok başvuru olurdu. Başvuru yapan öğrenciler bir sınava girer başarılı olanlar okula kayıt yaptırmaya hak kazanırdı. Benim girdiğim yıl tahminen bin beş yüz aday vardı. Girdiğim bu sınavı kazandım ama kazandığıma sevinemediğim sınavlarımdan biri oldu. Çünkü aklım Kuleli Askeri Lisesindeydi. Ancak imam hatip okulunda günlerim geçtikçe babama çok dua etmişimdir. Sınav günü sevinemediğim için de kendi kendime hep bir hicap duydum.

Kuleli Askeri Lisesi'ne gitmek istememin sebebi ilkokul arkadaşım Tahsin Güngör idi. Ben okul birincisi Tahsin de okul ikinci olmuştu. Tahsin, Kuleli Askeri Lisesine girdi. Zaman zaman önünden geçerdim. Oradaki askeri lise öğrencilerini görürdüm. Temiz üniformalar içinde çok hoşuma giderlerdi. Mademki Tahsin gitti, pekala ben de gidebilirdim. Bu isteğimi babama açtım. Babam ise Abim Mehmet'le İmam Hatip Okuluna gideceğimi söyledim. Abim Mehmet ilkokulu bitirince İstanbul İmam Hatip Okulunun sınavına girmiş, kazanmış ve bir yılını tamamlamıştı. Babamın bu kara-

rı beni başta üzmüş olsa da sonrasında imam hatip okuluna gittiğim için çok memnun oldum. Çok güzel dostluklarım ve günlerim oldu.

Efendim bizler okulumuzun İlim Yayma Cemiyeti yurdunda kalıyoruz. Bu yüzden isminizi sadece okulumuzda değil yurdumuzda da duyuyoruz. İlim Yayma Cemiyeti ile ilişkinizin nasıl başladığını öğrenebilir miyiz?

Benim İlim Yayma Cemiyeti ile ilk tanışmam ortaokul yıllarıma başına dayanır. Ortaokulda yurtda kalacağım için babam çok çalışıp bir yıllık yurt ücretimi biriktirmişti. Ancak benim için bu sırada büyük bir talihsizlik oldu. Evimize hırsız girdi ve rahmetli babamın benim yurt ücretim için biriktirdiği paranın tamamı çalındı. Dolayısıyla babamın biriktirdiği para ile yurda yazdırılmam imkânsız hale geldi. Beni kimin yönlendirdiğini hatırlayamasam da bu olay sonrasında kendimi İlim Yayma Cemiyeti'nin Bakırcılar'daki genel merkezinde buldum. Cemiyetin genel merkezi Merhum İbnu'l-Emin Mahmut Kemal Efendi'nin köşküymüş. Cemiyetin kurulması ile de cemiyete vakfedilmiş bir bina. Buraya gittiğimi ve ağır ceza mahkemesi reisliğinden emekli olan ve cemiyetin genel başkan yardımcılığını yapan Abdulkavi Beşer'in huzuruna çıktığımı çok iyi hatırlıyorum. Başımıza gelenleri kendisine anlatınca beni şefkatle dinledi ve onun vesilesiyle yurda ücretsiz olarak kaydoldum. Ortaokul ve liseyi İstanbul İmam Hatip Okulu'nda bitirdim ve buradaki tahsil hayatım boyunca İlim Yayma Cemiyeti'nin yurdunda kaldım. Bu benim İlim Yayma camiası ile ilk karşılaşmamdı.

İlim Yayma Cemiyeti ile daha sonra da ilişkim çeşitli vesilelerle devam etti. ODTÜ’de okurken arkadaşım ile burs arama maceramız olmuştu. KYK bursu yetmediğinden dolayı ek burs aramaya başladığımızda hiçbir yerden burs alamamıştık. Ancak İlim Yayma Cemiyeti bize o süreçte burs vermişti.

İlim Yayma Cemiyeti ile üçüncü karşılaşmam ise 1989 yılında Kahraman Emmioğlu ile olan irtibatımız sayesinde gerçekleşmiştir. Beni İlim Yayma Cemiyeti’ne davet etti. Kahraman Bey bizim cenahın ilklerinden olup kendimize örnek aldığımız insanlardan biriydi. O yıl bu vesileyle İlim Yayma Cemiyeti’nde yönetim kurulu üyesi oldum.

Efendim, bizler de sizin biraz önce bahsettiğiniz gibi imam hatip lisesine bazı tereddütlerle geldik. Ancak burada tanıştığımız arkadaşlarımızla dostluğumuz, bize “İyi ki imam hatip lisesine geldik” dedirtti. Sizin imam hatip okulundan dostlarınızla ilişkiniz nasıldı? Hâlâ görüşüyor musunuz?

İmam hatip okulunda dostluklarımızın çok kıymetli olduğunu söyleyebilirim. Ancak imam hatip yıllarımızı güzel kılan esasında sadece dostluklar da değildi. Çünkü bu dostlukların meydana gelmesini sağlayan bir atmosfer vardı orada. Okulu ile, yurdu ile, hocaları ile, dersleri ile ve daha pek çok şeyin bir araya gelmesi neticesinde var olan bir atmosfer. Bütün bunlar aynı gaye için bir araya gelmişti. Bu da bizleri birbirimize karşı daha samimi daha candan kılıyordu.

İmam hatip okulu yıllarımdan pek çok kıymetli dostum oldu. Yıl-

da bir defa toplanır, görüşür o günleri yad ederiz. Bu toplantılarımız da çok istifadeli olur. Mehmet Birgül, Ali Osman Demiral, Ali Osman Kaya, Kasım Yapıcı, Kudret Varışıl, Selahattin Erdem, Ahmet Süleyman Şen, Feridun Kutu, İzzet Korkmaz, Hüseyin Kirişgil ve Mustafa Ermiş bu dostlarımdan bazıları. Bu dostlardan Hasan Yetmen sınıfımızın birincisiydi. Hüseyin Goncagül’le aynı dönem arkadaşlarımdandı. Ben Fransızca, o ise İngilizce sınıfındaydı. Kocaman gözleri olan, güzel yüzlü, çok sevimli bir çocuktur. Hüseyin Goncagül’le çok güzel bir dostluk kurduk. Çok muhtereme bir annesi vardı. Babası ise Üsküdar iskelesinde bilek toplama görevlisiydi. Pek çok defa beni evlerinde misafir etmiş, ikramlarda bulunmuşlardı.

Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan da bizimle aynı dönemdi. Bugün olduğu gibi o zamanlarda da her konuda öncü ve liderdi. Futbol takımının kaptanlığı, münazara takımının liderliği, okul öğrenci başkanlığı yapan, sosyal yönü güçlü biriydi. Liderlik vasfı onda Cenab-ı Hakk’ın bahsettiği bir haslettir. Tayyip Bey’le yakınlaşmamız okulumuzun son yıllarına doğru oldu. O İngilizce sınıfında, ben ise Fransızca sınıfındaydım. Tayyip Bey MTTB’de münazara ekibinin başkanı olarak ülke çapında münazaracıydı. Ben de münazara takımındaydım ama sınıf seviyesinde münazaracıydım. Ben biraz yaramaz bir öğrenciydim. Tayyip Bey ise çok ağır başlı biriydi.

Efendim sizce İmam Hatip Okullarının ülkemize nasıl bir hizmeti olmuştur?

İmam hatip okulları geçmiş-

ni bilen ve onu kabul etmiş, dinine ve milletine bağlı vatanperver nesiller yetiştirmek gayesi ile kurulmuş kurumlardır. Elbette milletimizin bu amaç ile hizmet etmek üzere kurduğu pek çok kurumu mevcut. Ancak bu gaye ile en fazla hizmeti yerine getiren kurumların başında İmam hatip okulları gelmektedir, diyebiliriz. Bizler de bu okullarda yetiştik. Burada sadece akademik alana ait bilgileri almadık. Mensubu olduğumuz ümmeti ve milleti sevmek, insanlığa hizmetin temel gaye olduğu bizlere bu okullarda öğretilirdi. Bunun yanında fen ve sosyal bilimlere ait bilgileri öğrenirken dinimizi de en sahih kaynaklardan kıymetli hocalarımız vasıtası ile öğrendik. Bu okullarımız bugün kendilerini daha da geliştirmiş olarak aynı gaye ile hizmet etmektedir. Alanında uzmanlaşmış insan kaynağımız için bu okulların bünyesinde spordan teknolojiye, musikiden güzel sanatlara pek çok alanda eğitim öğretim imkânı sunan imam hatip okullarımız var. İmam hatip okulları ile İlim Yayma arasında ise çok güçlü bir bağ bulunmaktadır. Zira imam hatip okullarının kuruluşunda İlim Yayma’nın mührü bulunmaktadır.

İmam hatip okullarının kuruluş maksadı memleketin milli-manevi değerlerine saygılı, bu değerleri yaşatmak ve yaşatmak istemesinde yatar. İdeolojik ya da siyasi kategorizasyon bu okullarda yer almamaktadır. Burada bulunan bütün insanlar, farklılıklarına rağmen tek bir gaye etrafında birleşmişlerdir.

İmam hatip okulları kendilerine belli bir misyon edinmiştir. Bu okullar memleketi, dinine, milletine hizmet eden; din, iman, bayrak, toprak

Her ne ile meşgulseniz onu en güzel şekilde yapmanın yollarını arayın ve işinizi en güzel şekilde yapın. Evlat iseniz evlatlığı, kardeş iseniz kardeşliği, ebeveyn iseniz ebeveynliği, mühendis iseniz mühendisliği...

nedir bilen ve bunları seven, kendi tarihinden ve coğrafyasından haberdar olan insanlar yetiştirmek için kurulmuştur. Bu saydıklarım bir zamanlar vatandaşın hasretle beklediği hizmetlerdi. Bu hedef, imam hatip okullarının kuruluş yıllarında insanların dile getirmeye dahi cesaret edemedikleri bir durumken imam hatip okulları bunu fiilen ortaya koymuştur ve müesseseleştirmiştir. Bu manada milletin istek ve arzuları ile ortak hareket etmiş ve bu sayede milletin ahenkli hale gelmiştir. Böylece milletin teveccüh gösterdiği bu hareket sayesinde ciddi bir toplumsal dönüşüm de bütün ülke tanıklık etmiştir. İlim Yayma Cemiyeti'nin kurduğu imam hatip okullarının ilki olma özelliğine sahip bir okul olan İstanbul İmam Hatip Lisesi ile bu çaba, halka bu derece hizmet eden bir hareket haline geldi. Öte yandan bu okulların her yerde açılması ile birlikte bu çaba, bir şekilde meyvelerini de vermiş oldu.

Okulumuz Sancaktepe Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisesinin

yapılmasında sizin büyük emeğinizin olduğunu biliyoruz. Okulumuzun banisi olduğunuz gibi sonrasında da elinizi üzerimizden çekmediniz. Maddi ve manevi hep yanımızda oldunuz. Bizim örnek aldığımız birisiniz. Bu kapsamda Sancaktepe Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisesinin gençleri olarak bizlere hayata dair tavsiyeniz ne olur?

Hayat insana çok şey anlatıyor, çok şey öğretiyor. Esasında insan hayatı, hususi bir gayret sarf ederek öğrenemiyor. Bizzat hayatın içinde oluyorsun ve yaşıyorsun. Okul hayatım ve okuldaki çevrem, hafta sonları yaptığım ayakkabı boyacılığı, yazları çalıştığım Büyükkada, ailem, mahalle hayatım... Bütün bunlar sayesinde hayat mücadelesinin bizatihi içindeydim ve bu mücadele içinde hayatta ve ayakta kalmaya çalışıyordum. Kendi ihtiyaçlarımı karşılamak, harçlık kazanmak, evin ihtiyaçlarına katkıda bulunmak, okul hayatımı başarı ile devam ettirmek ve Müslüman bir bilinç kazanmak gibi pek çok ga-

yem vardı ve hepsi için çaba harcıyordum. Şunu söyleyebilirim ki bütün zorluklara rağmen yaşadığım hayattan memnun ve mutluydum. Anacığım ve babam bana bu duyguyu vermişlerdi. Sizlere naçizane tavsiyem hayatınızın bir mücadele ile geçeceğini unutmayınız ve hayat içindeki bu mücadeleden korkmayınız. Her ne ile meşgulseniz onu en güzel şekilde yapmanın yollarını arayın ve işinizi en güzel şekilde yapın. Evlat iseniz evlatlığı, kardeş iseniz kardeşliği, ebeveyn iseniz ebeveynliği, mühendis iseniz mühendisliği, memur iseniz memurluğu, iş adamı iseniz iş adamlığını ve en önemlisi müslümanlığınızı yani kısacası sizi siz yapan her şeyi en güzel şekilde yapınız. İnanıyorum ki bu dünyanın başarısı, öte dünyanın huzuru buna bağlı.

Edebiyat Nedir?

Ayhan Asaf Tamgüç

EDEBİYATIN TOPLUM İÇİN ÖNEMİ NEDİR?

Edebiyat, duygu ve düşüncelerimizi aktarmak için bir araç niteliğindedir. Toplumun bulunduğu zamanı, yaşamış olduğu sıkıntıları, o dönemin özelliklerini, yaptığı savaşları, şenlikleri aktarmakta bir araçtır. Edebiyat toplumun içinde bulunduğu durumu , sorunu dile getirerek toplumun değişiminde önemli rol oynar. İnsanların baskı altında kalmadan düşüncelerini kağıda geçirmesi, özgür bir dünya için zemin hazırlar. İnsanı düşündürerek kelime haznesini geliştirir ve kişinin kendini daha iyi ifade edebilmesini sağlar. Tarih alanında da edebiyatın önemi büyüktür. Bir yazının yazıldığı zamanı ya da bulunduğu topluma ait özellikleri yazılan eserleri okuyarak anlayabiliriz. Milli kimliğin oluşmasında önemli bir rol oynayan edebiyat; savaşların, destanların, efsanelerin nesilden nesile aktarılmasını sağlamıştır. Diğer bir yandan ise edebiyat, toplumun gelişmişlik seviyesi ile doğrudan ilgilidir . Çünkü o dönemde kullanılan dilin özellikleri (yazın-süslü anlatım vb.), kelimelerin kullanım biçimi, kelime zenginliği ve cümlelerin kalitesi o toplumun gelişmişlik düzeyini gösterir.

EDEBİYAT-YAZI KÜLTÜRÜ ARASINDAKİ İLİŞKİ NEDİR?

Edebiyat ile yazı kültürü birbirini tamamlayan yapboz parçaları gibidir . Yazı kültürü olmadan edebiyat, edebiyat olmadan da yazı kültürü ilerleyemez. Yazdığımız bir eserin doğru bir şekilde aktarılması için sözlü anlatım, yazının kalıcılığı açısından tehlikeli bir durumdur. Bu yüzden insanlar yazılı kültüre başvurmuşlardır; böylece yazılan eserler geçmişten günümüze kalıcılığını sürdürmüştür. Bunu "Söz uçar yazı kalır." atasözü de desteklemektedir. Bu atasözü, sözün aktarmada yetersiz kaldığını ama yazıyla beraber insanların sözleri unutamayacağından, yani yazının kalıcılığından bahsetmektedir. İnsanların geçmişe bakarak geleceğe yön vermesi gerekir. Bu, edebiyatın kalıcı bir şekilde olmasının ve ilerlemesinin en önemli nedenlerinde biridir.

EDEBİYAT-SANAT ARASINDA NASIL BİR İLİŞKİ VARDIR?

Edebiyat ve sanat arasında doğrudan bir ilişki vardır. Edebiyatta duygu ve düşünceler estetik bir

şekilde aktarılır. Sanat da zaten insanlara estetik zevk verir. Bu yüzden edebiyat, güzel sanatların bir kolu olmuştur. Bu sayede edebiyat ile anlatılmak istenen düşünceler sanatsal bir şekilde ifade edilebilir. Edebiyatla ve yazıyla ilişkili olarak ortaya çıkan sanat dalları vardır: hat ve tezhip. Hat sanatı güzel yazı yazma sanatlarından biridir. Edebi bir dille oluşturulan eserlerin, metinlerin süslü bir şekilde yazılmasıyla bu eserlerin sanat seviyesi yükselmiştir.

EDEBİYAT ALANINDA KENDİMİZİ GELİŞTİRMEK İÇİN NE YAPMALIYIZ?

Edebiyatta kendimiz geliştirmek için birtakım yöntemler vardır. Örneğin edebiyat alanında ünlü kişilerin eserlerini okuyabiliriz, onların kullandığı yöntemleri öğrenir ve yazma alanında kendimizi geliştirebiliriz. Ya da fazla kitap okuyarak okuduğumuz eserleri hızlıca anlayabilir ve kelime haznemizi arttırabiliriz. Bir konu üzerinde derinlemesine düşünerek düşünce ve hayal dünyamızı geliştirebiliriz. Böylece okuduğumuz bir cümleden verilmek istenen birden fazla mesajları hızlıca anlayabiliriz.

ÜNLÜ KİŞİLERİN EDEBİYAT HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİ NELERDİR?

Edebiyat; gençliği yetiştirir, yaşlılara zevk verir. İkbalde süs, felakette teselli ve sığınak olur.

Molliere

İnsan topluluklarının gelişmesi, her şeyden önce dil ve edebiyatlarının ilerlemesine bağlıdır.

Namık Kemal

Edebiyat bir resimdir ya da daha doğrusu hem resim hem de aynadır. Duygunun ifade edilmesidir, ince bir eleştiridir, öğretici bir belgedir.

Dostoyevski

Edebiyattan başka endişesi olmayan bir zeka, bilir ki hiç kimse başkasının kendisinden evvel düşünmediği bir şeyi düşünmekle öğrenemez, bilir ki bir fikrin değeri yalnız şeklidir ve eski bir fikre yeni bir şekil vermek, işte bütün sanat ve insanlığa nasip olabilecek tek eser budur.

Peyami Safa

Endülüs'teki Müslüman Bilim Adamları

Süleyman Taha BEŞLİ

Endülüs Emevi Devleti, 756-1031 yılları arasında İber Yarımadası'nda var olan bir İslam devletidir.

Endülüs Emevi Devleti yaklaşık 300 yıl boyunca sürmüş ve birçok uygarlık üzerinde önemli etkiler bırakmıştır.

Devlet, Emevi hanedanının Suriye'den İspanya'ya sürgün edilmesiyle başladı. Burada, Emeviler kendilerine bağlı bir ordu kurarak, hızla güçlendiler ve kısa sürede Endülüs Emevi Devleti'ni kurarak, İber Yarımadası'nın büyük bir bölümünü kontrol altına aldılar.

Kültür ve sanat konusunda önemli gelişmeler yapan Endülüs Emevi Devleti, en parlak dönemi, 10. yüzyılın ortalarına kadar

devam etti. Hem Avrupa halkına hem de diğer İslam uygarlıklarına örnek olmuş, diğer devletleri de sanatı desteklemeleri için teşvik etmiştir. İslam dünyasında önemli bir kültür ve bilim merkezi haline geldi. Matematik, astronomi, tıp ve felsefe gibi alanlarda birçok önemli eser yazıldı ve ünlü bilginler yetişti.

11. yüzyılın başlarında, devlet içindeki siyasi karışıklıklar ve taht kavgaları nedeniyle, Endülüs Emevi Devleti zayıflamaya başladı. İber Yarımadası'nda bulunan Hristiyan krallıklarının güçlenmesi ve Reconquista adı verilen Hristiyanların toprakları geri alma hareketi, devletin yıkılmasına neden oldu.

Oldukça başarılı politikalara

sahip olan Endülüs Emevi Devleti, son dönemlerine geldiğinde müslümanlar arasında birlik ve beraberlik bozulmuş, iç savaşların sonucunda yıkılmıştır.

1031 yılında, Endülüs Emevi Devleti dağıldı ve yerine bir dizi küçük İslam devleti kuruldu. Ancak, Endülüs Emevi Devleti'nin kültürel ve bilimsel mirası, İspanya'nın tarihinde ve dünya tarihinde önemli bir yer tutmaktadır.

Endülüs biliminin en önde gelen isimlerinden biri Ebü'l Kasım Halef bin Abbas ez-Zehrâvî idi. MS 936'da Medinetü'z-Zehra şehrinde doğdu ve Orta Çağ'ın en büyük cerrahlarından biri olarak kabul ediliyor. Tıbbi ansiklopedisi Kitabü't-Tasrif, Rönesans'a kadar Avrupa'daki en

etkili tıbbi metindi ve forseps ve kemik testeresi gibi cerrahi aletleri bugün hala kullanılıyor.

Bir diğer ünlü Endülüs bilim adamı, zamanının en doğru olduğu kabul edilen bir dünya haritası üreten, 12. yüzyılda yaşamış bir coğrafyacı ve haritacı olan El-İdrisi idi. Nuzhatü'l-Müştâk adlı eseri, bilinen dünyanın ayrıntılı açıklamalarının yanı sıra haritalar ve resimler içeren kapsamlı bir coğrafi ansiklopediydi.

Matematik alanında Endülüs, cebiri Batı dünyasına tanıtmayıla tanınan Muhammed ibn Musa el-Harezmi de dahil olmak üzere birçok önemli bilim adamına ev sahipliği yapmıştır. Ayrıca sıfır kavramını tanıtarak matematikte devrim yaratan Hindu-Arap sayı sistemi üzerine bir kitap yazdı.

Endülüs ayrıca İbn Rüşd gibi etkili filozoflara da ev sahipliği yapıyordu. Tıp, hukuk ve teoloji gibi alanlara önemli katkılarda bulunan bir bilge idi, ancak en çok Aristoteles'in eserleri üzerine yaptığı yorumlarla tanınır. Aristoteles'in fikirlerine yönelik yorumlarının Batı felsefesi üzerinde derin bir etkisi oldu ve etkisi Thomas Aquinas ve Immanuel Kant gibi düşünürlerin eserlerinde görülebilir.

Diğer önemli Endülüs bilim adamları arasında astronomi ve optiğe önemli katkılarda bulunan bir filozof ve doktor olan İbn Baccе ve optiğin babası olarak kabul edilen etkili bir matematikçi ve fizikçi olan İbn-i Heysem yer alır.

Endülüs, bu bireysel bilim adamlarına ek olarak, 8. yüzyılda

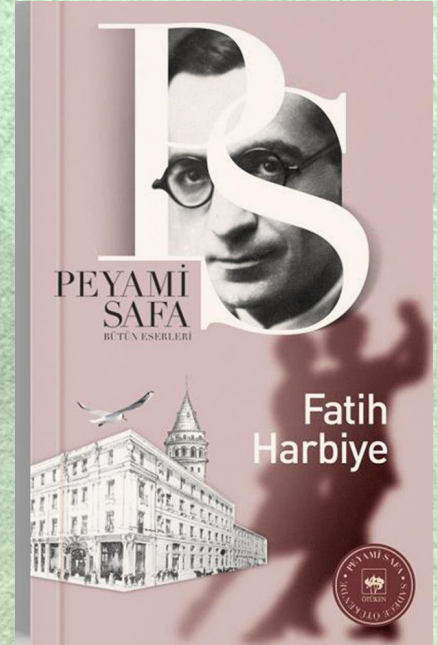
kurulan ve İslam dünyasının önde gelen yüksek öğrenim kurumu haline gelen Cordoba Üniversitesi gibi çeşitli öğrenim merkezlerine de ev sahipliği yapıyordu. Toledo şehri aynı zamanda, bilgi ve anlayışı iletirmek için birlikte çalışan farklı geçmişlere sahip akademisyenlerle bir entelektüel faaliyet merkeziydi.

Endülüs'ün bilimsel başarılarının dünya üzerinde derin bir etkisi oldu ve onların mirası bugün hala tıp, matematik ve felsefe gibi alanlarda görülebiliyor. Endülüs'ün akademisyenleri ve bilim adamları, entelektüel merakın, kültürler arası alışverişin ve bilgi arayışının önemini hatırlatıyor ve katkıları bugün biz Müslümanlara ilham vermeye ve etkilemeye devam ediyor.

Fatih-Harbiye Romanının Tahlili

İsmail Durmaz

Kitabın adı : FATİH-HARBİYE
Kitabın yazarı : PEYAMİ SAFA
Yayın Evi: ÖTÜKEN
Basım Yılı: 1931
Sayfa Sayısı: 128

Peyami Safa Kimdir?

Peyami Safa, 2 Nisan 1899 tarihinde İstanbul'un Gedikpaşa semtinde doğdu. Adını, Tevfik Fikret koymuştur. II. Abdülhamid'e muhalif bir şair olan babası İsmail Safa, Sivas'a sürgüne gönderildi ve buradayken 24 Mart 1901 tarihinde hayatını kaybetti. Bir buçuk yaşındaki Peyami Safa, annesi ve ağabeyi ile İstanbul'a döndü. Baba tarafından maddi olarak hiçbir şey kalmayan aile zor günler geçirdi. İlköğrenimine devam ettiği yıllarda sağ kolunda kemik veremi ortaya çıktı. Hastalık nedeniyle okula devam edemedi. Doktorlar, hastalar ve hasta bakıcıları arasında geçirdiği çocukluk yaşantısının etkileri, en ünlü eseri sayılan Dokuzuncu Hariciye Koğuşu adlı romanda

görülmektedir.

1910 yılında Fatih'teki Vefa iddisi'nde lise eğitimine başladı. Sınıf arkadaşları arasında Ekrem Hakkı Ayverdi ve Elif Naci vardı. Yine Hasan Âli Yücel ve Yusuf Ziya Ortaç da okul arkadaşlığı kurduğu isimlerdendi. "Piyano Muallimesi" adlı ilk hikayesini burada yazdı. İlk roman denemesi olan Eski Dost'u da lisedeyken yazdı. Hastalık ve geçim darlığı yüzünden liseye devam edemedi. Babasının yakın arkadaşlarından olan Abdullah Cevdet tarafından armağan edilen Petit Larousse'u ezberlemek suretiyle Fransızca dil bilgisini geliştirdi. Edebiyat dışında tıp, psikoloji ve felsefeye ilgi duydu

I. Dünya Savaşı yıllarında an-

nesine yardım edebilmek için Posta ve Telgraf Nezâretinde çalışmaya başladı. Daha sonra da Boğaziçi'ndeki Rehber-i İttihad Mektebine öğretmen olarak atandı (1917) ve bir süre Dünyân-ı Umûmiye idaresinde çalıştı (1918). Kısa süre Rehber-i İttihad Mektebi'nde öğretmenlik yaptı. Ağabeyiyle birlikte Yirminci Asır adlı gazeteyi çıkarmaya başladı. Gazetede yayımladığı "Asrın Hikâyeleri" başlığında toplanmış hikayeleriyle beğeni topladı.

1920 yılında, Alemdar gazetesi tarafından düzenlenen hikaye yarışmasında derece aldı. 1921'de Son Telgraf ve Tasvir-i Efkâr gibi kurumlarda çalışırken geçim kaygısı güderek yazdığı Sözde Kızlar adındaki ilk romanı yayımlandı. 1922'de Gençliği-

miz adlı uzun hikayeyi, 1923'de Siyah-Beyaz Hikâyeler ve Sözde Kızlar adlı eserleri kitap olarak çıktı. Bu kitapları Mahşer, Bir Akşamdı, Süngülerin Gölgesinde ve İstanbul Hikâyeleri izledi. Maurice Leblanc'ın Arsen Lüpen karakterini örnek olarak Cingöz Recai tiplemesini yarattı. Cingöz Recai'nin Harikulade Sergüzeştleri dizisi 10 kitaplık dizi halinde yayımlandı.

Fatih-Harbiye Romanının Kısa Özeti

Fatih – Harbiye romanı, Fatih'te doğup büyüyen Neriman adlı ana karakterin Batı kültürüne duyduğu hayranlığı ve kim olduğunu anlama çabası üzerine kurulur.

Darülelhan'da (günümüzdeki konservatuar) ud dersleri alan Neriman, yedi senedir babası Faiz Bey'in de çok sevdiği Şinasi ile arkadaşdır ve herkes ikisinin evlenmesini beklemektedir. Fakat son aylarda Neriman sık sık gece eve geç dönmeye, Macit adlı Avrupalı, bakımlı bir adamla birlikte dışarı çıkmaya başlamıştır.

Macit'in Neriman'ı bir baloya davet etmesi, romanın ana konusunu oluşturur. Baloya gitmek için babasından para istemesi gereken Neriman, ailesinin çektiği zorlukları bildiği için Faiz Bey'i buna ikna etmeye, ona mümkün olduğunca iyi davranarak istediğini elde etmeye çalışır. Bu arada Şinasi de Neriman'ın yaşadığı değişiklikleri anlamaya, onun neden eskisi gibi olmadığını öğrenmeye çalışmakta, fakat kendi sakin doğası nedeniyle

beklemekten başka bir şey yapmamaktadır.

Şinasi, bir süre sonra Neriman'a bu konuyu açıp onun artık alafranga bir yaşam sürmek istediğini, bunun için de kendisi gibi birine değil, Macit gibi bir "kavalyeye" ihtiyaç duyduğunu söylediğinde Neriman bir sinir krizi geçirir. Kızının bu halini gören Faiz Bey, onu Şinasi ile hemen evlendirmeye karar verir; fakat Neriman kendisi yaşlarda genç kızların bu şekilde yaşamadığını, bu şekilde mutlu olamayacağını söyleyerek birkaç ay izin ister. Bu konuşma sırasında, babasına balo konusunu da açar ve baloya Şinasi ile birlikte gideceği yönünde bir yalan söyleyerek babasından izin almayı başarır. Faiz Bey kızının baloya gidebilmesi için gerekli masrafları karşılamaya çalışırken, Neriman istemeye istemeye olsa da Şinasi'yi de baloya davet eder.

Romandaki olayların seyrini değiştiren, Neriman'ın dayısının alafranga kızlarından dinlediği bir hikaye olur. Kuzenlerinin tanıdığı bir Rus kızı, sevdiği erkeği zengin ve lüks bir hayat süren başka bir adam için terk etmiş, fakat daha sonra pişman olup mutsuzluktan intihar etmiştir.

Neriman bu hikayeyi duyduktan sonra baloya gitmekten vazgeçer ve Macit'in aslında sahte bir insan olduğunu, gerçekten sevdiğinin Şinasi olduğunu anlar. Roman, Neriman'ın baloya gitmekten vazgeçtiğini ve Şinasi ile evlenmek için aylarca beklemeyeceğini babasına söylemesiyle sona erer. Yani Doğu kültürüyle

yetişmiş olan Neriman'ın **kubbe** gününü hatırlar ve aslına rücu eder.

Kahramanlar ve özellikleri

NERİMAN: Romanın baş kahramanlarından biridir. Neriman Darülelhan'da müzik eğitimi alan ve ud çalan bir kişidir. Batı kültürüne ve ona ait olan şeylere ilgi duymaktadır. Batı'ya merak sarmaya başladığından beri kıyafetleri ve tavırları değişmiştir. Neriman çoğu şeyde kendisinin haklı olduğunu, karşısındakinin haksız olduğunu düşünen biraz bencil bir kızdır. Lise öğrenimini Süleymaniye Kız Lisesi'nde yapmıştır. Sinir nöbetleri geçiren, istediği kişiyle arkadaş olabilen, bulunduğu ortama uyum sağlayan biridir. Romanın sonunda ait olduğu semte, kültüre dönüş yapmıştır.

ŞİNASI: Romanın baş kahramanlarından biridir. Şinasi; Fatih'te oturan, sessiz, terbiyeli, hamluk ve iyi eğitim almış bir gençtir. Şinasi asil yaratılışlı biridir fakat üstüne başına, giyindiğine pek fazla dikkat etmez. Konuşmalarında daima pasif dövüşüp yani az konuşup karşısındakinin hücum etmesini ve sessiz bir müdafaa ile muzaffer olmayı seven biridir. Şinasi müzik aleti olarak kemençeyi çok sevmekte ve çok iyi çalmaktadır. Şinasi de Neriman gibi Darülelhan'da müzik eğitimi almaktadır. Kitapta Doğu'yu, Doğulu değerleri temsil eden ve Neriman'a aşık olan kişidir.

FAİZ BEY: Neriman'ın babasıdır. Müzik aleti olarak ney çalmayı sevmektedir. Faiz Bey Mesnevi, Rubaiyat gibi eserleri ve Gazali

ile Farabi'nin eserlerini okumayı seven biridir. Türk kültürüne son derece bağlı ve tarihe meraklıdır. Şu an emeklidir. Eskiden Üsküdar Maarif Evrak Müdürü'dür. Faiz Bey, kızına son derece düşkün ve sessiz biridir.

MACİT: Temiz, bakımlı, giyimine dikkat eden ,nazik biridir. Kitapta Batı'yı temsil eden kişidir. Bir süre Darülelhan'da müzik eğitimi almıştır ve keman çalmaktadır. Darülelhan'da Neriman'la tanışıp arkadaş olmuşlardır. Neriman'ın Şinasi'den uzaklaşmasına yol açmıştır. Birisine gösterdiği sevgi gerçek sevgi olmayan, sadece gönül eğlendirme peşinde olan hafifmeşrep biridir.

GÜLTER: Faiz Bey ve ailesinin uzun yıllardan beri hizmetçiliğini yapan kadındır. Faiz Bey'in sözünden dışarı çıkmaz, onun her dediğini yapar.

FAHRİYE: Neriman'ın ve Şinasi'nin kız arkadaşısıdır. Darülelhan'da müzik eğitimi almaktadır. Sürekli Neriman'la gezip dolaşan, Neriman'ın kafa dengi biridir.

NEZAHET: Şinasi'nin kız kardeşi, aynı zamanda Neriman'ın kız arkadaşısıdır. Neriman'la birlikte Süleymaniye Kız Lisesi'ne gitmiştir.

FERİT: Şinasi'nin erkek arkadaşısıdır.

MUAMMER: Ferit'in arkadaşısıdır.

NERİMAN'IN DAYISININ KIZLARI: Şişli'de oturuyorlar. Bir çok baloya gitmiş ve Batı kültürüyle yetişmişlerdir.

ÜLVİYE: Neriman'ın kız arkadaşısıdır.

NERİMAN'IN BÜYÜK ANNESİ: Berberikli, temiz, tertipli iyi bir ev kadınıdır. Tarih okumayı seven, Arapça ve Farsça bilen biridir.

Mekan incelemesi

İstanbul; içinde Doğu ve Batı kültürlerini barındıran, iki farklı medeniyetin birleştiği her tarafı tarih kokan bir şehirdir. Fatih-Harbiye romanında olaylar Fatih, Harbiye, Şişli ve Beyoğlu'nda geçmektedir. Fatih, genellikle Müslümanların oturduğu, doğuyu temsil eden evleri, sokakları, camileri, mescitleri ile tam anlamıyla geleneksel bir Türk mahallesidir. Harbiye, Şişli ve Beyoğlu genelde gayrimüslimlerin ve Avrupa kültürüne özenen Türklerin oturduğu, Batı'yı temsil eden yerdir.

Tema

"Fatih-Harbiye" romanında tema, Neriman'ın yaşadıkları çevresinde işlenen Doğu-Batı çatışmasıdır. Gelişen Batı karşısında Müslüman Osmanlı toplumunun yaşadığı gel-gitler, kim-

lik bunalımı, Batı hayranlığı gibi meseleler bu romanda ele alınmıştır. Fatih - Harbiye romanında hiçbir konu "Doğu - Batı" meselesi kadar ön plana çıkmaz.

Zaman

"Fatih-Harbiye" romanında zaman, geçmişe yapılan geri dönüşler hariç, Neriman'ın Batıya özgü modern yaşam tarzına özenip Beyoğlu'na gitmesi ve bu çerçevede Macit ile tanışması ile başlar. Dayısının kızlarından dinlediği Rus kızının hikâyesinden sonra kendi hayatına dönüşü ile sona erer. Olayların yaşandığı zaman dilimi, yaklaşık bir 10 günlük arayış dönemidir.

Tip

"Fatih-Harbiye" romanındaki Macit, romandaki işlevi bakımından Batılı Giyinişte, söz söyleyişte, dilde, düşünüşte toplumun gülünç ve aykırı saydığı yapmacıklıklara ve aşırılıklara kaçan tipinin ortak özelliklerini göstermektedir.

Gazali

Ömer Salih ORTAK

El-Gazali, İslam düşünce tarihinin en önemli isimlerinden biridir. Tam adı Ebu Hamid el-Gazali el-Tusi'dir. 1058 yılında İran'ın Tus kentinde doğmuş; fıkıh, kelam ve tasavvuf gibi İslami disiplinlere önemli katkılarda bulunmuştur. İslam dünyasında en çok okunan ve etkili olan eserleri arasında "İhyâ-yı Ulûmiddîn" (Dinin İhyası), "Tehafütü'l-Felasife" (Felsefecilerin İflası) ve "Kimya-i Saadet" (Mutluluk Hazinesi) yer almaktadır.

El-Gazali'nin En önemli eserlerinden biri olan "Tehafütü'l-Felasife" (Felsefecilerin İflası), İslam felsefesi ve Batı felsefesi arasındaki farkları incelemekte ve felsefenin İslami düşünceyle uyumlu olup olmadığını tartışmaktadır. El-Gazali, bu eserde felsefecilerin İslami inanca uygun olmayan görüşlerini eleştirmekte ve İslami düşüncenin doğru yolu gösterdiğini savunmaktadır.

El-Gazali'nin tasavvuf alanındaki eseri "Kimya-i Saadet" (Mutluluk Hazinesi) ise İslam tasavvufunun öğretilerini açıklamaktadır. Bu kitapta, insanların Allah'a yaklaşmak için neler yapması gerektiği ve manevi yolda karşılaşılabilecek engeller hakkında bilgi verilir.

El-Gazali, düşünceleri ve eserleriyle İslam dünyasında büyük bir etki yaratmıştır. Hem İslam felsefesi hem de

İslam tasavvufuna yaptığı katkılar, İslam düşüncesinde bir dönüm noktası oluşturmuştur. El-Gazali'nin düşünceleri, günümüzde de İslam dünyasında ve diğer dini toplumlarda büyük bir etkiye sahiptir.

Gazali'nin "İhyâ-yı Ulûmiddîn" adlı eseri, İslam dünyasında büyük bir etki meydana getirmiştir. Bu eserde Gazali, İslam'ın temel ilkeleri ve insanın ruhani gelişimi hakkında birçok konuya yer vermiştir. Eserde İslam felsefesi, kelam ve tasavvufa dair birçok fikir bir araya getirilmiştir. İhyâ-yı Ulûmiddîn, İslam dünyasında hala en çok okunan kitaplardan biridir.

Gazali, kelamcılarla felsefeciler arasında bir köprü görevi görmüştür. İslam kelamcılarının göre akıl, inançların doğruluğunu ispatlamak için yeterliyen felsefecilere göre ise akıl ile sadece fiziksel dünya hakkında bilgi elde edilebilir. Gazali ise hem kelamcılarının hem de felsefecilerin fikirlerini birleştirerek, akıl ve nakil yoluyla inançların doğruluğunu ispatlamıştır.

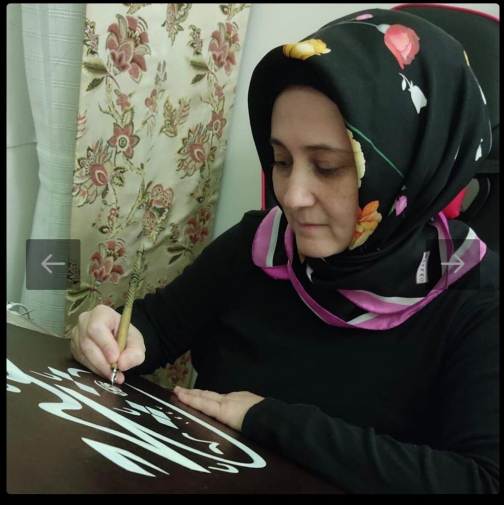
Gazali aynı zamanda tasavvufun da önemli bir ismidir. Gazali'nin tasavvufa katkısı, tasavvufun İslam'a entegrasyonu ve felsefi bir temel kazanmasıdır. Gazali, tasavvufun doğruluğunu savunmuş ve İslam'ın temel ilkeleriyle uyumlu olduğunu göstermiştir. Tasavvuf, insanın Al-

lah'a yaklaşmasını ve ona ulaşmasını sağlar. Gazali, tasavvufun bu yönüne odaklanmış ve İslam'ın doğru anlaşılması için tasavvufun önemini vurgulamıştır.

Gazali, İslam dünyasında büyük bir etki yaratmış bir düşünürdür. İslam felsefesi, kelamı ve tasavvufuna dair birçok fikri bir araya getirerek İslam dünyasındaki düşünce hayatını derinleştirmiştir. Gazali'nin felsefesi, ahlakı, teolojisi ve tasavvuf anlayışı üzerine yapılan çalışmalar onun İslam dünyasındaki etkisini ve önemini artırmıştır. Felsefesi, özellikle Aristotelesçi felsefeden etkilenmiştir ve onunla İslam inançları arasında bir sentez yapmaya çalışmıştır.

Gazali, ahlaki konulara da büyük önem vermiştir ve insanın doğru bir yaşam sürdürebilmesi için ahlaki ilkelerin önemine dikkat çekmiştir. Ayrıca, İslam teolojisi konusunda da çok sayıda eser yazmıştır ve İslam insanının ana ilkelerini açıklamıştır. Bu eserler, İslam dünyasındaki düşünce yapısını derinden etkilemiştir.

Gazali'nin İslam dünyasındaki etkisi ve önemi büyüktür. Onun felsefesi, ahlak anlayışı, teolojisi ve tasavvuf anlayışı İslam düşüncesine yeni bir bakış açısı getirmiş ve İslam dünyasında uzun yıllar boyunca etkisini sürdürmüştür.

Hüsn-i Hat

Fusun Akşamoğlu Dolaş ile Söyleşi

İbrahim ALSHOURA
Abdullah ALSHOURA

Kıymetli Hocam. Öncelikle hoş geldiniz. İzin verirsiniz birkaç soru yönelterek sizin hakkınızda ve genel olarak hat sanatı hakkında bilgi edinmek istiyoruz.

— Hoş bulduk. Tabi ki, buyurun. Memnun olurum.

Evet hocam, ilk olarak kısaca kendinizden bahsedebilir misiniz?

— Elbette. 23 yıllık öğretmenlik mesleğini icra etmekteyim. Şuan İstanbul Sancaktepe Halk Eğitim Merkezi'nde Hüsn-i Hat sanatı öğretmenliğine devam etmekteyim. Bildiğiniz gibi Sancaktepe Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisesi'nde de Hat dersi verdim.

Hocam, hat sanatıyla nasıl tanıştınız?

— Bir gün küçük bir erkek çocuğu bir gece rüyasında bir vav harfi görür ve çok etkilenir. Öyle

ki etkisinden kurtulamayıp yıllarca eski camilerde ve kitaplarda o vav harfini arar. Ama bir türlü bulamaz. Aradan yıllar geçer, öğretmen olur ve bir bayanla tanışır ve evlenirler. Bu bayanda kendisi gibi öğretmendir. Stilizlik eğitimi alan bu kişi modacı Yıldırım Mayruk atölyesinde de çalışmıştır. Tabi ki dünyaya gelen evlatlarıyla meşgul olmak okula gitmek ev koşuşturmaları derken kendi uzmanlaştığı alan olan stilizliği rafa kaldırmıştır. Eşi, ilk evlendikleri günden bu yana hep hat sanatına başla diye çok ısrar etse de hat sanatından pek de haberi olmayan bu bayan sabrının olmadığını düşünür ve vakit ayırmak istemez. Gel zaman git zaman bulundukları ilde açılan bir Hüsn-i hat kursunu eşine söyler ve eşi de o kadar çok ısrar eder ki onun bu ısrarına artık yok

diyemez. Ve "Aşka Yolculuk" böylece başlar.

Evet, tahmin ettiğiniz gibi bu bayan benim. 2009 yılında belediye açılan ve Filiz Atalan hocanın eğitim verdiği Hüsn-i hat kursuna geceleri gitmeye başladım. Bir yıl eğitimi orada tamamladım. Bir gün İstanbul'daki büyük hattatlardan Yusuf Sezer Hoca Gaziantep'e gelmişti. Filiz hocam yazılarımı ona göstermemi istedi. götürüp gösterdiğimde elimin çok iyi olduğunu ancak icazetli bir hocadan klasik yöntemle eğitim almam gerektiğini söyledi. Ve sabır, sebat, itaat ve talimi çokça yapmakla bu yolda vakıf olunacağını söyledi. Sof Dağında ve Kahramanmaraş'ta olmak üzere iki hocanın iletişim bilgilerini verdi. Eşim araştırdı ve Kahramanmaraş'taki Arif Yücel hocam ile iletişime geçtik. Ve ta-

lebeliğe kabulü ile derslere sıfırdan tekrar başladık. Yaklaşık dört yıl gidiş geliş yapmak suretiyle eğitim aldım. Hafta sonları bir saatliğine gidip gelmek bir hayli zor oluyordu. Sonra hocam cami yazıları yazmaya başladı. Çok yoğundu. Benim o dönem sağlık problemlerim oldu. Babamı kaybetmemizle birlikte eğitime bir süre ara vermek zorunda kaldım. Sonra yine eşimin ısrarları üzerine İstanbul'daki çok büyük hattatlardan olan hatta dünyanın en büyük hattatı Hasan Çelebi hocam ve onun talebesi, yine dünyanın en iyi dört hattatından biri Ferhat Kurlu hocamla irtibata geçti. Beni götürdü onlarla tanıştırdı. Eserlerime ve çalışmalarım baktılar. Beğendiler. Tabi onlar herkesi talebeliğe kabul etmiyorlar. Sağ olsunlar beni talebeliğe kabul ettiler ve benim hat yolculuğum rotasını İstanbul a çevirmiş oldu. Günöbirlik gidiş geliş yaparak eğitimlerim devam etti. Toplamda on bir yıllık bir eğitim sonunda çok şükür icazetimi alarak imza yetkisini edindim.

Resmi olarak hattat olarak kayıtlara geçmiş oldum. Çok şükür böyle bir yolu tamamlayabildik.

Hocam gerçekten ilginç bir hikaye. Peki hocam "Hüsn-i Hat" tam olarak ne anlama gelir?

— Hat Arapçada çizgi anlamına gelen, İslamiyet'in doğuşuyla birlikte Arap harfleriyle oluşan güzel yazı sanatıdır. Estetik değeri olan bu yazılara da HÜSNİ HAT denir. Yani Hüsn-i Hat aslında güzel yazı yazmak demektir.

Hat sanatıyla yazı yazmayı meslek haline getirenlere de güzel yazı yazan sanatçı anlamına gelen HATTAT denir.

Hocam hat sanatının eğitim aşamalarını bize söyleyebilir misiniz?

— Hat, yüzyıllar boyunca usta çırak veya tasavvufta olduğu gibi hoca talebe ilişkisi içinde öğrenile gelmiştir. "Rabbi Yessir" duası hoca tarafından talebe-ye verilir ve talebenin bu duayı

Hat Arapçada çizgi anlamına gelen, İslamiyet'in doğuşuyla birlikte Arap harfleriyle oluşan güzel yazı sanatıdır. Estetik değeri olan bu yazılara da HÜSNİ HAT denir. Yani Hüsn-i Hat aslında güzel yazı yazmak demektir.

yazmaya çalışmasıyla eğitim başlar. Daha sonra harfler tek tek sonrasında heceler ve sonrada cümleler halinde yazılır. Bu eğitime MEŞK adı verilir. Tabi bu süreç oldukça uzundur. Çokça sabır gerektirir. Hasan Çelebi hocamızın Rabbiyesir meşki tam 1 yıl sürmüştür. Eğitimin sonunda talebe kendi başına hat yazmaya hemen başlayamaz. Zira henüz Hattat vasfını almamıştır. Talebenin tam eser verecek kıvama gelmesi başarılı bulunması ve manevi olarak da hazır olduğuna karar veren hocası tarafından talebenin hazırlayacağı eser altına imzasını atar. İCAZET adını alan bu belge manevi bir diploma niteliğindedir. Artık eserlerine kendi imzasını atma yetkisine sahip olan talebe artık hattat olmuştur. Hocalarından icazet alamayan talebe hiçbir yazının altına imza atamaz, adını yazamaz ve dolaşısıyla hattat olamaz.

Bu büyülü dünyanın bir par-

çası olan hattatlarımızın bugün hala eski geleneksel yapının getirdiği terbiye ve anlayışla sanatlarını icra etmeleri hattın sesinin daha uzun yıllar duyulacağına göstergesidir.

Hocam bize kısaca hat sanatı hakkında temel bilgileri verebilir misiniz?

— Hüsn-i Hat yazıya baktığımızda sadece tek çeşit yazıyla karşılaşmıyoruz. İlk yazı çeşidi

“MAKDİ” ismi verilen ve köşeleri çok olan bir yazıydı. Sonraları biraz köşelerinin yuvarlatılmasıyla oluşan “KUFİ” yazı onun yerini aldı. SÜLÜS, TALİK, NESİH yazı günümüzde en çok kullanılan çeşitlerdendir.

hat eserine baktığımızda Onu hayranlıkla incelerken onun hangi yazı çeşidiyle ilgili olduğunu bilemeyebilirsiniz. Burada önemli olan bakmakta olduğunuz eserin SİZDE BIRAKTIĞI MANEVİ İZ’dir. Eğer gördüğünüz eser içinizi coşkuyla doldurarak sizde yüce duygular oluştuyorsa amacına ulaşmıştır. Hat eserinde sizi içine çeken bir maneviyat vardır. Kâğıt üzerinde harfler sanki hareket ediyormuş veya boyutlu bir eser hissini verir. Yan yana bir kural ve düzen içerisinde ahenkle harflerin akışı aslında HAYATIN EZELDEN EBEDE YOLCULUĞUNU ANLATIR gibidir. Bu da Hüsn-i Hat sanatını büyü- lü bir hale getirmektedir.

Hasan Çelebi hocamızın Rabbiyesir meşki tam 1 yıl sürmüştür. Eğitimin sonunda talebe kendi başına hat yazmaya hemen başlayamaz. Zira henüz Hattat vasfını almamıştır. Talebenin tam eser verecek kıvama gelmesi başarılı bulunması ve manevi olarak da hazır olduğuna karar veren hocası tarafından talebenin hazırlayacağı eser altına imzasını atar.

Hocam Hat sanatında kullanılan malzemeler nelerdir?

— İlk olarak kamış kalem. Kamış bitkisinin gövdesinden elde edilir. İkinci malzeme de mürekkeptir. Zamkî Arabî denilen bir madde saf suyla karıştırılır. sonra içerisine odun yakılarak elde edilen kül katılır ve en sonda Şab dediğim madde katılarak karıştırılarak elde edilir.

Üçüncü malzememiz de kağıttır. Endonezya, Tayvan gibi ülkelerde yapılan bu kağıtlar son derece zor aşamalardan geçerek oluşturuluyor. Bu kağıtlar alındıktan sonra soğan kabuğu, ceviz yaprağı gibi doğal bitkilerle hattat tarafından boyanır. Boyama sürecinde eserin böcek, güve vb. haşereler tarafından zarar görmeden yüzyıllar sonrasına kalabilmesi için “ŞAB” diye bildiğimiz madde boyaya katılır. Kurumaya bırakılan kağıt henüz kullanıma hazır hale gelmemiştir. Kuruyan kağıt “AHARLAMA” dediğimiz işlemde geçirilir. Bu işlem yazı yazarken kamışın rahat hareket etmesini ve hata yapıldığı zaman kağıttan kazınmasına olanak sağlamak için yapılır. Aharlanan kağıdın kullanılabilmesi için en az altı ay üzerinden geçmesi gerekir. Kağıt yıllandıkça kıymeti de artar. En son olarak ta “MÜHRELEME” de-

diğimiz işlem kağıda uygulanır.

Hocam Hüsn-i Hat bildiğim kadarıyla ülkemizde çok kullanılır. Gerek camilerde, türbelerde, gerekse de duvar panolarında ve mushaflarda bulunur. Peki son olarak hat sanatının sanatçıya etkilerinden bahsedebilir misiniz?

— Genel olarak sanat, sanatçının ruh halini yansıtır. Gün gelir çok güzel bir eser ortaya koyarsınız, gün gelir kamışı kağıdın üstünde yürütemezsiniz bile. Hat sanatıyla uğraşırsanız sizin iç dünyanızı oluşturur. Sanat da sizin iç dünyanızın ürünü hâline gelir. Size titizlik kazandırır ve ruh halinizi düzenler. İşte Hüsn-i Hat böyle bir şey.

Teşekkür ederiz hocam. Aslında daha soracak birçok şey var ama inşallah başka sefere. Kıymetli vaktinizi bize ayırdığınız için tekrardan çok teşekkür ederiz.

— Ben de teşekkür ederim, hoş bir sohbet oldu. Hüsn-i Hat sanatının inceliklerini kısaca anlatma fırsatı bulduk. Bir daha karşılaşmayı ümit ediyorum. Allah’a emanet olun.

Endonezya, Tayvan gibi ülkelerde yapılan bu kağıtlar son derece zor aşamalardan geçerek oluşturuluyor. Bu kağıtlar alındıktan sonra soğan kabuğu, ceviz yaprağı gibi doğal bitkilerle hattat tarafından boyanır. Boyama sürecinde eserin böcek, güve vb. haşereler tarafından zarar görmeden yüzyıllar sonrasına kalabilmesi için “ŞAB” diye bildiğimiz madde boyaya katılır.

İKİNCİ ŞANS

Mustafa Cevahir

İKİNCİ ŞANS

I. SAHNE

Afet, Hikmet Bey

Sessiz bir köşkün karanlık bir odası...

Bir yatak, komodinin üstünde bir radyo kısık sesle çalıyor...

Hikmet Bey : (İçeri girip yatağa uzanır.) Ah şu yaşlılık olmasaydı! Beni insanlara muhtaç ettirdi.

Afet : (Kapıdan) İlaçlarını getir-dim baba.

Hikmet Bey : Teşekkürler kızım, gel otur yanıma.

Afet : Nasılsın, daha iyi misin? Sanki hâlin yerinde gibi.

Hikmet Bey : Eh işte, zaten fazla zamanım kalmadı. Yaş kaç oldu unuttum. Şuna bak ki ayağa kal-kıyorum yoruluyorum hemen. İyi ki yanımdasın, o hayırsız ablan

gibi değilsin. Ona kalsa ölsem umrunda olmaz.

Afet : Niye öyle diyorsun baba? O seni soruyor her gün, hiç ölme-ni ister mi?

Hikmet Bey : E tabi, anası ölün-ce kıymete bindim de ondandır. Neyse şu radyonun sesini biraz aç da konu değişsin. Neşemiz yerine gelir belki.

Afet : Peki, baba.

(Afet, radyonun sesini açar, radyo spikeri yeni şovunu tanıtmaya başlar.)

Spiker : Merhabalar sevgili dinleyenlerimiz. Bugün yayındaki ilk günümüz. Heyecan zirvede. Umarım siz de öylesinizdir.

Hikmet Bey : (Afet'e dönüp alaycı bir gülümsemeyle) Ya, ne demezsin!

Spiker : Evet, programımızın konsepti; her gün yeni bir hikaye, yeni bir konuk şeklinde. Bazen hüzünlü, bazen ise sevinçli programlarımız olacak. İlk tamamız, devamlı çalışanımız ve dinleyicimiz Ayla'dan geliyor : Pişmanlık!

Afet : Baba, değiştireyim istersen, bu hüzünlü bir şeye benziyor.

Hikmet Bey : (Onaylamayan bir ses çıkartarak) Kalsın!

Spiker : Bağlantı sorunumuz yoksa, Ayla seni dinliyoruz.

Ayla : Merhabalar, Doğukan ve sevgili dinleyenlerimiz! Doğukan'ın da söylediği gibi bugünkü tamamız pişmanlık olacak. Özellikle bu temayı seçtim, çünkü bugün aslında benim doğum günüm ve şu ana kadar hiç kutlama mesajı almadım.

Spiker : Doğum günün kutlu olsun Aylacığım. Keşke bilseydik.

Ayla : Önemli değil, bugün benim dikkatini çekmek istediğim... (duraksayarak) Sevgili babam Hikmet, uzun yıllardır kendisini görmüyorum. Kendisi radyo dinler, umarım bizi dinliyordur. Çünkü gerçekten onun hakkında hissettiklerimi anlatmak ve ona kendini göstermek istiyorum.

Afet : (Şaşırarak) A-a-ablam

radyoda. Baba, sen...

Hikmet Bey: Dinleyelim, anlarınız derdi neymiş.

Afet : (Ses tonunu yükseltir) Sen hâlâ nasıl kızgınsın ablama? Onun hiçbir suçu yok. Yıllardır kapına geldiği hâlde geri çeviriyorsun. Hiç mi sevmiyorsun kızını?

(Hikmet Bey cevap vermez ve kafasını radyoya çevirir.)

Ayla : Baba! Hatırlıyor musun? 8. yaş doğum günümdü. O sıralar Afet yeni doğmuştu. Annem, kocaman bir pasta yaptırmıştı ama sen yoktun. Sonradan arkadaşlarımla olduğunu öğrendim. Büyük ihtimalle doğum günümü bile bilmiyordur.

Hikmet Bey : (Fısıldamaya yakın ve emin bir ses tonuyla) 1 Haziran!

Afet : Niye yoktun baba o gün?

Hikmet Bey: (Düşünceye dalar, o günü hatırlar) Kahvedeydim, sen yeni doğmuştun, paraya ihtiyacım vardı, borçlarım dağ olmuştu, başka çarem yoktu.

Ayla : Daha sonra, bir anda her şey çok güzel oldu. Borçlarının bittiğini söyledin, bir köşk aldığını ve orada mutlu mesut yaşayacağımızı. Bütün arkadaşlarımdan ayrıldım. Buna degeceğini söyledin ama sen yine aynı sendin.

Hikmet Bey: Bu da abartıyor. Amacı yetmiş milyona beni rezil etmek, klasik ablan işte.

Afet : Ben öyle düşünmüyorum baba. Artık bazı gerçeklerle yüzleşme vaktin geldi. Köşkler, yatlar satın alınca her şey toz pembe olmuyor. Annem, evden gitmek istediğinde bizi hiç düşünmeden izin verdin. Neden?

Hikmet Bey: (Korkuyla) Afet, senden bu sözleri duyduğuma inanamıyorum. Sana ben baktım yıllarca, şimdi annen daha mı kıymetli oldu?

Afet : Doğru değil mi?

(Hikmet, duraksadı. Bir şey söyleyemeden yatağa uzandı.)

Afet : Ben, ablamla görüşüyorum. Bizimle hiç güzel bir anın yok. Seninle ilişkimiz sadece ilaç getirip götürmek. Küçükken de gazete getirmektir.

(Spiker, araya girer.)

Spiker : Evet, biraz ara verelim. Gerçekten gözyaşları sel oldu. Herkes bir dinlensin, daha sonra Ayla'nın hikayesine devam edelim.

Afet : (Hikmet Bey'e doğru) Uyuyacak mısın?

Hikmet Bey : (Kısık bir sesle) Afet, çıkar mısın? Yoruldum ben, dinleneceğim.

Afet : Peki, baba.

II. SAHNE

Afet, Ayla

Kapı önü... Rüzgarlı bir cadde, sessiz bir sokak, köşkün bahçesinde duran kullanılmayan bir salıncağın gıcirtısı...

(Afet, köşkün kapısını açar.)

Afet : (Şaşkın ve hafif yüksek bir tonla) Ayla!

Ayla : (Eliyle sus işareti yapar) Sessiz ol biraz, babamı görmeye geldim.

Afet : Ya, seni görmek istemez ki. Yatıyor şu an. Senin programını dinliyorduk beraber.

Ayla : Gerçekten mi? O zaman onunla konuşmam gerekiyor.

Afet : Bilemiyorum, yani sana kızgın ve ...

(Hikmet Bey, kapıya gelir ve Afet'in sözünü keser)

Hikmet Bey: Afet, ablanı içeri al.

(Afet, Ayla ve Hikmet Bey oturma odasına geçerler)

III. SAHNE

Afet, Ayla, Hikmet Bey

Köşkün oturma odası

Hikmet Bey : (Ayla'ya) Pişmanım, gerçekten. (Ağlamaklı bir

ses tonuyla) Yıllarca saklamaya çalıştım ama olmadı. Ben çok özür diliyorum senden. Beni affeder misin?

(Ayla, Hikmet Bey'e sarılır)

Ayla : Sözünü bile etmem, benim de hatalarım vardı. Tekrar mutlu bir aile olur muyuz?

Afet : (Sarılmaya dahil olur) Ya, ben de varım burada. Beni unutmayın.

Hikmet Bey : Küskünlüklerle değil birleşerek mutlu bir aile olabiliriz. Hadi her şeyi geride bırakalım. Olur mu?

Ayla : Biraz zor olacak ama yeter ki olsun.

Hikmet Bey: (Ayla'ya) Doğum günün kutlu olsun kızım, birlikte nice mutlu senelere!

Afet : Tamam, yeter artık gece oldu. Sabahleyin kahvaltıda hasret gideririz. (Ayla'ya) Sana da eski odanı hazırlayayım, ama sen de yardım et. Orası kaç senedir kapalı.

Ayla : İlk günden temizlik mi? Beraber burada uyuyalım işte.

(Hikmet Bey de onaylar bir şekilde bakar)

Afet : İyi, tamam hadi iyi geceler.

Lamba kapanır...

İSTANBUL'UN FETHİ

Salih Eymen Şan

Osmanlı Devleti, kuruluşundan itibaren Batı'ya doğru seferler yapmayı, Rumeli'ye geçmeyi stratejik bir hedef olarak belirlemişti. Giderek batıya doğru da genişlemeye başlayan Osmanlılar, zaten Bizans'ın kötü durumunu daha da kötüleştirmişti. Artık Roma başkentini dahi tehdit etmeye başlayan Osmanlı, ilk olarak Yıldırım Bayazıt liderliğinde 1391 yılında şehri kuşatır. Bu, müslüman Türkler tarafından yapılan ilk İstanbul kuşatmasıdır. Haraç vermeleri şartıyla kuşatma kaldırılır. Dört sene sonra 1395'de Bizanslıların şartlara uymaması üzerine şehri ikinci defa kuşatan Yıldırım Bayazıt, büyük bir haçlı ordusunun yola çıktığını duyunca kuşatmayı kaldırmak zorunda kalır ve Niğbolu'ya doğru yola çıkar. Niğbolu zaferinin ardından 1396 yı-

linda Anadolu Hisarı'nı yaptıran Yıldırım Bayazıt, şehri üçüncü kez kuşatır. İstanbul'da bir Türk mahallesi kurulması ve yıllık 10 bin altın haraç gibi ağır şartlar karşılığında kuşatma kaldırılır. Yıldırım Bayazıt, 1400 yılında şehri dördüncü defa Bizans'ın Osmanlı'ya karşı iş çevirmesinden dolayı kuşatır. Ancak bu sefer de Timur İmparatorluğu kurucusu Emir Timur'un Osmanlı topraklarına girdiğini öğrenince kuşatmayı kaldırmak zorunda kalır.

Tarih çok ilginç değil mi? Kaç defa denemesine rağmen bu son peygamber övgülü fetih Yıldırım Bayazıt'a nasip olmamıştı. Tüm kuşatmalardan bahsetmediğimizi ve sadece bazılarını dikkat çekmek istediğimizi belirterek fethi daha da yakınlaştırmak isterseniz. Şimdi Türk tarihinin

gördüğü en parlak kişilerden Kayser-i Rum, Ebu'l Feth, iki kıtanın ve iki denizin hükümdarı, İstanbul'un fatihi, peygamber övgüsüne sahip komutan, Çelebi Mehmet oğlu II..Murad oğlu II.Mehmet'i anlatalım:

II. Mehmet, tahta çıkarılmak için çağrıldığında daha on iki yaşındaydı. Altı yılını sarayda, diğer altı yılını ise Manisa ve Amasya beldelerinde şehzade olarak geçirmişti. On iki yaşında bir çocuğun tahta çıkmasını fırsat bilen Macaristan Kralı Hunyadi Yanoş, Osmanlı ile yaptığı saldırmazlık anlaşmasını bozdu. Bunun üzerine ortaya çıkan savaş riski üzerine II.Mehmet babasına "Baba; zor zamanlar yaşıyoruz, devlet zor günler geçiriyor. Başkente gelsen iyi olur, ikimiz el ele verelim. Sen devletin başında Edirne'de dur, ben or-

dularımla beraber düşman üzerine yürürüm.” şeklinde bir mektup yazar. Mektup babasına ulaşmaz.. Çünkü II.Mehmet’in veziriazamı Çandırlı Halil Paşa devletin başında bir çocuk sultan istemiyordu. Bu yüzden II.Murad’a II.Mehmet’in kaleminden bir mektup yazıp yollar. Mektupta oğlunun onu tahta çağırması üzerine II.Murad başkente gelir ve tekrardan devletin başına geçer. Bunun ardından Avrupa’nın büyük devletleri ile 10 Kasım 1444 yılında gerçekleşen Varna Muharebesi, Avrupa’daki Osmanlı genişlemesi için önemli bir dönüm noktası olur. Osmanlı’nın bu galibiyeti Avrupa’nın üzerinde büyük etkiler bırakır ve Osmanlı’ya karşı Avrupa’nın birlik oluşturmalarını zorunlu hale getirir. Savaştan seneler sonra 3 Şubat 1451 tarihinde II.Murad’ın vefat etmesi üzerine geleceğin fatihi II.Mehmet tahta çıkar. On dokuz yaşında sultan olan II.Mehmet, İstanbul ile çok ilgilendi. Haritalarını çıkardığı şehre herhangi bir kuşatma sırasında yardım gelmesin diye inşa ettirdiği Rumeli Hisarı, Bizans ile ilişkileri kızıştıran ilk nokta oldu. O zamanlar Osmanlı’nın II.Mehmet’in kardeşi olan Orhan’ın Bizans’ta esir olmasından dolayı Bizans’a ödediği 150.000 altınlık haracı Bizans, genç bir sultanın tahta çıkması üzerine iki katına 300.000 altına çıkarır. Kan dökülmemesi adına bunu kabul eden Osmanlı, aylar sonra 600.000 altına çıkaran ikinci zam üzerine değil 600.000 altın 6 altın haraç dahi ödenmeyeceğini bildirince ilişkiler ikinci kez gergin hale gelir.

Vakit gelmişti. Hazırlıklar başlaya-

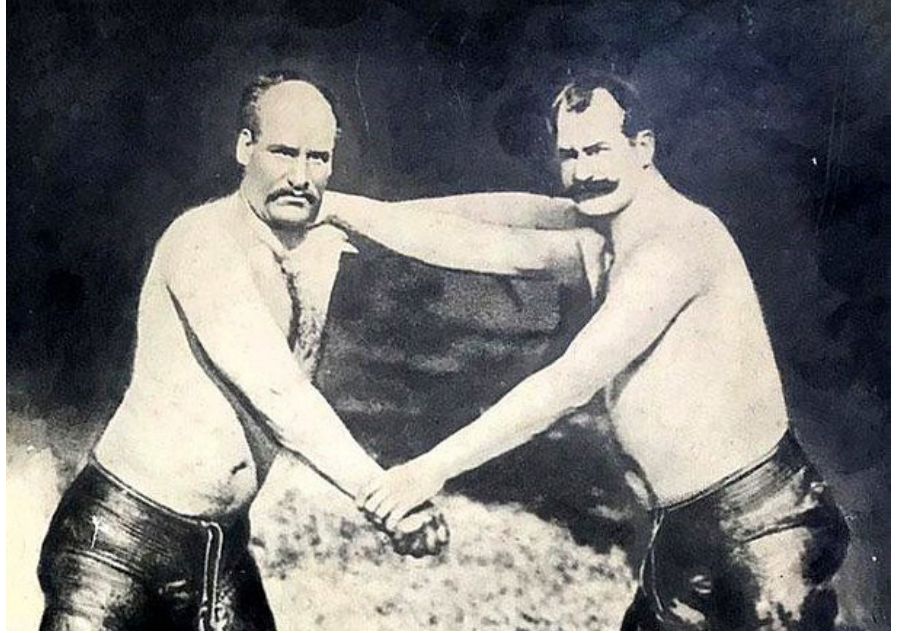
cak, bir kez daha denenecekti. Atalarının, babalarının yapamadığını gözüne koyan bu genç sultan, ya İstanbul’u alacaktı ya da İstanbul onu... Osmanlı Devleti’ni bir imparatorluk yapacak, Roma İmparatorluğu’nu ise tarihe gömecek, bir çağ açıp bir çağ kapatacak kuşatmanın hazırlıkları başlamıştı artık. 1452 kışında başlayan harp hazırlıkları, Dünya askerlik tarihine damgası vuracak büyük topların dökümünü de içeriyordu. Bu sırada Bizanslılar ise bu topların gücünden habersiz, surlarının ne kadar geçilmez olmasıyla kendilerini teselli ediyorlardı. 23 Mart 1453 yılında tamamlanan hazırlıklar üzerine şehre hareket eden II.Mehmet; devrin en büyük topu olan, yapımı 3 ay süren, 60 mandanın zor çektiği “Şahi” adlı topun da şehre hareketini emretmişti. İlk defa bir topçu bataryasına sahip olan kuşatma, 6 Nisan 1453 Cuma günü ilk top ateşleri ile başlar. Gene ilk defa kullanılan ve aynı zamanda bir Türk icadı olan havanlar düşman donanmasını dövüyor, ok yağmurları surları aşıyor, Roma tüm gücüyle direniyordu. Devrin en büyük alimleri ve devlet adamlarından olan Akşemseddin, Zağnos Paşa gibi isimlerle manevi olarak desteklenen Türk ordusu tüm gücüyle bastırıyordu. Tüm bunlara rağmen şehir düşmüyor, özellikle Haliç’e çekilen zincir Osmanlı donanmasının girmesini engelleyerek Bizans için büyük bir avantaj oluşturunuyordu. Bunun üzerine II.Mehmet zamanının çok ötesindeki bir taktik ile altmış yedi parçadan oluşan donanmasını Tophane

sırtlarından geçirip Haliç’e indirir. 23 Mayıs büyük hücumundan evvel II. Mehmet, şehrin düşeceğinden emin olmakla beraber daha fazla kan dökülmesine engel olma amacıyla İmparator’a son bir teslim olma imkanı sunar. Asla teslim olunmayacağını kesin bir dille bildiren XI.Konstantinos, dediğine uyacak ve şehri askerleriyle beraber savunurken ölecekti. Son büyük hücumun 29 Mayıs 1453’de başarılı bir şekilde bitmesinin ardından şehre giren II.Mehmet artık bir fatih, Fatih Sultan Mehmet olmuştu. Ayasofya’ya toplanan Bizans ahalisi Roma fatihini beyaz atının üstünde görünce ağlayarak yere kapandılar. Fatih Sultan Mehmet’in yeni halkına sözleri ise şunlardı: “Kalkınız! Ben Sultan Mehmet! Hepinize söylüyorum ki bu andan itibaren artık ne hayatınız ne de hürriyetiniz hususunda gazabı şahanemden korkmayınız.” İstanbul’un fethinin ardından yapılan ilk iş tabii ki de İslam geleneğinden gelen, fethedilen yerin en büyük ibadethanesini camiye dönüştürülmesi olmuştu. İstanbul’un sembolü devasa kilise Ayasofya’dan artık ezan sesleri yükseliyor, içinde namaz kılınıyordu.

Konstantiniyye olarak anılan şehir, artık bir İmparatorluk olan Osmanlı’nın yeni başkenti olmuştu. Orta Çağ’ı kapatıp Yeni Çağ’ı başlatan fetih sadece basit bir ele geçirme değildi. Bu fetih Osmanlı’yı ve dünyayı kökünden değiştirecek, tarihte yeni bir sayfa açacaktı.

İstanbul’un Fethi kutlu olsun. Fatih Sultan Mehmet Han’ın, şühedanın ve gaziyanın ruhları şad olsun.

(GADDAR) KEL ALIÇO

Kel Aliço, 1844 tarihinde Bulgaristan'ın Plevne ili, Cerven Brjag beldesi, Kojnare köyünde doğmuştur. Güreşe küçük yaşta başladı. 93 harbi sonunda başlayan göçlerle kardeşi Kara İbo ile birlikte Türkiye'ye gelmiştir. 1864 yılında Kırkpınar'da güreşirken Sultan Abdülaziz'in ilgisini çekerek huzur güreşlerine katıldı. Yıldız Sarayı'nda şamdancıbaşıliğe kadar yükseldi. Huzur güreşlerinde Sultan Abdülaziz'in başpehlivanlarından Makarnacı Hüseyin ve Arnavutoğlu Ali gibi pehlivanlarla güreşti. Kavasoğlu'ndan sonra Kırkpınar'a katılarak Sarayıçi meydanında efsanevi güreşler yaptı.

Bilhassa elense ve tırpanlarıyla meşhurdur. 190 cm boyunda, 120-130 kilo ağırlığında bir pehlivandır. Aliço'yu Osmanlı ülkesinde tanımayan güreş meraklısı yok sayılır. Saçının azlığından dolayı "Kel Aliço" ve güreşteki amansız hücumlarından dolayı "Gaddar Aliço" lakapları takılmıştır.

Kel Aliço'nun en ilginç güreş hikâyesi ise Koca Yusuf'la yaptığı karşılaşmadır. Aliço 1884'e kadar başpehlivanlık unvanını kimseye kaptırmamıştır. 1884'te Koca Yusuf ile tam altı saat güreştikten sonra cazgır ve hakem araya girerek güreşinizi berabere ayıralım derler, ama Aliço bunu kabul etmez ve şöyle der: "Bunun burasına er meydanı derler. Güreş bitene dek devam eder. Hem bu kızan da beni yenecekse yener". Bu sözlerden çok etkilenen Koca Yusuf, Aliço'nun elini öperek "Ustam sen böyle dedin vücudumda derman kalmadı. Getir elini sırtımı yere vur." der. Aliço da böyle bir yiğidin başpehlivan olmayı hak ettiğini söyler ve Koca Yusuf'u 1885 yılının Kırkpınar başpehlivanı ilan eder. Kırkpınar'da 26 yıl üst üste başpehlivan olmuş, Koca Yusuf'la berabere kaldıktan sonra başpehlivanlığı ona bırakmıştır. Kırkpınar'da 18 yıl başpehlivanlığı olan Adalı Halil'in de ustasıdır. Sultan Abdülaziz'in saray pehlivanlığını yapmış, Abdülaziz'e de pehlivanlık öğretmiştir.

Kel Aliço, o kadar güçlü bir güreşçidir ki 70 yaşında iken kendi yetiştirmesi olan Adalı Halil'in meydan okumasını kabul etmiş ve kendisinden 25 yaş küçük olan çırağını, Gelibolu'da bir düğün güreşinde yarım saat içinde yenerek halen ne kadar kuvvetli olduğunu göstermiştir.

Sultan Abdülaziz'in 30 Mayıs 1876 tarihinde padişahlıktan indirilişine kadar sarayda kaldı. Sultanın ölümünden sonra saraydan ayrıldı. Yaşlılık günlerini Malkara köylerinde bekçilik yaparak geçirdi. Yaşamının son yıllarında gözlerine perde inmesi sebebi ile göremiyordu.

1922 yılında Edirne'de Tifo hastalığı nedeniyle 78 yaşında ölmüştür. Mezarı Edirne'nin İpsala ilçesinin Koyunyeri köyündedir. Her yıl 16 Mayıs'ta Kel Aliço Pehlivan'ı Anma ve Yağlı Güreş Festivali yapılmaktadır. Kırkpınar Sarayıçi'ne ve yaşadığı köyün meydanına heykelleri yapılmıştır. Büyük ustaya dua ve minnet ile.

Kuran-ı Kerim'in Mucizevi Yönleri

Ömer Salih ORTAK

Cenâb-ı Hak, Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v) vasıtasıyla bizlere göndermiş olduğu Kuran-ı Kerim'i hem kendisinin hem de Peygamber Efendimiz'in doğruluğunu ispat eden bir mûcize kılmıştır. Bu sebeple onun mûcizevî yönleri saymakla bitmez. O, kıyâmete kadar zamanı geldikçe sırlarını ortaya dökmeye devam edecektir. Bugüne kadar akl edilebilen mûcizevî yönlerinin bir kısmı şöyledir:

■ Kur'ân-ı Kerîm'in, bir benzerini meydana getirmeleri husûsunda bütün insanlara meydan okuması,

■ Kur'ân-ı Kerîm'e karşı koyup onunla yarış etmeleri için birçok sebep olmasına ve buna şiddetle ihtiyaç duymalarına rağmen müşriklerin Kur'ân'a karşılık getiremeyişleri,

■ Bilinen edebî şekillerden farklı olması,

■ Hiçbir beşerin ulaşamayacağı derecede anlatım sanatının zirvesinde olan bir nazım, tertip ve telif güzelliğine sahip olması,

■ Geçmişe ve geleceğe âit gaybî haberler içermesi ve bunların doğru çıkması,

■ Kur'ân-ı Kerîm'in kalplerde meydana getirdiği içten ve mânevî tesir. Kur'ân'dan başka hiçbir manzum ya da mensur söz, kulağa geldiğinde, korku ve dehşet hâlinde bile olsa, kalbe lezzet ve tatlılık vermez. Kur'ân-ı Kerîm'i dinlediğinde ise gönüller huzur duyar ve kalpler açılır. İnsan onun hazzını aldığı anda derinden sarsılır, içini huşû kaplar, tüyleri diken diken olur ve kalbi heyecanla çarpmaya başlar. Kur'ân, onun nefsi ile içinde gizlediği köklü inançları arasına girer. Allah Rasûl'ünün nice düşmanı vardır ki, onu öldürme niyetiyle gelmiş, Kur'ân'ı işitince hiç vakit geçirmeden ilk düşüncesinden vazgeçmiş, İslâm'a girmiş ve düşmanlığı dostluğa, küfrü îmâna dönüşmüştür.

■ Okuyup yazması olmayan bir kimse vâsıtasıyla tebliğ edilmesi,

■ Mânâlarının doğruluğu,

■ Lâfızlarındaki fesâhatin birini izlemesi,

■ Kur'ân'ın kendisine has mûsikîsi,

■ Tarihi nüzûlü inmesi, cem'i toplanması vs...),

■ Lüzumsuz söz ve kelime bulunmaması,

■ İlmî hakikatleri ihtivâ etmesi... İlmî hakikatlerden bahsetme husûsunda Kur'ân-ı Kerîm hep önden gidiyor, ilim onu tasdik ederek ardından tâkip ediyor. Astronomi, Emriyoloji, Tıp gibi ilim dallarıyla alâkalı hususlarda bunun pek çok misâli mevcuttur.

İmâm Süyûtî'ye göre, Kur'ân'ın mûcizevî yönleri çoktur ve sınırlandırılmaz. Kendisi bu hususta kaleme aldığı üç ciltlik eserinde otuz beş madde zikretmiştir.

Kur'ân-ı Kerîm'in mûcizevî yönlerini anlamak için geniş bir ilim, kültür ve belâğat kâbiliyetine ihtiyaç yoktur. Onu tefekkür ederek okuyan her insan, kültürü ve eğitimi ne olursa olsun, mûcizevî yapısını kolayca fark ede-

Kur'ân-ı Kerîm'in mûcizevî yönlerini anlamak için geniş bir ilim, kültür ve belâğat kâbiliyetine ihtiyaç yoktur. Onu tefekkür ederek okuyan her insan, kültürü ve eğitimi ne olursa olsun, mûcizevî yapısını kolayca fark edebilir.

Bir gece Bakara Sûresi'ni okuyordum. Atım da yanı başımda bağlı duruyordu. Bir ara at şahlanmaya başladı. Okumayı kestim; at sâkinleşti. Tekrar okumaya başladım, at yine şahlandı. Hattâ oğlum Yahyâ'yı atın çiğnemesinden endişe ederek yanıma aldım.

bilir. Onun, sonsuz kudret sahibi bir Yaratıcı'nın kelâmı olduğunu, bir beşer tarafından söylene-meyeceğini derhâl anlar.

Şimdi de sizlerin konuyu daha iyi kavrayabilmesi için Peygamber Efendimiz Hz. Muhammed (s.a.v) döneminde yaşanmış bir olayı anlatmak istiyorum:

"Hz. Ömer'in iman saflarına katılışından sonra Müslümanlar zaman zaman Mescid-i Haram'a vararak toplu olarak namaz kılıyorlardı. Allah Resulü yine Kâbe'nin yanında namaz kıldırıyor, Necm Suresi'ni okuyordu. Edebî inceliğe düşkün olan müşrikler çok geçmeden kendilerini ayetlerin akışına kaptırmışlar dikkatle dinliyor, mana enginliğinde kaybolmuş, sanki sonsuz bir ufka doğru yol alıyorlardı... Necm Suresi secde ayetiyle biter. Allah Resulü secde ayetine gelince tekbir getirerek secdeye indi. Onun tekbi-riyle birlikte bütün müminler de secdeye gittiler. Mana akışına kapılan müşrikler kendilerini tutamayarak secdeye kapandılar. Kaynaklarımız sadece iki kişinin secde etmediğini, bunlardan

birinin Velid İbn Muğîra, diğeri- nin Ümeyye İbn Halef olduğunu kaydeder. Bu iki azılı müşrikten birincisi kibri, ikincisi aşırı kilosu yüzünden secdeye gitmemiştir. Ancak her ikisi de yerden toprak avuçlayarak alnına götürmüş, böyle de olsa secde etme ihtiyacı duymuşlardır.

Şu hatırayı bilmemizde de fayda vardır. Habeş kralı Necaşî'nin, devlet adamlarının, komutanların ve Hristiyan ilim adamlarının önünde Cafer -radiyallahu anh- Meryem Suresi'ni okuduğunda herkes nasıl da gözyaşlarına boğulmuşlardı..."

Üseyd bin Hudayr -radiyallâhu anh- anlatıyor:

Bir gece Bakara Sûresi'ni okuyordum. Atım da yanı başımda bağlı duruyordu. Bir ara at şahlanmaya başladı. Okumayı kestim; at sâkinleşti. Tekrar okumaya başladım, at yine şahlandı. Hattâ oğlum Yahyâ'yı atın çiğnemesinden endişe ederek yanıma aldım. O esnâda semâya baktığımda üzerimde kandillere benzer bir şeyler olduğunu gördüm. Sonra onlar göğe doğru yükselip gözden kayboldu.

Sabahleyin, olup biteni Resûlullâh -sallâllâhu aleyhi ve sellem-'e anlattığımda bana:

"-Oku ey Üseyd, oku!" buyurdu... Sonra da:

"-Ey Üseyd! O gördüklerinin ne olduğunu biliyor musun?" diye sordu.

"-Hayır." dedim. Bunun üzerine Allâh Resûlü:

"-Onlar, senin Kur'an tilâveti-ni dinlemeye gelen meleklerdi. Eğer sen okumaya devâm etseydin, sabaha kadar seni dinleyeceklerdi. O melekler, insanlara gizli kalmayacak, insanlar da onları görebileceklerdi." buyurdular. (Buhârî, Fedâilu'l-Kur'an 15, Menâkıb 25; Müslim, Müsâfirîn 241-242)

Diğer hatıraları da siz değerli okuyucularımızın araştırmasına bırakalım.

Üzerinde bulunduğumuz konuyu destekleyen bu olaylardan sonra sizlere Kuran'ı Kerim'in neden ve nasıl mucize olduğunu açıklayabildiğimi düşünüyorum. Bir hata ettiysek affola... Selam ve ile...

SABIRSIZ YÜREK

Mehmet Emin Kaya

Zweig, Sabırsız Yürek'te Teğmen Hofmiller'in yaşadığı duygusal yolculuğu ustalıkla anlatırken okuyucuları da bu yolculuğa dahil eder. Kitap, yazarın edebi tarzını ve ruhunu yansıtmanın yanında okuyuculara güçlü bir hikaye ve derin bir anlatım sunuyor.

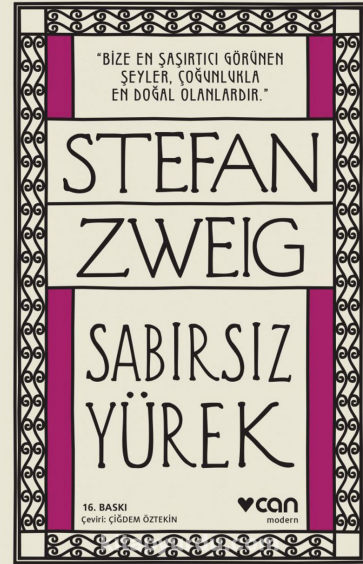
Stefan Zweig, 20. yüzyıl Avrupa edebiyatının en önemli yazarlarından biridir. Ünlü yazarın "Sabırsız Yürek" adlı eseri, okuyucuları derin bir duygusal yolculuğa çıkarırken, Zweig'in benzersiz yazım tarzı ve edebi zekasını da ortaya koyuyor.

Kitap, birinci dünya savaşı öncesinde, Viyana'da yaşayan Teğmen Hofmiller adlı bir süvari askerinin bir sınır kasabasında yaşadıklarını anlatır.

Zweig, Sabırsız Yürek'te karakterlerin iç dünyalarını ustaca tasvir eder. Betimlemeleri, okuyucuların karakterlerin hislerini ve yaşadıklarını derinlemesine anlamalarını sağlar. Aşk, umut, merhamet gibi temalar; Zweig'in muhteşem edebi becerileriyle okuyuculara aktarılır.

Kitapta yer alan romantizm, Zweig'in karakter tasvirleri ve hayatındaki dönemlerin yansımalarıyla da dikkat çeker. Sabırsız Yürek, birinci dünya savaşı öncesindeki Avrupa'nın sosyal ve politik atmosferini yansıtırken Zweig'in kullandığı edebi teknikler de okuyucuları etkiler. Kitap aynı zamanda psikolojiyi de konu alır. Freud'un öğretilerine büyük ilgi duyan Zweig, merhamet adlı duygunun ne denli tehlikeli olabileceğini de bu kitapta gösterir.

Zweig, Sabırsız Yürek'te Teğmen Hofmiller'in yaşadığı duygusal yolculuğu ustalıkla anlatırken okuyucuları da bu yolculuğa dahil eder. Kitap, yazarın edebi tarzını ve ruhunu yansıtmanın yanında okuyuculara güçlü bir hikaye ve derin bir anlatım sunuyor.

Sonuç olarak Sabırsız Yürek, Stefan Zweig'in en önemli eserlerinden biridir. Kitap, yazarın edebi becerilerini ve güçlü anlatımını yansıtırken, okuyucuları da karakterlerin duygusal yolculuğuna dahil eder. Zweig'in karakter tasvirleri, kullandığı anlatım teknikleri ve dönemin atmosferi, bu kitabı okuyanları oldukça etkiler. Zweig'in edebiyat dünyasına damga vuran eseri olarak da anılır.

Kütahya

Gezi Yazısı

Metin Akbulut

Kütahya, Türkiye'nin Batı Anadolu bölgesinde yer alan bir şehirdir. Tarihi açıdan oldukça zengin olan Kütahya, Osmanlı İmparatorluğu döneminde önemli bir merkez olmuştur. Şehir; tarihi dokusu, kültürel mirası, doğal güzellikleri ve lezzetli yemekleri ile ziyaretçilerine unutulmaz bir deneyim sunuyor.

Kütahya'nın en önemli turistik yerlerinden biri, şehir merkezinde

yer alan Kütahya Kalesi'dir. Kale, Bizans ve Osmanlı İmparatorluğu dönemlerinde birçok kez kuşatılmıştır. Kalede yapılan restorasyon çalışmaları sayesinde ziyaretçiler, tarihi kalenin içinde yer alan müzeleri, cami ve kiliseleri gezebilirler.

Kütahya'nın en önemli tarihi yapısı, şehrin simgesi haline gelmiş Ulu Camii'dir. Camii, Osmanlı İmparatorluğu'nun ünlü mimar-

larından Mimar Sinan tarafından 16. yüzyılda inşa edilmiştir. Camii, kesme taştan yapılmış yüksek minareleri, muhteşem kubbesi ve iç dekorasyonu ile dikkat çekiyor.

Kütahya, tarihi hamamları ile de ünlüdür. En meşhur hamamı, Osmanlı İmparatorluğu döneminde yapılan Çinili Hamam'dır. Hamamın içi, çinilerle kaplıdır ve tamamıyla restore edilmiştir. Burada, şehirdeki birçok yerde bu-

labileceğiniz gibi, geleneksel Türk hamamı keyfi yapabilirsiniz.

Kütahya, doğal güzellikleri ile de ziyaretçilerini cezbediyor. Şehirde bulunan Simav Şelalesi, yemyeşil doğası, doğal havuzu ve yüksekliği ile ziyaretçilerin favori yerlerinden biridir. Şelalenin çevresinde piknik yapabilir, doğal havuzunda yüzüp serinleyebilirsiniz.

Son olarak, Kütahya mutfağı da ziyaretçilerine lezzetli deneyimler sunuyor. Şehirde bulunan etli ekmek, çömlek kebabı, tirit gibi yerel yemekleri en popüler yemekleridir.

Kütahya, tarihi dokusu, doğal güzellikleri ve lezzetli yemekleri ile ziyaretçilerine unutulmaz bir deneyim sunuyor. Şehri gezmek için

en uygun zamanı bahar ve sonbahar aylarıdır.

Kütahya'nın bir diğer turistik yeri, şehir merkezinde yer alan ve Osmanlı İmparatorluğu döneminde inşa edilen İzzet Paşa Külliyesi'dir. Külliye, camii, medrese, türbe ve çeşmeden oluşmaktadır. İzzet Paşa Külliyesi'nin bahçesinde gezinirken, Osmanlı mimarisinin güzelliklerine hayran kalabilirsiniz.

Kütahya, çömlekleri ile de ünlüdür. Şehirde bulunan çömlek atölyeleri, geleneksel yöntemlerle üretilen çömlekleri ile ziyaretçilerin ilgisini çekiyor. Şehirde bulunan çömlekçi atölyelerini ziyaret edebilir, el yapımı çömlekler satın alabilirsiniz.

Kütahya'ya ulaşmak oldukça kolaydır. Şehre, İstanbul, Ankara, İzmir ve Bursa gibi büyük şehirlerden otobüs ve tren ile ulaşım mümkündür. Şehirdeki otogar-dan merkeze taksi veya dolmuş ile ulaşım sağlayabilirsiniz. Ayrıca, Kütahya'nın yakınında bulunan Zafer Havalimanı'na direkt uçuşlar da mevcuttur.

Kütahya, tarihi, kültürel ve doğal güzellikleri ile ziyaretçilerine unutulmaz bir deneyim sunuyor. Şehirdeki yerleri gezdikten sonra, lezzetli yemekleri ve el yapımı çömlekleri deneyebilirsiniz. Kütahya'yı ziyaret etmek için birkaç gününüzü ayırmanızı öneririm.

MEDRESELER VE POZİTİF İLİMLER

Ahmet Fırat OZOLU

Sadece dini ilimlerle sınırlı kalmayan Müslümanlar sonraki dönemlerde astronomi, matematik, geometri, fizik ve kimya gibi pozitif bilimlere de ilgi göstermişlerdir.

Müslümanların bu alana gösterdiği ilginin farklı sebeplerinden birisi Kur'an-ı Kerim'de gök cisimleri ve yaratılış gibi hususların yer almasıdır.

Kur'an-ı Kerim'de Allah Teala'nın ilk emri olan okumayı müslümanlar sadece yüzeysel bir okuma emri olarak değil insanın kendisini ve dünyayı anlamak olarak değerlendirmişlerdir. İlk zamanlardan itibaren etraflarında gelişen tüm olayları ibret nazarıyla incelemişlerdir.

İlim öğrenmenin kâdın veya erkek her müs-

lûmana farz olduğu bilinciyle hareket etmişler. Sadece dini ilimlerle sınırlı kalmayan Müslümanlar sonraki dönemlerde astronomi, matematik, geometri, fizik ve kimya gibi pozitif bilimlere de ilgi göstermişlerdir.

Müslümanların bu alana gösterdiği ilginin farklı sebeplerinden birisi Kur'an-ı Kerim'de gök

cisimleri ve yaratılış gibi hususların yer almasıdır. Yine ibadetlerin vakitlerinin belirlenmesinde gök cisimlerinin hareketlerinin esas alınması gibi hususlar Müslümanlarda büyük ilgi ve merak uyandırmıştır.

Diğer taraftan fetihlerle birlikte çok geniş bir coğrafyaya yayılan Müslümanlar buralarda farklı etnik, dini ve kültürel unsurlarla karşılaşmışlardır. Kendileri için önemli bir aşama teşkil eden ve bu unsurların sağlayacağı muhtemel faydaları görmezden gelmeyen Müslümanlar, bilimsel çalışmalarını kendi dillerine tercüme etmeye başlamışlardır. Bu faaliyetlerin devlet yetkilileri tarafından da desteklenmesi ile birlikte çalışmaların daha da arttığı görülmektedir.

İslam toplumu ilk dönemlerden itibaren öncelikle dini konuların öğrenilmesine ağırlık vermiş ancak pozitif bilimlerde ihmal etmemişlerdir. Bu alanlarla ilgili genellikle herhangi bir sınırlamaya bağlı kalmamışlardır. Bu konuda belli bir birikim elde ettikten sonra özellikle Abbâsîler

(750-1258) döneminde pozitif bilimlere ilgi duymuşlar ve 4/10. yüzyıla gelindiğinde bu alanlarda büyük eserler vermeye başlamışlardır.

Çalışmamızda öncelikle Müslümanların yaptığı çalışmalara ilişkin güncel ve klasik kaynaklarda yer alan bilgiler bir araya getirilerek yüzyıllar içerisinde yaşanan değişim ele alınacaktır. Esasında bugün Müslümanların içerisinde bulunduğu durumun çözümü de kısmen bu dönemin daha iyi anlaşılmasında gizlidir. İslam dünyasının fetihlerle birlikte siyasî ve askerî gelişmelerden sonra ilmî çalışmalarda elde ettiği başarısı önemlidir. Tarihleri boyunca Müslümanların yaşadıkları bu yükseliş serüvenini anlamak günümüze de önemli ölçüde ışık tutacaktır.

MEDRESELERİN KISA TARİHİ

Medrese, eğitim-öğretim faaliyetlerine tahsis edilen ve bu amaçla gerekli unsurların sağlandığı belirli mekânlara verilen özel bir anlamı ifade etmektedir. İslâm Eğitim Tarihinde ilk medresenin nerede, ne zaman ve han-

gi şartlarda ortaya çıktığına dair kesin bir bilgiye ulaşılmış olduğunu söylemek oldukça iyimser bir tahmin olur.

Mescid-i Nebevî'nin bitişiğinde yoksul sahâbîlerin barınması için yapılan ve giderek bir eğitim kurumu haline gelen yer Ashâbü's-Suffe Medreselerinin temelini oluşturur.

Medreselerin esas ortaya çıkış yerinin miladi dokuzuncu yüzyılın sonlarına doğru Horasan ve Türkistan bölgelerinin olduğu bilinmektedir. Açıkçası şu ana kadar yapılan araştırmalar, İslâm dünyasındaki medreselerin her İslâm ülkesinde farklı zamanlarda ve farklı şartlar altında olduklarını da ortaya koymaktadır.

Medreseler ilk önce Türkistan'da Karahanlılar tarafından kurulmuştur. Gazneliler ve Samanoğulları tarafından geliştirilmiştir. Şüphesiz İslâm dünyasında medrese teşkilâtının kuruluş ve gelişmesinde en büyük hisse, Büyük Selçuklu Türklerine (1040-1157) aittir. Gerçekten medreselerin geniş anlamda devlet eliyle kurulması, tahsilin meccani ol-

İslam dünyasının fetihlerle birlikte siyasî ve askerî gelişmelerden sonra ilmî çalışmalarda elde ettiği başarısı önemlidir. Tarihleri boyunca Müslümanların yaşadıkları bu yükseliş serüvenini anlamak günümüze de önemli ölçüde ışık tutacaktır.

Anadolu Selçuklu Devletinde medreseler, Büyük Selçukluların devamı niteliğindeydi. Fakat medreseler arasında gerçek anlamda ihtisaslaşma Anadolu Selçuklu Devleti'nde görülmekteydi.

ması ve medrese teşkilatının en küçük ayrıntılarına kadar tespiti Selçukluların eseridir.

Selçuklularda ilk medrese, Tuğrul Bey (- 1063) tarafından Nişabur'da, 1046'da Saraçlar Pazarının yakınında kuruldu. Alparslan (1063-1072) ve Melikşah'ın (1072-1092) vezirliğini yapmış olan Nizamü'l-Mülk (1063-1092) tarafından Bağdat'ta bir medrese inşa ettirilmiştir. Bu medrese Dicle kenarında idi ve inşası iki yıl sürmüştür. 1066-67'de tedrise başlayıp, inşası için 100.000 dinar harcanmıştır. Nizamü'l-Mülk, daha sonra, Belh, Nişabur, Herat, İsfahan, Basra, Merv, Taberistan, Musul gibi merkezlerde medreseler yaptırmıştır. Burslu ve yatılı olan bu medreseler herkese açık, örgün ve parasız kurumlardı. Nizamiye Medreselerinde okutulan derslerin ağırlık merkezini nakli (Kur'an, Hadis, Fıkıh, Tefsir, Kelam) ilimler teşkil etmekle beraber, müspet, lisani ve felsefi ilimlere de yer veriliyordu. Tıp, Astronomi, Matematik, Tabiiyat, Arap Dili ve Edebiyatı, Fars Dili ve Edebiyatı, Felsefe ve Mantık gibi dersler burada tahsil ediliyordu.

Büyük Selçuklu Devleti'nin açmış olduğu bu çığırdan sonra, İslâm dünyasının hemen he-

men her yerinde sultanlar, vezirler, beyler, hatunlar medrese açma hususunda birbirleriyle yarışarcasına bir faaliyetin içine girmişlerdir. 1234 yılında Halife el-Mustansır, dört mezhebe mensup olan insanlara uygun olan el-Mustansiriyye Medresesini kurmuştur. Musul ve Şam çevresinde Nureddin Zengi, Endülüs'te Emeviler tarafından medreseler yaptırılmıştır. Timuri-ler döneminde özellikle Timur'un torunu Uluğ Bey döneminde Semerkant'ta ilmi hayat en yüksek seviyesine ulaşmıştır. Bilhassa Kadızade'nin yetiştirmelerinden olan Ali Kuşçu, Fatih Sultan Mehmet zamanında İstanbul'a gelerek, Osmanlı eğitimine önemli katkılarda bulunmuştur.

Anadolu Selçukluları ile Beylikler döneminde de önemli sayıda medreselerin açıldığını görmekteyiz. Anadolu Selçuklu Devletinde medreseler, Büyük Selçukluların devamı niteliğindeydi. Fakat medreseler arasında gerçek anlamda ihtisaslaşma Anadolu Selçuklu Devleti'nde görülmekteydi. Mesela, Konya'da İnce Minareli Medrese'de Hadis, yine Konya'da Sırçalı Medrese'de Fıkıh, Kayseri'de Çifte Medresenin birinde Tıp, Kırşehir ve Kü-

tahya Medreselerinde Heyet ve Nücüm bilimleri öğretimi yapılmıyordu Anadolu Selçuklu Devleti'nin dağılmasından sonra bir uç beyliği olan Osmanlılar, 1299 yılında diğer beyliklerden daha önce siyasî birliğini temin etmiş ve bu dönemde kendisine ilerleme yönü olarak batıyı seçmiştir. Özellikle Osman Gazi ve Orhan Bey dönemlerinde siyasî kudretini artıran Osmanlılar, ilmiye alanında da önemli ilerlemeler göstermişlerdir.

13. ve 14. yüzyıllarda ilim ve kültür hayatında dünya gündemini elinde tutan Maverâünnehir bölgesi başta olmak üzere, Mısır, Şam, Basra, Buhara gibi merkezler, Osmanlı ilim müesseselerinin gelişmesinde müessir güç olmuşlardır. Özellikle bu durum ilk dönemlerde ders programlarında kendisini göstermiştir.

İlk Osmanlı sultanları çeşitli Türk ve İslâm ülkelerinden Osmanlı ülkesine bilgili, erdemli, kimsele-ri getirmek için çalışmışlardır. Bu nedenle Osmanlı ülkesinde ilim adamı sayısında önemli oranlara varan miktarlarda artışlar olmuş, bu bilim adamları vasıtasıyla birçok önemli medrese kurulmuş ve geliştirilmiştir.

İlk Osmanlı medresesi, İznik'in

fethinden sonra İznik'te 1330-31 yılında Orhan Gazi tarafından kurulmuş olan Orhan Gazi Medresesidir. Medreseye Sultan Orhan Gazi tarafından Kozluca Köyü ve çevresiyle birlikte İznik şehrindeki evler vakıf olarak bağlanmıştır. Vakıf gelirlerinin altıda biri talebelere, altıda beşi de müderrise tahsis edilmiştir. Bu ilk medresenin müderrisliğine ise zamanın büyük Türk alim ve mütefekkirlerinden Şerefüddin Davud-ı Kayseri tayin edilmiştir. Yine bu medresenin ilk müderrislerinden olan Alaeddin Ali Esved de tahsilini İran'da tamamlamıştı. Hitabet dersi de Kara Hoca adında bir alim tarafından verilmekteydi . Osmanlı'nın ilk Şeyhülislâm'ı olma sıfatını taşıyan Şemseddin Mehmet bin Hamza el-Fenari, bu medreseden yetişmiştir.

Osmanlı Devleti sınırlarını genişlettikçe eline geçirmiş olduğu önemli yerlerde ilmî ve sosyal müesseseler tesis etmiştir. Osmanlılarda her şey bir sisteme bağlanmıştır. Eğitim de bu sistemin bir parçasıdır. İslâmî ve fennî ilimleri ihtiva eden güçlü bir eğitim sistemi mevcuttur. Çağ açıp çağ kapayan İstanbul fethinin fatihi II. Mehmed, kazanılan toprakların eğitime ve ilme dört elle sarılmakla elde tutulabileceğini bilen ve buna göre hareket eden bir insandı. Onun içindir ki her

şeyden evvel eğitimin ve ilmin inkişafı için eğitim kurumları açmıştır. Birbirinden güzel ve muasır medreseler inşa ettirmiştir.

Fatih Sultan Mahmet Han dünyaca meşhur âlimleri İstanbul'a getirtmiş. Böylece İstanbul kısa zamanda önemli bir ilim merkezi olmuştur. 14. ve 15. yüzyılın sonlarına kadar süren çağlarda medreselerde, Fıkıh ve Kelâm'ın yanı sıra Matematik, Felsefe, Astronomi, Tıbbi Bilimler gibi akli ve nakli ilimler yan yana okutulmuştur. Fakat bu medreselerde okutulan derslerin neler olduğu ve

hangi sıraya göre okutuldukları kesin olarak bilinmese de, bunların Selçuklulardakilerle aynı veya benzeri bir tarzda oldukları tahmin edilmektedir. Ders kitapları ve öğretim dili Arapça olmakla birlikte, sözlü anlatımda Türkçe de kullanılmaktaydı. 16. Yüzyıl ve 20 . yüzyıl arasında Osmanlı devletindeki siyasi kargaşa ve gerilimler içerisinde yerini koruyabilen ama pek bir gelişim gösteremeyen medreseler. cumhuriyet devrinde çıkarılan kanunla birlikte medreselerde eğitim ve öğretime son verilmiştir.

MEVLÂNÂ İDRİS ZENGİN

Abdullah Kaya

Mevlâna İdris Zengin, 19 Mart 1966 tarihinde Kahramanmaraş'ta doğmuştur. Ailesi geleneksel bir Türk ailesidir ve İdris Zengin, çocukluğundan itibaren aile değerlerine ve geleneklerine sıkı sıkıya bağlı bir şekilde yetiştirilmiştir.

İdris Zengin, ilkokulu Kahramanmaraş'ta okumuş ve ardından ortaokul ve lise eğitimini İstanbul'da tamamlamıştır. Eğitimine devam etmek için İstanbul Üniversitesi'ne kaydolmuştur ve burada İslami İlimler Fakültesi'nden mezun olmuştur.

Mezuniyetinin ardından İdris Zengin, çeşitli dini kurumlar ve eğitim kurumlarında öğretmen olarak çalışmıştır. Bu süreçte, İslam dünyasının çeşitli ülkelerinde konferanslar vermiş ve İslam felsefesi, tefsir ve hadis gibi konularda kitaplar yazmıştır.

Çocuk Yayınları Danışma ve Yayın Kurulu üyeliği de yapan yazar, yazdığı çocuk kitaplarıyla 1987'de Gökyüzü Yayınları Çocuk Edebiyatı Ödülü, 1998'de Türkiye Yazarlar Birliği Çocuk Edebiyatı Ödülü aldı. "Tuhaf Adamlar" serisindeki kitapları Al-

manya'daki bir yayınevi tarafından 9 dünya diline çevrilerek yayına hazırlandı.

İdris Zengin, 2000 yılında Türkiye Diyanet Vakfı'nın düzenlediği bir yarışmada birincilik kazanarak "Mevlâna" unvanını almıştır. Bu unvanı kazanması, İdris Zengin'in Türkiye'de ve dünya genelinde tanınmasını sağlamıştır.

İdris Zengin, aynı zamanda İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak da görev yapmıştır. Kendisi, Türkiye ve dünya genelinde İslam dünyasına önemli katkılar sağlamıştır.

Mevlâna İdris Zengin'in eserleri arasında "Hadislerle İslam Tarihi", "İslam ve Felsefe", "Tefsir", "Mevlâna'nın Hayatı ve Felsefesi" gibi kitaplar yer almaktadır. Bu eserler, İslam felsefesi ve tarihi konularında bilgi sahibi olmak isteyenler için önemli bir kaynak niteliği taşımaktadır.

Mevlâna İdris Zengin, İslam dünyasında önemli bir fikir adamı ve öğretmen olarak anılmaktadır. Kendisi, Türkiye ve dünya genelindeki Müslü-

manların muhabbetine mazhar olmuş önemli bir şahsiyettir..

Sezai Karakoç'un şiirlerinden yola çıkarak yaptığı "Gül Sesleri" isimli şiir belgeseli, 13 Nisan 2012'de Diyarbakır'da yapılan Uluslararası Sezai Karakoç Sempozyumu'nda gösterilmiştir.

Mevlâna İdris Zengin, 7 Haziran 2022 senesinde geçirdiği kalp rahatsızlığından dolayı talihsiz bir şekilde 56 yaşında hayatını kaybetmiştir.

Bazı Eserleri

- **Kuş Renkli Çocukluğum**
- **Çinçinli Masal Sokağı**
- **Kirpiler Şapka Giymez**
- **Hayâl Dükkânı**
- **İyi Geceler Bayım**
- **Korku Dükkânı**

Aldığı Ödüller

- **Gökyüzü Yayınları Çocuk Edebiyatı Ödülü**
- **Türkiye Yazarlar Birliği Çocuk Edebiyatı Ödülü**
- **Türkçeye Katkı Yapan Yayınlar Uluslararası Ödülü**

O AN İÇİN

Zeyd Siraceddin Atlı

Kulağıma gelen ılık sesiyle irkildim. Üstümden yorganı atmamla birlikte, hafif karıncalanmayla beraber, soğğun bütün vücudumu ısırdığını istemeden de olsa fark ettim. Sobanın içi geçeli epey bir zaman olmuş gibiydi. Aralı kalan pencereden gelen rüzgar hem soğğu hem de beni uyandıran ılığın sebebini açıklıyordu. Akşam hazırladığım odun dolu kovayı sobaya koyup yakmak için yorganın kalan son parçasını da üstümden aldım. Anlık bir gayretle kovayı sobaya koydum. Ufak bir parça çırayı kibritle tutuşturduktan sonra bir müddet çıranın elimde yanmasını, parmak uçlarımı hissedene kadar bekledim. Çıra parçasını tutuşturduktan sonrasını pek iyi hatırlamıyorum, galiba sobanın çıkardığı sesler eşliğinde iskemlenin üstünde hafif uyuklamış olmam lazımdır. Sobanın sıcaklığı yüzümü yakmaya başlayınca uyandım. Kendimi aç hissetmemiştim. Ne olur ne olmaz acıkırım diye yanıma üç beş şey alıp kendimi dışarı attım. Eşikten adımımı attım. Meşe kapının gıcırması bir farklı geldi bu sefer. Bastığım geçmelerden birinin gevşediğini hissettim. Fakat olağanüstü bir boşvermişlikle umursamadan askıdaki dağarcığa doğru yöneldim. Bahar olmasına karşın soğuk hala etkisini göstermekteydi. Ama güneş, "Olsun, sen yoluna devam et." der gibi yüzüme vurdu. Yamaçtan aşağı inerken

güneşle olan bu sıcak ve samimi diyalogum devam etti. Üzerine yıldırım düşmüş çam ağacının altından geçerken rüzgarla titreyen dallardan düşen çiğ taneleri enseme okşuyor, sümbüller çiğdemler sanki bir daha gün doğmayacak gibi günü karşılıyor, vadiden gelen -adını dahi bilmediğim- kuş sesleri kulağıma çalınıyordu. Devrilmiş bir kayanın toprağın üstünde kalan gövdesine yaslanıp bu senfoniye dinlemeye koyuldum. Senfoni henüz bitmemişti, lakin bir şey beni ilerlemeye itiyordu. Ayaklarımın kontrolü bende değil gibiydi. Ormandan çıkıp sırt boyu yürümeye devam ettim. Bir süre daha yürüdükten sonra manzarası güzel, arkasında güzel sarı çamlar olan, oturmaya elverişli bir açıklık gözümüne çarptı. Taşları dizip postu altına serdikten sonra uzun uzun uzaklara baktım. Karlı dağlara, yaylalara, aşağıdaki ovada olan hareketliliğe göz gezdirdikten sonra asıl mevzu ya döndüm. Normalde çantadan çıkardığım çakmak taşından kav mantarına düşürdüğüm kıvılcımı bir ot demetine sararak uzun ve kuru üflemlerle ateşi başlatırdım. Bu kez mantarın içten içe yanarken çıkardığı koku beni ateşi yakmaktan alıkoydu. Her zaman böyle kokardı ama bu sefer bir başkaydı. Neyse ki bu uzun süren seremoninin ardından ateşi yakabildim. Çaydanlığı ateşe koyup suyun kaynamasını beklerken gö-

züm bir dal parçasına ilişti. Bir anda kendimi o dal parçasını yontarken buldum. Nasıl olduğunu anlamasam da dışarıdan bakıldığında anlamsız gelen bu eylem bana inanılmaz derecede keyif veriyordu. Bıçağın yonga çıkarırken oluşturduğu ses, ağacın derinlerine indikçe açığa çıkan koku bu eyleme anlam kazandırıyor. Ben böyle kendimi eylemeye devam ederken çaydanlıktaki su fokurdamaya başladı. Aralanmış kapağın arasından taşan sular sıcak taşların üstüne düşüyor, cazır cuzur sesler çıkartıyordu. Buraya kadar gelirken yolda her üzerine bastığımda buram buram kokan kekiklerden ateşin kenarına çektiğim çaydanlığın içine bir tutam attım. Demlenmesini beklediğim sırada dal parçasını yontmaya devam ettim. Belirli bir şekli yoktu ya da bir şeye benzememişti. Gerek de yoktu zaten. Hissettirdikleri yeter de artardı bile. Ara ara çayı kontrol ediyordum. Demlenmişti artık. Bir miktar bardağıma koydum. Önce kokladım sonra bir yudum aldım. Bir yudum, bir yudum daha. Bardağın dibi gözüküyordu. O anın verdiği keyif ve huzurla üzerinde oturduğum çayıra uzandım. Derin bir nefes aldım. Yavaşça gözlerimi kapadım, dinginliği ve enginliği hissetmeye çalıştım. Kulağıma gelen ılık sesiyle irkildim. Üstümden yorganı atmamla birlikte, hafif karıncalanmayla beraber...

Kafkasya'nın Özgürlük Savaşçısı: Şeyh Şamil (1797-1871)

Enes Malik TERCAN

Çarlık Rusyası'na karşı verdiği otuz beş yıl mücadeleden dolayı Türkiye'de "Kafkas Kartalı" olarak bilinen Şeyh Şamil 1797'de Dağıstan'ın Gimri köyünde doğdu. Küçük yaşlarda ilim tahsiline başladı. Bağdat'ta Mevlâna Halid Bağdadî k.s. Hazretlerine intisap ederek ondan hilafet yetkisi aldı. Kafkasya'ya dönünce Ruslara karşı yürütülen cihada katıldı. 1835'te Hamzat Bey'in şahadetinden sonra Dağıstan imamı, yani devlet başkanı seçildi. Bir taraftan Ruslara karşı hürriyet mücadelesini sürdürürken, diğer taraftan da Kafkas halklarını birleştirip aralarındaki nifaka son verdi. Dağıstan'ın askerî, idarî, siyasi yapısında çok önemli düzenlemeler ve yenilikler yaptı.

Yirmi beş yıl boyunca komuta ettiği mücahitleriyle kalabalık Çar ordularını defalarca bozguna uğrattı. Topla tüfekte saldıran işgalcilere karşı büyük zaferler elde etti. Cesareti, kahramanlığı, mertliği, askerî dehası ve savaş hukukuna riayeti ile düşmanlarının dahi hayranlık ve takdirini kazandı. Ne var ki 1859'da yetmiş bin kişilik Çar ordusuna karşı birkaç bin müridiyle direnme çabası netice vermedi. Rusların, maiyetiy-

le beraber İstanbul'a gönderileceği sözüne inanarak teslim oldu.

Ruslar Şeyh Şamil'e saygıda kusur etmediler ama sözlerinde de durmayıp bu büyük mücahidi Kaluga'da on yıl tutsak olarak alıkoymuşlar. Rus Çarı, oğullarını rehin bırakması şartıyla 1870'te İmam Şamil'in hacca gitmesine izin verdi. Aynı yıl İstanbul'a gelen Şeyh Şamil, Sultan Abdülaziz ve İstanbullular tarafından büyük bir hürmetle karşılanıp bir süre misafir edildikten sonra Abdülaziz'in hizmetine tahsis ettiği bir gemiyle hacca gönderildi. Uğradığı her yerde olduğu gibi Mekke'de de büyük itibar ve hürmet gören Şeyh Şamil, hac farzasını yerine getirdikten bir müddet sonra Medine'de iken 1871 yılının Şubat ayında vefat etti. Cennetü'l-Bakî mezarlığına defnedildi.

'Namazı geçirdim mi yoksa?'

Yıl 1832. Çar orduları, Şeyh Şamil'in de doğduğu köy olan Gimri'ye saldırmış, Gazi Muhammed komutasındaki Dağıstan mücahitleri Ruslarla amansız bir savaşa tutuşmuştu. İmam Gazi Muhammed'in şehit düştüğü bu savaşta Şeyh Şamil, kırılan köprücük ve kaburga kemiklerine rağmen vuruşmaya devam ederken

göğsünden girip sırtından çıkan bir Rus süngüsüyle yere düşer, hareketsiz kalır. Arkadaşları onu hemen yakındaki bir mağaraya götürür, yaralarını sararlar. İki gün sonra Ruslar püskürtülünce alıp Unsokul köyüne getirirler bu yiğitler yiğidini.

Yaraları çok ağırdır ve sürekli baygın halde yatmaktadır. Halbuki bütün bir Kafkasya'nın ümididir o. İlimiyle, gözü karalığıyla, dirayetiyle eşine az rastlanır bu yiğidin yaşaması için dualar edilir, türlü eczadan merhemler yapılır. Şeyh Şamil tam yirmi beş gün kendine gelemeden yatağa mahkûm kalır. Yirmi beş günün sonunda uyanır, başucunda bekleyen anasını görür. Telaşla iki yana bakınır sonra. Gözlerinde, anasının ilk kez şahit olduğu bir endişe vardır. Kendilerinden yüz kat daha kalabalık Çar orduları karşısında bile böyle bir endişeye kapılmayan Şamil'e ne olmuştur acaba?

– Ana, diyebilir, halsiz ve kaygılı; namazı geçirdim mi yoksa?

Sadece Rabbini huzurunda eğildi, asla zalime eğilmedi, küfür karşısındaki dik duruşunu asla bozmadı ve kartallar gibi yükseldi. Namazın dik tuttuğu mücahit oldu.

KIYMETİNİ BİLMEDİĞİMİZ ŞU ZAMAN

Furkan Kerim ARIKAN

İnsanoğlunun gafleti sebebiyle en çok içine düştüğü hatalardan biri de zamanı israf etmesidir. Hayat, Allah'ın her canlıya bir defa kullanmak üzere emanet olarak verdiği son derece kıymetli bir nimettir. Zamanı, onun değerine en lâyık amellere sarf etmek şarttır. Çünkü hayatta her an yapılabilecek birden fazla iş vardır. Fakat bunların o an için en önemli olanlarını öne almak ve diğerlerini de önem derecelerine göre sıraya koymak, zamanı gereği gibi kullanabilmek için dikkat edilmesi gereken önemli bir konudur. Meselâ bir annenin çocuğuna süt emzirmesi, merhamet ve şefkattinden kaynaklanan güzel bir davranıştır. Ancak evde yangın çıktığında çocuğuna süt vermeye devam etmesi büyük bir sorumluluktur. O esnada bir kova su ile de olsa yangını söndürmeye gayret etmelidir. Zira bu vazife, diğerine göre daha hayati bir ehemmiyet

arz etmektedir. Şayet bu hususta tembel davranırsa bir müddet sonra kendisi ve yavrusu da zarar görecektir. Aynen bunun gibi, günümüzde de zamanın önemi sebebiyle, diğer işlerden daha çok, ibadetlere yönelebilmek, zaman konusundaki sorumluluğumuzun gerekliliğindendir.

Günümüzde de bir kısım insanlar imansızlık ve ahlaksızlık içinde kaybolup giderken, onlara tatlı bir lisan ile yaklaşarak İslâm'ın güzelliklerini anlatmamız her mü'min için büyük bir iman ve vicdan borcudur.

Son derece kıymetli bir sermaye olan zamanı, boş ve abes şeylerle israf etmek, ahiret hayatını da tehlikeye atmaktır. Bu yüzden, gaflet perdelerini aralayabilenler için zaman, hiçbir şeyle kıyaslanamayacak derecede kıymetli bir nimettir. Allah (c.c) Asr Suresi'nde: *"Asra (zamana) yemin ederim ki insan gerçekten*

ziyan içindedir. Bundan ancak iman edip salih ameller işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler ve sabrı tavsiye edenler müstesnadır." (el-Asr, 1-3) buyurmaktadır.

BİR İŞ BİTİNCE DİĞERİNE YÖNEL!

Allah (c.c), kullarının zamanı kullanma hususunda zarardan kurtularak, hayırlı işlerle meşgul olmak için şu tavsiyede bulunmaktadır: *"Bir işi bitirince, hemen başka işe giriş, onunla uğraş! Hep Rabbine yönel, (O'na yaklaş!)"* (el-inşirâh, 7-8). Yani ibadet ve hayırlı işlerin biri bittiğinde hemen diğerine koşmak, herhangi bir zamanın ibadetsiz ve hayırdan uzak geçmesine fırsat vermemek gerekir. Çünkü hayat, bize ahireti kazanmak için verilmiş bir nimettir. Ölüm ise bir borç senedinin ödeme tarihi gibidir. Bir tüccar, borcunu ödemek için hazırlık yapmak üzere alacaklıya bir senet verir. Bundaki vade, o

zaman zarfında ödenecek miktarı hazırlamak içindir. Dünya hayatı da bize ahireti kazanmak ve Allah (c.c) rızasını kazanmak için verilen bir mühletten ibarettir. Nasıl bir tüccar, ödeyeceği senedin vadesini ciddiye almaz, kendisine tanınmış olan müddet zarfında hazırlıkta bulunmaz ve neticede ödeme günü büyük bir sıkıntıya düşerse, insanoğlu da Allah (c.c)'ın kendisine verdiği ömür mühletini iyi kullanmadığı takdirde hüsrana uğramaktan kurtulamaz.

VUKUF-İ ZAMANİ NE DEMEK-TİR?

Tasavvufi terbiyenin en mühim esaslarından biri olan "Vukûf-i Zamânî" de zaman nimetini çok hassas bir şekilde kullanmanın zaruri olduğunu ifade etmektedir. Buna göre nefsin düzeltmek, kalbini de temizlemek isteyen bir mü'min, ecelin ne zaman geleceğini bilmediği için her an kendini muhasebe mecburiyetinde bulunduğu idraki içinde olup vaktini salih amellerle değerlen-

dirmelidir. Lü-zum-suz işleri terk ederek manasız konuşmalardan uzak durmalı, Hazret-i Mevlânâ'nın ifadesi ile lisanını "sözün maskarası" olmaktan muhafaza etmelidir. Zira Allah (c.c) "kurtuluşu eren" mü'minlerin bir vasfını da şöyle beyan buyurmaktadır: *"Onlar boş ve faydasız şeylerden yüz çevirirler."* (el-Mü'minûn, 3), *"...Boş söz ve işlere rastladıklarında vakarla oradan geçip giderler."* (el-Furkân, 72) Salih bir mü'min, her an kendisinden haberdar olup, istiğfar, hamd, şükür

ve rıza halinin hangi seviyede olduğunu tefekkür etmelidir.

Her bir uzvunda mevcut olan sayısız nimetleri ve onların şükürünü muhasebe ederek gafletle tükettiği zamanlar için tevbe-kar olmalıdır. Diğer bir ifadeyle “İb-nü'l-Vakt” yani ömrünün ve hususiyle fiilen içinde yaşadığı vaktin kıymetini bilen ve onunla en güzel şekilde ahiretine hazırlık yapan kamil bir mü'min olma-lıdır. Nitekim Allah Rasulü (S.A.V): “*Cennet halkı, başka bir*

şeye değil, sadece, dünyâda Allâh'ı zikretmeksizin geçirdikleri anlara, hasret ve nedâmet duyacaklardır!” (Heysemî, X, 73-74) buyurarak vakitlerin, ebedi hayat sermayesi olacak hayırlı amellerle değerlendirilmesi gerektiğini hatırlatmıştır. Çünkü nimetler elden gittiğinde, pişmanlık fayda vermez. O halde, fırsat eldeyken hayatımızı salih amellerle değerlendirmek zorundayız. Her uzvun şükürünü hakkıyla eda etmeye çalışmalıyız.

Peygamber Efendimiz (S.A.V), Hafsa validemize şu tavsiyede bulunmuştur: “*Yâ Hafsa! Çok konuşmaktan sakın. Allâh'ın zikri dışındaki çok konuşmalar kalbi öldürür. Fakat Allah'ı çokça zikret! Çünkü bu kalbi diril-tir.*” (Ali el-Müttakî, I, 439/1896)

Allah (c.c) iki hususa çok dikkat etmemiz için bizi şöyle ikaz buyuruyor: “*Herhangi birinize ölüm gelip de: «-Rabbim! Beni yakın bir süreye kadar geciktir-sen de Sadaka versem ve salih-lerden olsam!» demeden önce, size verdiğimiz rızıktan infak edin.*” (el-Münâfikûn, 10) Ömrünü ziyan edenlerin feryatlarını ve mazeretlerinin geri çevrilmesini canlandıran şu âyet-i kerîme: “*Onlar orada imdat istemek için: «-Ey Yüce Rabbimiz! Ne olur, bizi buradan çıkarıp dün-yaya geri gönder de daha önce yaptıklarımızdan başka, salih ameller yapalım!»* diye feryat ederler. Allâh Teâlâ onlara şöyle buyurur: “*-Biz size, düşünüp ib-ret alacak ve hakikati görecek*

kimsenin düşünebileceği kadar bir ömür vermedik mi? Hem size peygamber de gelip ikaz etti. Öyleyse tadın azabı! Zalim-lerin hiçbir yardımcısı yoktur!”

ZAMANIN KIYMETİNİ BİLDİREN HADİSLER VE AYETLER

“*Ey iman edenler! Size verdiğimiz rızıkların temiz olanlarınd-
an yiyin ve Allah'a şükredin; eğer kendisine kulluk ediyorsanız.*” (Bakara, 2/172)

“*O halde boş kaldın mı, yine kalk (başka bir iş ve ibadetle) yorul.*” (İnşirâh, 94/7)

“*Onları bırak; yesinler, yararlansınlar ve onları (boş) emel oyalayadursun. İlerde bileceklerdir.*” (Hicr,3)

“*Beş şey gelmeden önce beş şeyi ganimet bil: İhtiyarlığından önce gençliğini, hastalanmadan önce sıhhatini, fakirliğinden önce zenginliğini, meşgul zamanlarından önce boş vakitlerini ve ölümünden önce hayatını!*” (Hâkim, el-Müstedrek, IV, 341; Buhârî, Rikak, 3; Tirmizî, Zühd, 25)

“*Kıyamet gününde dört şeyden sorgulanmadıkça, kulun ayakları yerinden kımıldamaz: 1. Ömründen; onu ne ile yok etti? 2. Gençliğinden; onu nerede çürüttü? 3. Malından; onu nereden kazandı ve nereye sarf etti? 4. İlminden; onunla ne yaptı?”* (Tirmizî, Kıyâme, 1)

“*İki nimet vardır ki, insanların çoğu bu nimetleri kullanmakta aldanmıştır. Sıhhat ve boş vakit.*” (Buhârî, Rikak, 1)

A photograph of a mosque interior. A large, ornate, dark-colored column stands in the center. In the background, there are three arched windows with colorful stained glass. Sunlight streams through the windows, creating bright, warm rays on the floor. The floor is covered with a red and blue patterned carpet. The overall atmosphere is serene and spiritual.

***Yeryüzünün öğretmeni olabilmek için
gökyüzünün öğrencisi olmak lazım,***

Aliya İzzetbegović

Geleceęi Burada Keşfet...

Sancaktepe Teknoloji Anadolu İmam Hatip Lisesi

www.teknoloji.aihl.meb.k12.tr

